

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

W wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

nr. 130

Poznań, środa dnia 19 marca 1930

Rok XXV

Wobec wywiadu min. Piłsudskiego

Czytelnicy znajdują na drugiej stronie prawie cały wywiad, jakiego min. Piłsudski udzielił agencji „Iskra”, a którego dwa fragmenty podał nasz korespondent warszawski w wydaniu porannem. Szukamy Czytelnikom zapoznać się najpierw z brzmieniem wywiadu, a następnie dopiero przeczytać niniejsze uwagi.

Jeżeli po zaznajomieniu się z nowym wystąpieniem min. Piłsudskiego ktokolwiek mniemał, że na tem miejscu uderzymy w wywiad gwałtownie, był na drodze błędnej. Nie zamierzamy bowiem uderzać ani gwałtownie, ani wcale, bo nie jest naszym zwyczajem takie odnoszenie się do nieszcześci. A jakiegokolwiek strony na rzecz spojrzymy, z indywidualnej czy zbiorowej, budzą się smutne refleksje.

Zresztą — prawdę powiedziawszy — nie czujemy się kompetentni w tej dziedzinie, która jest dziedziną innych fachowców. Do tego mieszać się nie zamierzamy.

Natomiast na jeden ustęp musimy zwrócić uwagę ze stanowiska nie tyle politycznego, co prawnokarnego. Min. Piłsudski powiada: „Osobiście widziałem ludzi, którzy prosili mnie jako swego wodza o pozwolenie zastrzelenia kilku panów, między innymi p. Trampczyńskiego, a którzy, gdy im tego odmówił, szukali śmierci samobójczej.”

O „szukaniu śmierci samobójczej” nikt dotąd nie słyszał. A, jeżeli byli ludzie, którzy prosili min. Piłsudskiego o pozwolenie na „zastrzelenie kilku panów”, to sprawą tą zająć się winna prokuratura.

Min. Piłsudski stwierdza, że odmówił wówczas pozwolenia na „zastrzelenie kilku panów”, ale zaraz potem dodaje: „Nawet tego spodziewanego odruchu nie znalazłem...” Społeczeństwo zapamięta sobie te słowa.

Trudno inaczej, jak nieszcześciem, nazwać występ min. Piłsudskiego ze stanowiska stosunku do Polski zagranicy. Co ona o tem wszystkim musi sądzić? Co musi sądzić o Polsce? Jak do Polski może mieć zaufanie? Jak może w niej lokować kapitały? Pomyśleć szczególnie: czemuż jest dla Polski takie wystąpienie w okresie takiego przeobrażenia gospodarczego?

Niech Czytelnik bezstronny porówna wrażenie, jakie zagranicą zrobić musi wywiad min. Piłsudskiego z wrażeniem wiadomości zwykłej o dymisji gabinetu i niechaj porówna skutek w związku z tem jednego a drugiego faktu dla naszego przesilenia gospodarczego, wówczas uplastycznia się cała obłuda obozu „sanacyjnego”, który tak rozdzierał z powodu obalenia gabinetu, zresztą spowodowanego mową p. Bartla w Senacie.

Dla obozu narodowego wniosek z wszystkiego jeden: jesteśmy na dobrej drodze i nic i żadne groźby nie zdolają nas zwieść z tej drogi obowiązku i służby narodowi i państwu.

O misji marsz. Szymańskiego

Warszawa, 19. 3. (Tel. wł.). O misji p. Szymańskiego wypowiedział się tylko jeden jedyny „Kurier Warszawski”.

„Powierzenie misji — czytamy — p. Szymańskiemu było dla kół politycznych w całym tego słowa znaczeniu niespodzianką. Miarą wrażenia, które wywołała ta wiadomość, był m. in. fakt, że początkowo ci, którzy nie czytali komunikatu urzędowego, kwestjonowali jej autentyczność. Z wynurzeń p. Szymańskiego wynikałoby, że pragnąłby znaleźć dla swego gabinetu trwalsze oparcie w Sejmie i dążyć do harmonijnej współpracy z parlamen-

tem. Słowem desygnowanego premiera przypisywano całą dobrą wolę. Czy jednak to wystarczy, do pokonania wyjątkowych trudności, które właśnie od wczoraj zaczęły się niespodzianie piętrzyć na normalnie prostej drodze do utworzenia rządu pod hasłem: zgoda buduje? Zarówno rezolucje B. B. jak i artykuł p. marsz. Piłsudskiego nie mogą przyczynić się do ułatwienia zadania p. marsz. Szymańskiemu działającemu przeciw z polecenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej i chyba nie bez porozumienia z temi czynnikami, które mu to zadanie jego teraz zamiast ułatwić utrudniają.” (w)

Imieniny Prezydenta a imieniny Piłsudskiego

Toruń, 19. 3. (Tel. wł.). Dzisiejsze „Słowo Pomorskie” zamieszcza szereg ciekawych dokumentów. Są to okólniki wojewody pomorskiego p. Lamota, ministra pracy i opieki społecznej Prystora, tudzież starosty powiatowego w Brodnicy dotyczące obchodu imieninowego ministra wojny. Pierwszy okólnik wojewody pomorskiego do starostów powiatowych z dnia 28 stycznia 30 r. podaje do wiadomości, że w dniu imienin Prezydenta Rp. p. Ignacego Mościckiego to jest 1 lutego władze administracji ogólnej nie powinny urządzać żadnych uroczystości publicznych i uroczystych nabożeństw. Okólnik nakazuje również zaniechanie nadsyłania oficjalnych życzeń.

Następny okólnik z dnia 10 marca, będący w związku ze zbliżającymi się imieninami ministra Piłsudskiego nakazuje urządzenie uroczystych obchodów, tudzież dokonanie uroczystej dekoracji odznaczonych krzyżem zasługi.

Okólnik ministra Prystora do wo-

jewodów i komisarzy rządowego stołecznego miasta Warszawy nakazuje wszystkim zakładom opiekuńczo-wychowawczym urządzenie obchodu, oraz złożenie hołdu ministrowi wojny. Każdy zakład w myśl tego okólnika powinien urządzać wewnętrzne uroczystości, a obchód winien być przygotowany i organizowany, o ile możliwości przez same dzieci („spontanicznie”).

Starosta powiatowy w Brodnicy rozsyłał te okólniki do wójtów gmin z „prośbą” o przygotowanie obchodu imieninowego. „Słowo Pomorskie” dodaje od siebie następującą uwagę: „Powyższe dokumenty nie potrzebują żadnych wyjaśnień, albowiem ich treść mówi nam zupełnie wyraźnie o tem, komu się imienin nie urządza, a komu czyni się przygotowania przy udziale ministra, wojewodów i starostów. Niechaj te dokumenty pozostaną historycznym świadectwem, ażeby potomność wiedziała, jakimi drogami szły wysiłki celem tworzenia sztucznej legendy”.

Rząd niemiecki wykazuje, jak korzystny jest dla Niemiec traktat handl. z Polską

Berlin, 18. 3. (PAT) Ukazał się tu komunikat półurzędowy, zawierający szereg wyjaśnień co do zarzutów, jakie niemiecka prasa opozycyjna podnosi przeciwko traktatowi handlowemu z Polską.

Niesłuszny jest zarzut — powiada komunikat — że delegacja niemiecka odrzuciła zawarcie traktatu do chwili, kiedy ustawy planu Younga zostaną przyjęte. Odrzucenie to — oświadcza komunikat — trwające tylko kilka dni miało swą jedyną i wyłączną przyczynę w kryzysie rządowym w Polsce. — Natomiast delegacja niemiecka nie mogła czekać z podpisaniem umowy handlowej do chwili powzięcia przez prezydenta Rzeszy decyzji w sprawie polsko-niemieckiego układu likwidacyjnego. Mogło to bowiem wywołać wrażenie, jakoby przez zwleknięcie z podpisaniem umowy handlowej miał być wywarty nacisk na decyzję prezydenta w sprawie umowy warszawskiej. Było natomiast bardzo ważnem aby decyzja w sprawie zawarcia traktatu handlowego zapadła jeszcze przed podpisaniem układu likwidacyjnego przez prezydenta Hindenburga.

Odpowiadając na zarzut, stawiany pos. Rauscherowi, iż z niewytłómaczonym pośpiechem i niesłychanie lekkomyślnością podpisał traktat handlowy z Polską, który w obecnej swej formie zadać może rolnictwu niemieckiemu poważny cios, komunikat wskazuje, że rokowania handlowe z Polską trwały

już 5 lat i że wyniki, które udało się w toku poprzednich rokowań osiągnąć, jak np. przepisy o kontroli weterynaryjnej, zostały w całości włączone do podpisanego obecnie traktatu.

Błędny jest również zarzut, jakoby traktat handlowy z Polską przynosił ciężkie straty rolnictwu niemieckiemu. W traktacie tym, kładącym kres wojnie celnej, rolnictwo niemieckie z natury rzeczy ponosić musi pewne straty, jak to ma miejsce np. w związku z zniesieniem ceł bojowych na jęczmień. Natomiast inne postanowienia celne nie przynoszą rolnictwu niemieckiemu bezwarunkowo żadnej szkody.

Prawo jednostronnego wypowiedzenia traktatu zostało przyznane Polsce odnośnie do kontyngentu nierogaczyni. Przyznanie tego prawa Polsce, mimo udzielenia przez Związek Przemysłu Rzeszy niemieckiej gwarancji, dotyczącej przejścia przez Niemcy kontyngentu nierogaczyni polskiej, okazało się konieczne z tego powodu, ponieważ Związek Przemysłu Niemieckiego nie posiada własnego majątku i dlatego gwarancja jego ma charakter raczej moralny niż prawny.

Reasumując swoje wywody, komunikat wylicza korzyści, jakie prawdopodobnie wynikną dla Niemiec z zawarcia umowy z Polską i wyraża nadzieję na znaczny wzrost eksportu niemieckiego do Polski.

Przed wyborami w okręgu gnieźnieńskim

P. minister spraw wewn. zarządził ponowne wybory do Sejmu w okręgu wyborczym nr. 33, obejmującym powiaty: gnieźnieński, mogileński, wrzesiński, średzki, wągrowiecki, obornicki oraz powiat miejski Gniezno. Głosowanie odbędzie się w dniu 1 czerwca r. b.

W myśl zarządzenia p. ministra Józewskiego, czynności wyborcze mają być wykonane w terminach, oznaczonych w opracowanym przez ministerjum spraw wewn. specjalnym kalendarzu wyborczym. W dniu 25 marca r. b. generalny komisarz wyborczy, na wniosek prezesa sądu apelacyjnego w Poznaniu, zamianuje przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej, a wojewoda poznański — jednego członka okręgowej komisji wyborczej. Kalendarzyk wyborczy ustala dokładne terminy wszystkich czynności wyborczych, związanych z przeprowadzeniem ponownych wyborów w wymienionym okręgu, przyczem przepisuje, iż w dniu 4 czerwca r. b. odbędzie się posiedzenie okręgowej komisji wyborczej, celem ustalenia wyniku wyborów.

Upadek wpływów „sanacji”

W niedzielę odbyły się wybory do Rady miejskiej w Płońsku. Stronnictwo Narodowe uzyskało 5 mandatów (poprzednio 4), P. P. S. — 6 mandatów (poprzednio 3), Żydzi — 13 mandatów (bez zmiany). Dwie listy „sanacyjne”: B. B. S. i B. B. nie uzyskały żadnego mandatu.

Cofnięcie bezprawnych konfiskat

P. A. T-iczna donosi:

P. minister sprawiedliwości w dniu wczorajszym polecił prokuratorowi sądu apelacyjnego we Lwowie uchylić decyzję prokuratury okręgowej, dotyczącą czasopism lwowskich, zajętych w dniu 15 bm. z powodu przytoczenia przemówień poselskich, wygłoszonych w Sejmie.

Projekt ustawy prasowej

Warszawa, 19. 3. (PAT). W prezydium Rady Ministrów odbył się szereg konferencji pod przewodnictwem Szefa biura prasowego p. Piętaka w sprawie ustalenia tekstu projektu ustawy o prawie prasowym. W konferencjach tych brali udział: z ramienia minist. sprawiedliwości prokurator Sąd Najwyższego p. Kuczyński, kierownik biura prasowego prezydium Rady Ministrów p. Hładki, z ramienia Związku Wydawców Polskich prezydium tego związku w osobach pp. Krzywoszewskiego, Niklewicza i Lewandowskiego, oraz dyrektora biura Związku Wydawców p. Kauzika. Za podstawę dyskusji wzięty był projekt ustawy, opracowany przez Związek Wydawców Polskich, przyczem w wyniku konferencji został ustalony tekst projektu całkowicie ze Związkiem uzgodniony.

Poszczególne postanowienia projektu były nadto omówione z Towarzystwem Wydawców Książek i z Związkiem organizacji przemysłu graficznego w Polsce.

UCZCIJĄCIE
TEGOROCZNE UROCZYSTOŚCI
nabywaniem odznak jubileuszowych
TCL

Nowe wystąpienie min. Piłsudskiego

Dlaczego min. Piłsudski nie przyjął misji utworzenia rządu?

W wspomnianym już przez nas wywiadzie, udzielonym przez min. Piłsudskiego agencji „Iskra”, mowa jest na początek o metodzie pracowania Sejmu, poczem wywiad brzmi, jak następuje:

Posiowie brudzą sobie język niezwykle łatwem u nich oszczerstwem — Nikczemność

Przeszkody główne dla mnie, które Panu Prezydentowi krótko wyluszczyłem, są całkiem innej natury. Pierwsze — jest to niezwykła łatwość u panów posłów brudzenia sobie języka niezwykle łatwem u nich oszczerstwem. Nie mogę, nie zwrócić uwagi na to, iż przeżony byłem tą stroną życia pp. posłów, jeszcze wtedy, gdy byłem Naczelnikiem Państwa. Przyczem rzeczą najcharakterystyczniejszą i najbardziej nikczemną jest zawsze to, że taki oszczerczy język zaczyna swą niecną pracę nagle i niespodziewanie wtedy jedynie, gdy chodzi o osobę, która wchodzi w ten czy inny sposób w jakąś grę polityczną. Tak, że taki oszczerczy język nie może nie dać powodu do myślenia, że działają w tym wypadku nie inne motywy, jak drobny nawet interes własnej korzyści, czy zazdrości, czy też korzyść jakiejś grupy czy grupki pp. posłów.

Oflary zaszczekane i zabrudzone brudną śliną

Nie szczędzą ci panowie ani przyjaźni ani nieprzyjaźni, utrzymują zresztą z takim panem zaszczekanym i zabrudzonym ich brudną śliną stosunki nawet zażyłe znajomości. Tak, że to postępowanie wygląda mi zawsze jako nieodłączne od fachu pana posła, jako coś co wydaje się prawdopodobnie tym panom za pracę pana posła konieczną i obowiązkową. Dodam, że nie szczędzą tedy ani czci kobiet, ani dziecka, ani kogokolwiek nawet z bliskich znajomych danego obiektu dla ich brudnej śliny. Dodam jeszcze, że taki pan nadzwyczajnie łatwo ustępuje przy najlżejszym napisku od takiego oszczerstwa.

Wobec tego, iż w życiu swoim nie znosząc wogóle oszczerstwa, wyrzuciłem za drzwi co najmniej setki osób za próbę oszczerstwa w stosunku nawet do dalszych znajomych, wobec tego, że większą ilość skrzyżczałem i zbeształem tak, że języka w gębę zapomnieli, nie jestem w stanie przypuszczać, abym mógł łatwo a nawet i bardzo trudno odychać atmosferą przepelnioną taką nikczemnością.

Gadanie, durackie sądy, nikczemny ton, a korzyść wygodki partyjnej

Drugie — w zwyczajach i obyczajach panów posłów istnieje jakaś śmieszna, jakaś nieprzyzwoita forma bytowania, która dla mnie jest prosto niedopuszczalna, mianowicie mówienie nie-rzeczowe o każdej kwestji i każdej pracy. Takie zwykłe gadanie. I zawsze sobie mówię: a niechby sobie tak i mówili. Ale dlaczego ja, sumienny człowiek, który się na rzeczy zna i rzeczowo o niej myśli, ma słuchać tych słów nierzeczowych. Dlaczego się mam męczyć i wymyślać określenia, któreby analfabecie wyłomaczyć mogły to, czego on niezdolny jest zrozumieć. Naturalnie, że ten sposób jest bardzo męczący i bardzo trudny, lecz na dtem przejść do porządku także można. Lecz nie mógłbym łatwo i trudno nawet znieść tonu panów posłów, który pozwala, nie na uszczypliwość i złośliwość, gdyż to także jest mniejsze, lecz na ton wyższości, tego czysto durackiego sadu w stosunku do ludzi, którzy masę pracy włożyli w to, aby o rzeczy rzeczowo mówić. Tego nikczemnego tonu, który jakkolwiek oznacza prestiżowość stanowiska pana posła, tej napastliwej głupio przyczepnej formy ja osobiście prosto nie znoszę. Bez względu na to, czy dotyczy się mnie, czy kogo innego. Jeżeli użyłem słowa nikczemność, to jedynie dla zaznaczenia, że i w tym wypadku nie mogę nie dostrzec stale i ciągle, że zwyczajem i obyczajem panów posłów jest bezceremonijność, słoszona jedynie wtedy, gdy chodzi o osobistą korzyść lub zawiść, lecz też o korzyść t. zw. przemienne wygódki partyjnej.

Nie chcę, aby mnie źle tłumaczono. Człowiek głupi i niewykształcony ma bardzo często piękną duszę. I zwykle ja sobie zgóry mówię, że jest gdzieś jakiś zakątek pracy ludzkiej, gdzie ja jestem mniej wykształcony i znacznie mniej wykształcony, niż taki osobnik. I wcale się nie wstydzę swojej w tej mierze skromności i szukaćbym nie mógł, bo

bym się wstydził — jakiejś supremacji w takich właśnie zakątkach.

Gałęziaki sposoby — Piłsudski wynalazcą Sejmu — Zabytkiem w Polsce najnikczemniejszym jest poseł do Sejmu

Sam pan poseł jako nieodpowiedzialny ani honorowo, ani pod względem czci, ani pod względem rozumu, ani pod względem porządku, ani pod względem prawnym i uciekając nie od czego innego, jak od odpowiedzialności, czyni z siebie poprostu potworka, który dla swego jakoby prestiżu skacze po różnych pracach, w każdej chwili wyrażając swój sąd o rzeczy, czepia się ludzi w jakiś gałęziaki sposób.

Nie kto inny, jak ja, byłem w Polsce wynalazcą Sejmu, a zatem i wynalazcą panów posłów. I nie mogę nie powiedzieć, że natychmiast nauczony nikczemnością niecnego Sejmu pierwszego i zwyczajami i obyczajami tego nowego w Polsce zjawiska, twierdziłem, i dotychczas potwierdzam, że zabytkiem w Polsce bodaj najnikczemniejszym jest pan poseł do Sejmu. Dotąd w pamięci mi ciągle stoją postępowania tych panów w stosunku do Prezydentów Rzeczypospolitej.

Rozpięte, słabowane portki chcą odbierać przysięgi

Oto jeden z charakterystycznych obrazków: wszyscy na coś przysięgali. Przysięgał więc każdy z ministrów, przysięgał Pan Prezydent, przysięgał każdy sędzia, przysięgał każdy oficer, — ci panowie jakoby ślubują. I widziałem tę scenę, jak ja nazywam ślubowania. Tak! nikczemny pan, który od innych przysięgi żąda, rozwalony z rozpiętymi spodniami, łaskawie wymawia tak, że nikt go nie rozumie, jakieś słowa, zaczynają się na „s”. I takie słabowane portki chcą odbierać przysięgi i chcą się panoszyć swoim brudnym jakoby prestiżem.

Ta nieprzyzwoita forma prestiżu, tak ubliżająca człowiekowi forma bytowania należy do tych właściwości charakteru polskiego, które znoszą z takim trudem, gdy w życiu tę właściwość spostrzeżę, że nie mogę nie stwierdzić, że bez zmniejszenia tego prestiżu, chociażby gwałtem, nie mógłbym przeżyć z takimi panami nawet dwóch dni.

Nikczemny bezwstyd

Wreszcie przechodzę do trzeciej prawie niemożliwości współżycia nawet w Sejmie, już nie mówiąc o współpracy. Mówię tu o poczuciu honoru. Gdy myślę o honorze, przypominam sobie moje próby określenia honoru i potrzeby jego w życiu, które zawsze mam w pamięci. Mówię, że honor jest surogatem cnoty i dlatego jest bardzo potrzebny w życiu. Cnota tak wysokie od człowieka stawia wymagania, że rzadko człowiek może odpowiedzieć wymogom cnoty. Honor zaś, idąc niżej od cnoty, wymaga znacznie mniejszych wysiłków ludzkich, dlatego, by się utrzymać na przeciętnej ludzkości. Ja osobiście, o ile sobie przypominam, nigdy w życiu nie potrafiłem naruszyć granicy honoru i dlatego jestem niezwykle drażliwy, gdy wymogi honoru są naruszane z widoczną dla niehonorowego człowieka łatwością.

Niestety, panowie posłowie już w samym początku istnienia u nas Sejmu poszli na drogę wymaganą ze słownika swego słowa „honor”. Ba, więcej, urządzono się w ten sposób, aby odpowiedzialność posła rozciągnęła się obowiązkowo i na tę dziedzinę. Nieodpowiedzialności honorowej tak dalekiej, jak świat cywilizowany sięga, nie postawiła żadna instytucja, żadna grupa, żadne stowarzyszenie, a także żadna instytucja o państwowym charakterze. Ja nie przypominam sobie, aby można było znaleźć bezwstyd tak daleki i tak nikczemny jak ten, który został wyznaczony dla panów posłów właśnie w Polsce.

Prosił o pozwolenie zastrzelenia kilku panów, między innymi i p. Trąpczyńskiego — Piłsudski odmówił — Dziś powiada: Nawet tego spodziewanego odruchu nie znalazłem

Wyznaję, że będąc Naczelnikiem Państwa, przypuszczałem, że znajdzie się w Polsce, gdzie jakoby honor stoi wysoko, jakiś odruch niweczający to niecne dzieło p. Trąpczyńskiego. Osobiście widziałem ludzi, którzy mnie prosili jako swego wodza, o pozwole-

nie zastrzelenia kilku panów, między innymi i pana Trąpczyńskiego, i którzy gdy im tego odmówiłem, szukali śmierci samobójczej.

Nawet tego spodziewanego odruchu nie znalazłem.

B. B. — Jedyne na wysokości zadania

Jedynie w ostatnich czasach, gdy z powodu ostatnich wyborów weszło do Sejmu grono ludzi, całkowicie świeżych, którzy z brudami panów posłów nie mieli do czynienia, mamy w tym samym Sejmie najliczniejszy klub, mianowicie klub Bezpartyjnego Bloku, który publicznie się wyrzekł przywileju nietykalności poselskiej, łącząc to razem z możliwością odpowiedzialności honorowej. Jeżeli jednak większość panów posłów właśnie dlatego największy klub poselski łączy z mianą posłów, to moja sytuacja w takim towarzystwie staje się nie do wytrzymania.

Wytwarzając te motywy Panu Prezydentowi zakończyłem prośbę do Niego, aby zechciał może próbować innych wyjść, nie robiąc dla mnie tak wielkiego wysiłku, w którym dusza moja zanadto targać się będzie.

Złote sny dziecięce a talerz z ekskrementami do spróbowania

Pozostał jednak we mnie wstyd, że Panu Prezydentowi mogłem odmówić pomocy i pomimo woli przypominały mi się moje złote sny dziecięce. W dzieciństwie mojem, gdy byłem małym chłopcem sądziłem, że niema granic dla tego, co znieść mogę i granic dlatego, co mogę na sobie wymóc. Pamiętam śmieszne moje dziecięce chęci. Kładłem więc palec do palącej się świecy, robiłem wszystkie próby aby przezwyciężyć naturalne w dziecku uczucie strachu. Robiłem wszystkie błazeństwa i wszystkie miary te-

Aresztowania wśród studentów krakowskich

W związku z rozruchami ulotek podczas capstrzyku

Warszawa, 19. 3. (Tel. wł.). — Według doniesień z Krakowa wczoraj w południe aresztowano tam 4 studentów za rozruchy ulotek aktualnych o charakterze politycznym. Interwenjowano zaraz u rektora Hoyera. Podczas wczorajszego capstrzyku rozruchano wśród publiczności znaczną ilość odezów. Sprawców mimo skon-sygnowanej wielkiej ilości żandar-mów, wojskowych i policji nie ujęto

Wieczorem policja dokonała nowych aresztowań wśród studentów, zamykając ogółem 17 na strażnicy wojskowej. W sprawie aresztowanych komitet akademicki interwenjował ponownie u rektora. Równocześnie tłum młodzieży akademickiej otoczył odwach pierście-niem, żądając uwolnienia aresztowa-nych studentów. Późnym wieczorem akademicy zostali ostatecznie zwol-nieni. (w)

„Mocarstwowcy” prą do zamachu stanu

Ulotki z okazji imienin Piłsudskiego — „Żądanie” pod adresem p. Prezydenta

Warszawa, 19. 3. (Tel. wł.). — Wczoraj wieczorem Liga Rozwoju Mocarstwowego Polski wydała odezwę, w której m. in. czytamy:

„Żądamy rozpędzenia Sejmu i Senatu. Żądamy nadania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościc-

kiego i pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego takiej konstytucji, jakiej potrzebujemy”.

„Robotnik”, donosząc o tem, zwraca uwagę, że odezwa ta, nawołująca do zamachu stanu, nie uległa konfiskacie. (w)

Konserwatyści w obronie p. Czerwińskiego

Chociaż do głosowania w Sejmie dnia 14. bm. nad wnioskami Kl. Nar. i Chrz. Dem., żądającymi ustąpienia min. Czerwińskiego nie doszło, jednak świat się dowiedział, że... konserwatywny odłam B. B. postanowił nie głosować przeciw p. Czerwińskiemu. Wiadomo to dzięki p. pos. A. Piaseckiemu z B. B., który w przeddzień głosowania zamieścił w „Dniu Polskim” długi artykuł naczelny, którego mętne wywody zmierzały do jednego jedyne-go ważnego zdania na końcu:

„Posłowie konserwatywni, rozumiejąc jałowość i szkodliwość jutrzejszych politycznych manifestacji w Sejmie przeciw całości obecnego rządu, w którym zasiada marszałek Piłsudski, mimo wyraźnych zastrzeżeń co do min. Czerwińskiego, taktycznego manewru N-Decji oczywiście nie poprą”.

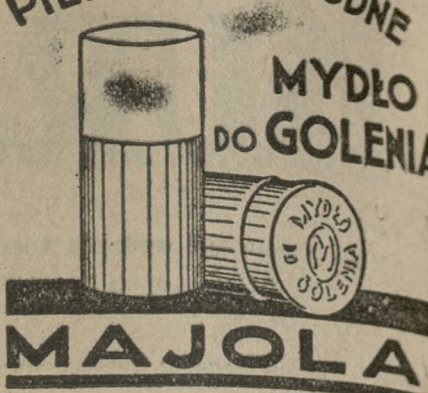
Do tego oświadczenia dodane jest rozbrajające naiwne zdanie:

„Nie wątpimy, że szczególnie głębiej myślący świat katolicki stanowisko to należycie oceni...”

Okazuje się, że konserwatyści w B. B., wzdrzający się wyrazić nieufność do działalności p. Czerwińskiego, przeciwnie Kościołowi i religji, są... głębiej myślącymi katolikami niż nawet

PIENISTE I ŁAGODNE

MYDŁO DO GOLENIA

MAJOLA

PW 9658-52.157

go, co dziecko wytrzymać może i pod-niecany wciąż swoją wyobraźnią sta-wialem coraz nowe wymogi, coraz no-we żądania. Jednak i wtedy cofałem się, przed niektórymi rzeczami. Zwy-kłem cofaniem się, które do główki dziecka stale wracało, była samokry-tyka, że jednak pewnej rzeczy na so-bie wymóc nie potrafię i wtedy zawsze stawałem przed sobą talerz z ekskre-mentami, twierdząc: więc spróbuj!

Ta próba dziecięcej prawdy, gdy dziecko rosło w wielkość powracała mi często pod tą właśnie nazwą jak jakiś egzamin do złożenia, gdy stawa-łem przed jakimś niemożliwościami.

W razie zerwania współpracy z Sejmem — Piłsudski do dyspozycji Prezydenta

To samo wymaganie — na mydło przyszło, gdy Panu Prezydento-wi wręczył odpowiedź, że, gdyby Pa-nu Prezydentowi inne próby się nie u-dały, — stać do jego rozporządzenia.

Józef Piłsudski.

ks. ks. arcybiskupi, którzy na konfe-rencji 7-go lutego r. b. i w zwróceniu się do rządu po tej konferencji nie u-krywali nieufności i żądania zmiany.

Przestrzegamy

naszych Interesentów przed wysyła-niem pieniędzy dla nas w listach gdyż — jak z otrzymywanych reklamacyj wynika — listy takie wcale na nie dochodzą lub też otrzymujemy je bez gotówki. Poczta nie odpowiada za pieniądze, wysyłane w listach a na-wet zabrania takiego sposobu przesy-lania gotówki.

Wszelką należność dla nas należy przekazywać tylko na konto nasze w Pocztowej Kasie Oszczędności (P. K. O.) w Poznaniu nr. 200 149 (blankiet nadawczy kupić można na każdej poczcie za 5 groszy, porto nie opłaca się) lub przekazem pocztowym, które-go opłata wynosi do 10 zł 20 groszy, do 25 zł 35 groszy.

Administracja

Prasa niemiecka o traktacie handlowym z Polską

Ustępstwa niemieckie w 1924 r. były bez porównania większe, niż obecne

Berlin, 19. 3. (AW.) Prasa omawia w dalszym ciągu podpisanie niemieckiego traktatu handlowego „Berliner Tageblatt” zamieszcza artykuł swe korespondenta warszawskiego p. t. „Eksperyment”, w którym twierdzi, że kryzys gospodarczy zmusił Polskę do zawarcia traktatu Ustępstwa niemieckie w 1924 były bez porównania większe.

aniżeli te, które Polska otrzymała teraz. Wszak Loewald ofiarował przed kilku laty kontyngent roczny 600.000 świń i 500.000 tonn węgla. Gwarancje udzielone przez przemysłowców Rzeszy są widomym znakiem, jak bardzo przemysłowi niemieckiemu jest potrzebny rynek polski.

Pomorze wobec traktatów z Niemcami

Toruń, 19. 3. (Tel. wł.) W połączonych odbyła się w Toruniu 4-ta sesja pomorskiego sejmiku wojewódzkiego pod przewodnictwem marszałka mecenasa Szychowskiego z Grudziądza. Po ożywionej debacie nad traktatami likwidacyjnym i handlowym z Niemcami przyjęto następującą rezolucję: „Porozumienie gospodarcze z Rzeszą niemiecką w tej formie, w jakiej nam jest znana, bezsprzecznie zagraża najżywniejszym interesom polskiej racji stanu na Pomorzu i podważa możliwości rozwojowe naszego kraju. Pomorski sejmik wojewódzki stwierdza, że ani pędzi tej ziemi nie odstąpi, ani społeczeństwo pomorskie nie pozwoli, by ziemia ta, odwiecznie polska, stała się kiedykolwiek przedmiotem jakichkolwiek przetargów międzynarodowych. Dlatego też sejmik wojewódzki zaniepokojony postępowaniem propagandy rewizjonistycznej Niemiec i przekonany, że umowa han-

dlowa stanie się w ręku niemieckim narzędziem podboju gospodarczego, a co za tem idzie i politycznego, wzywa wszystkie czynniki decydujące w państwie, aby wytyczyły wszystkie siły w kierunku ochrony zagrożonej wyżej wymienionymi umowami polskiego charakteru Pomorza. Wobec ciężkiego położenia gospodarczego wzywa się miarodajne czynniki do przyspieszenia realizacji natychmiastowego programu gospodarczego dla Pomorza”.

W końcu uchwalono deklarację petytującą napaści dziennika berlińskiego „Illustrierte Nachtausgabe”, skierowaną przeciw wojewodzie Lamotowi. Grupa NPR i Piasta oświadczyła, że zajmuje stanowisko opozycyjne wobec p. woj. Lamoty, jednakże przyłącza się do protestu przeciw napaściom berlińskiego pisma. Do protestu przyłączył się także dr. Dandelski w imieniu Stronnictwa Narodowego, podkreślając opozycyjne stanowisko do rządu i wojewody. (wdr.)

Kradzież 380 000 zł w znaczkach pocztowych

Lwów, 19. 3. (AW.) Wydział śledczy aresztował sprawców włamania do urzędu pocztowego we Lwowie, gdzie skradziono znaczków pocztowych za 380.000 zł. Aresztowano w Brodach J. Florowicza, który wskazał jako na sprawcę Daniela Holzmana, właściciela kawiarni „Mont Blanc”, który wydał innym sprawcom włamania: braci Józefa, Włodzimierza i Marjana Bobelewiczów

oraz pocztyliona M. Majchrowicza. Na wieść o aresztowaniu braci, Marjan Bobelewicz rzucił się z pierwszego piętra. Aresztowano nadto we Lwowie Ajzyka Lublina, kupca bławatnego, który rozsprzedawał znaczki. W czasie rewizji udało się odebrać znaczków pocztowych na sumę 300 tys. złotych, brak jeszcze znaczków na sumę 80.000 zł.

Zajścia w Lubawie

Lubawa, 19. 3. (Tel. wł.) O godzinie 19.30 wyruszył wczoraj z przedmiejskiego seminarjum nauczycielskiego capstryk imieninowy z pochodniami, złożony z orkiestry uczniów tego seminarjum, oddziału strażnicy granicznej i oddziału policji. Na ulicach otoczyły tłumy idących w capstryku i wznosiły entuzjastyczne okrzyki i wznosiły entuzjastyczne okrzyki i wznosiły entuzjastyczne okrzyki i wznosiły entuzjastyczne okrzyki. Złóżka Hallera, zagłuszając dźwięki kapeli. Gdy capstryk zatrzymał się na rynku i policjanci oraz strażnicy zaczęli śpiewać z towarzyszeniem orkiestry „Pierwszą brygadę” padły z tłumu wrogie okrzyki, poczem publiczność zaczęła śpiewać „Boże coś Polskę”, zagłuszając dźwięki „Brygady”. Pragnąc uspokoić wzrastające wzburzenie, dyrygent orkiestry polecił grać „Wszystkie nasze dzienne sprawy”. Zgromadzone tłumy odśpiewały hymn i bezpośrednio potem zaczęły znowu wznosić okrzyki na cześć gen. Hallera. Wobec tego uczestnicy capstryku skierowali się z powrotem do seminarjum, odprowadzani przez zwarty pierścień publiczności.

W chwili, gdy tłumy rozchodziły się spokojnie do domu, policja pocięła liczne aresztowania. Wśród aresztowanych są następujący: Alojzy Licznarski, Paweł i Józef Podobiński, Bronisław Jarominowski, Stanisław i Wacław Żuralscy, Kazimierz Graszel, Maksymilian Leski, Feliks Zaleski, Antoni Zablony, Bronisław Bronkowski i Franciszek Tykarski. Aresztowania te wzmożyły jeszcze wzburzenie w mieście, wobec czego przez całą noc patrolowały oddziały straży granicznej. Dziś wzburzenie trwa jeszcze. Kilka tylko flag powiewa na gmachach urzędowych, a poza tem w całym mieście wywiesił chorągiew — jeden obywatel.

„Radosna twórczość” w Toruniu
Toruń, 19. 3. (Tel. wł.). Dziś w noty nieznani sprawcy, a jak przypu-

Pomnik Kościuszki przewrócił się

Dziś, dnia 19. bm. w godzinach popołudniowych spadł ze swego cokołu tymczasowy pomnik naczelnika Tadeusza Kościuszki.

Walne zebranie Okręgu Ostrowskiego

Związku Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych.

W niedzielę 16 bm. odbył się w Ostrowie Wlkp. okręgowy zjazd Związku Tow. Przem. i Rzemieślniczych. Obrady zagały o godz. 13 p. prezes Lasota, witając delegatów i gości m. i. przedstawicieli magistratu m. Ostrowa oraz prezesa rady miejskiej. Do spisania protokołu powołano p. Malechę. Na asesorów wybrano pp. Gilcza z Raszkowa i Kałwińskiego z Ostrowa.

Z kolei udziela przewodniczący p. Lasota głosu członkowi zarządu poz. Izby Rzem. p. St. Rowińskiemu do referatu „O Izbie Rzemieślniczej”. W obszernym referacie przedstawił prelegent szczegółowo trudną pracę Izby Rzem. i dalsze plany na przyszłość.

W dyskusji przemawiali m. i. pp. Bielawski z Ostrzeszowa, Trocha z Kępna, Bąk, Gilewski i Kaźmierczak z Ostrowa. W wyniku dyskusji uchwalono jednogłośnie rezolucję, domagając się od głównego zarządu Związku uregulowania spraw szkoły dokształcającej i egzaminów czeladniczych.

Drugi referat n. t. „Rzemiosło a podatki”, wygłosił syndyk Związku p. Tad. Piotrowski z Poznania. Prelegent w rzeczowym referacie przedstawił obecne obciążenie podatkowe rzemiosła operując ściśle liczbami i przykładami.

W obszernej dyskusji w tej sprawie zabierali głos pp. prezes Rady Miejskiej Ostrowa Brykczyński, Kusy, Sroczyński, Bąk, Chudziński, Bielawski, Idziak i inni.

Uchwalono rezolucję, wzywającą zarząd Związku do podjęcia wszelkich możliwych kroków, dla zmiany obecnego systemu podatkowego i ulżenia rzemiosłu. Jednocześnie zaprotestowano stanowczo przeciw nakładaniu nowych ciężarów w formie świadczeń na rzecz Izby Rzemieślniczej.

Przystąpiono do wyboru nowego zarządu okręgowego. Prezesurę okręgową powierzono nadal jednogłośnie p. Lasocie z Ostrowa, w. prezesem wybrano p. Wyderkowskiego z Kępna, skarbnikiem p. Woszkę z Ostrowa, sekretarzem p. Malechę z Ostrowa a ławnikami pp. Calińskiego z Ostrzeszowa i Bochyńskiego z Odolanowa.

W wolnych głosach delegat Zdun zainterpelował przedstawiciela zarządu głównego w sprawie przydziału do Ostrowa.

Poza tem p. prezes Lasota poruszył jeszcze cały szereg drobniejszych spraw, jak również apelował o regularne wpłacanie składek na rzecz Związku. Hasłem: „Przemysłowi i Rzemiosłu Cześć!” zakończył przewodniczący czterogodzinne, owocne obrady. T a d.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 19 marca 1930.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 696 gr. (118,5 f. w. h.); b) pszenicy 753 gr. (128,0 f. w. h.); c) jęczmienia 673 gr. (114,1 f. w. h.); d) owsa 508 gr. (84,6 w. h.).

„Ceny transakcyjne” parytet Poznań 19,65—19,70

„Ceny orientacyjne” parytet Poznań

Zyto	18,50—19,00
Uspokobienie stałe.	
Pszennica	33,30—34,00
Uspokobienie stałe.	
Jęczmień przemysłowy	18,25—18,75
Jęczmień browarowy	21,00—23,00
Uspokobienie spokojne.	
Owies	15,00—16,00
Uspokobienie spokojne.	
Mąka żytnia wł. work. według urzędowo ustalonego typu (70%)	31,25
Uspokobienie stałe.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	52,00—56,00
Uspokobienie stałe.	
Otręby żytnie	12,25—13,25
Otręby pszenne	14,00—15,00
Wyka latowa	25,00—27,00
Peluszka	23,00—25,00
Groch polny	26,00—29,00
Groch Victoria	28,00—33,00
Groch Folgera	26,00—29,00
Lubin niebieski	20,00—22,00
Lubin żółty	23,00—25,00
Seradela	20,00—24,00
Koniczyna czerwona	120,00—140,00
Koniczyna biała	170,00—210,00
Koniczyna szwedzka	170,00—200,00
Koniczyna żółta odtłuszcz.	120,00—135,00
Koniczyna żółta w łuskach	55,00—60,00
Przełot	80,00—105,00
Inkarnatka	200,00—220,00
Tymoteusz	42,00—50,00
Rajgras angielski	90,00—110,00
Tatarska	25,00—27,00
Siano pras. nadnoteckie	3,30—3,60
Siano luzne	7,40—8,40
Słoma prasowana	9,00—10,00

Ogólne uspokobienie stałe.

Uwaga: Silniejszy popyt konsumpcyjny na zboża chlebowe przy niewielkiej podaży wpłynął na podwyższenie się cen.

Kurs złotego. Dziś rano notowano w obrotach nieoficjalnych kurs dolara w Warszawie 8,90 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,90 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach 212,33 do

212,63 zł, gotówką 211,93 zł; za 100 guld. gd. w dewizach 173,00 do 173,26 zł, gotówką 172,66 zł.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 19 marca 1930.

Dzisiejsza giełda miała przebieg więcej ożywiony w nastroju utrzymalym.

Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych chętnie nabywano 5 proc. poz. konwers. po 53 proc. i premj. dolarowe po 74,— (za sztukę 5-dol.). Dopytywano się również o poz. inwestycyjną po 127,— jednakże nie było oddawców. 8 proc. listy dolarowe oddawano po 93,75 proc. (przy dew. 3,90), natomiast większy popyt był na 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie, za które płacono 41,50 proc. Zauważono również popyt na 6 proc. listy żytnie po 19,50 i wyżej bez materiału. Na rynku akcji bankowych wzgl. przemysłowych z notowanych papierów płacono za Cukr. Zduny 35,— i za R. Maya 60,—. Poza tem poszukiwano cały szereg papierów, w których zauważono większy brak materiału, a mianowicie poszukiwano bez oddawców Cegielskiego po 40,—, Centr. Rolników po 90,—, Goplanę po 9,—, Luban po 40,— i Unję po 76,—.

Z pap. nieoficjalnych silny popyt na Akwawit po 55,—.

Cedula urzędowa z dnia 19 marca 1930 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 53% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 93,75% O.
4% listy zastaw konw. Pozn. Ziem. Kred. 41,50% P.

(Kurs w złotych)

5% Pożyczka premjowa serja II 74,— P.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cukrownia Zduny I em. zł. 35,— P.
Dr. Roman May I em. zł. 60,— P.
Tendencja: Utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 19. 3. 1930.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjed. tr.: 8,90 sp.: 8,92 kup.: 8,88

Dewizy:

	trans	sprzed.	kup.
Belgia	124,34	124,65	124,03
Holandja	357,70	358,60	356,80
Nowy Jork	8,90,7	8,92,7	8,88,7
Pa. yż	34,90 1/2	34,99	34,82
Londyn	43,37	43,48	43,26
Praga	26,43	26,49	26,37
Szwajcaria	172,66	173,03	172,17
Wiedeń	125,64	125,95	125,33
Włochy	46,72	46,84	46,60

Tendencja mocna.

Papiery państwowe i obligacje.

4% poz. inwest. 126,00 126,50
5% poz. premj. dol. 75,50 75,00
5% poz. konw. 54,00
6% poz. dol. 75,00

Akcje w złotych:

Bank Dyskontowy 0,00—125,00
Bank Polski 168,00—168,25
Bank Zw. Sp. Zarob. 0,00—78,50
Ostrowieckie Zakłady 54,00—54,00
Starachowice 0,00—21,25
Haberbusch 0,00—107,00

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, dnia 19 marca 1930.

Pszennica march. od st. załad. 76-77 kg. przeciętn. jakości 240,00—243,00
Tendencja mocna.
Pszennica jara 247,00—250,00
Tendencja mocna.
Zyto march. od stacji załad. 72 kg. przeciętn. jakości 144,00—149,00
Tendencja spokojna.
Owies march. od stacji zał. 121,00—131,00
Tendencja mocna.
Jęczmień browarowy 162,00—172,00
Tendencja mocniejsza.
Jęczmień pastewny i przemysłowy 142,00—152,00
Tendencja mocniejsza.
Kukurudza loco Berlin 0,00—157,00
Tendencja mocna.
Kukurudza loco Hamburg 144,00—145,00
Tendencja mocna.
Mąka pszenna 26,75—34,50
Tendencja mocniejsza.
Mąka żytnia 20,25—23,50
Tendencja stała.
Ospa pszenna 08,00—08,50
Tendencja stała.
Ospa żytnia 08,00—08,25
Tendencja mocniejsza.
Groch Victoria 20,00—25,00
Groch dr. jadalny 18,00—20,00
Groch pastewny 16,00—17,00
Peluszka 16,50—19,00
Bób polny 16,00—17,50
Wyka 19,00—23,00
Lubin niebieski 12,50—14,00
Lubin żółty 16,50—18,00
Seradela nowa 28,00—32,00
Makuch rzepakowy 12,00—13,00
Makuch lniany 16,40—17,20
Wytłoki suche 06,20—06,40
Sól Soja 13,50—14,20
Płatki ziemniaczane 11,00—11,50

Ogólna tendencja nieregularna.

Notowania złotego w Berlinie.

z dnia 19. 3. 1930.

Wyplaty na Warszawę 46,875—47,075
Noty wielkie 46,70—47,10

Prasa o traktacie handlowym z Niemcami

Traktat handlowy polsko-niemiecki nie ma „dobrej prasy”. W większości pism polskich przeważa opinia, że umowa z Niemcami nie jest taka, na jaką kraj sobie zasłużył w ciągu 5 lat zwycięskiej wojny celnej, która rozbudziła w naszym społeczeństwie te siły twórcze oraz wykazała te możliwości gospodarcze, z których istnienia przy rozpoczęciu zatargu celnego nie zdawaliśmy sobie sprawy. Wysiłek kół gospodarczych, zrzeszonych w walce o niepodległość ekonomiczną państwa polskiego, wart był lepszego wyniku, niż ten, który przypadł nam w udziale w podpisaniu wczoraj traktatu.

Szczególnie katowicka „Polonia” wytyka rządowi polskiemu, iż nie potrafił należycie wykorzystać atutów, jakie miał w ręce:

„Wojnę prowadzi się aby ją wygrać. Wojna celna z Niemcami była walką o naszą niezależność polityczną, o korzystne rozwiązanie naszego najważniejszego zagadnienia politycznego. Zdawałoby się, że każdy rząd zdający sobie sprawę z odpowiedzialności, jaką na niego spada zgromadziłby w swym ręku wszystkie atuty, mogące zaważyć na szali zwycięstwa. Atuty te, niemal wszystkie, rządy w Polsce po r. 1926 posiadały.

„Dziś konjunktura z r. 1926 należy do dalekiej przeszłości. Z pożyczki stabilizacyjnej nie pozostało nic, z miljarada nadwyżki budżetowej niema już ani grosza, kraj ugina się pod ciężarem kryzysu gospodarczego. Pod naciskiem przesilenia gospodarczego i pod wpływem trudności politycznych samego obozu rządzącego, a nie w wyniku samodzielnej i świadomej swego celu polityki zawarto likwidacyjny i handlowy traktat z Niemcami, zamykający wojnę celną w sposób, którego nikt nie nazwie zwycięskim.

„Warunkiem odnośności sukcesów na terenie polityki zagranicznej są u normowane stosunki wewnętrzne, jest taki stan wewnętrzny państwa, który budzi do niego zaufanie. I pod tym względem rządy pomajowe miały wszelkie możliwości.

„Zmarnowano wszystkie atuty, jakie miało w ręku. Okres pomyślnej konjunktury gospodarczej i politycznej, który należało i można było wyzyskać należy do przeszłości. Zagadnienie główne polityki polskiej nadal czeka na rozwiązanie, tym razem w warunkach o wiele trudniejszych i cięższych.”

Istotnie horoskopy nie są różowe. Walka między aparatami wymiany Polski i Niemiec nie może być równą, gdyż nie jesteśmy na tyle zorganizowani, aby z równą niemieckiej intensywnością podjąć akcję ekspansyjną na terenie Rzeszy. Tymczasem, jak píše „Gazeta Handlowa” kontrahent niemiecki do natychmiastowego podjęcia i kontynuowania stosunków jest znakomicie przygotowany. Wykazuje on niewątpliwą przewagę pod wieloma względami.

Znajomość potrzeb rynków polskich, ustawodawstwa, psychologii klienteli i t. p., jest tak dalece posunięta, że Niemcy nie potrzebują się puszować na „ładne odkrycie Ameryki”, podróż informacyjne, wycieczki lub konferencje. Ze znaną im właściwą gruntownością przeprowadzą od razu atak na wszystkich odcinkach gospodarczych według opracowanego z góry aż do ostatnich szczegółów planu. Naczelna wytyczna ich postępowania jest traktowanie Polski jako kraju surowców i produkcji rolniczej i zwierzęcej, który trzeba jaknajrychlej i w jak największych rozmiarach uzależnić od niemieckiego rynku zbytu i niemieckiego pośrednictwa. Jednocześnie w kierunku odwrotnym musi pójść intensywna akcja handlowa, infiltrująca niemieckie wyroby przemysłowe, fabrykaty i półfabrykaty oraz stwarzająca organizację kredytu, podającego w zależność placówki przemysłowe, handlu i bankowości, słowem, z tego trzeba sobie zdawać jasno sprawę, strona niemiecka gotowa jest do zrobienia każdego możliwego interesu w Polsce. Uchodź jej to tem łatwiej, że rozporządza pieniędzmi, zarówno francuskiego ciulacza jak i amerykańskiego spekulanta i dąży konsekwentnie i wytrwale do stanowiska rozdzielcy i powiernika kapitału w Europie Wschodniej i Południowej.”

Ze Niemcy posiadają opracowany z góry aż do ostatnich szczegółów plan gospodarczego podboju Polski i unicestwienia pozornych w traktacie przyznanych jej korzyści, o tem świadcza choćby tylko dwa ostatnio ogłoszone posunięcia rządu Rzeszy, mianowicie projekt wprowadzenia nowych cel agrańnych oraz wydania ostatnio taryfa wyjątkowa S. D. 5 dla tranzytu od portów niemieckich do granicy Polskiej i naodwrot. Jak o tem obszerniej piszemy w „Dziale Gospodarczym” taryfa S. D. 5 wyklucza zdolność konkurencyjną Gdyni i Gdańs a na rynku polskim, przez co grozi niechybna zagłada naszym portom, a nowe cła na otręby, ziemniaki, żyto i jęczmień zwracają się wyraźnie przeciwko importowi polskiemu.

Co ciekawsze, to opinia „Berliner Tageblattu”, który twierdzi, iż jest mu wiadome, że

„Polska (wypowiadając umowę handlową) nie mogłaby się powołać na okoliczność, wypływającą ewentualnie z ukształtowania się niemieckiej taryfy celnej, względnie z powodu niemieckich postanowień weterynaryjnych.”

Informacja dziennika berlińskiego wydaje się nieprawdopodobna. Z wydaniem sądu w kwestii kruczków, zawartych w traktacie, należy poczekać do czasu ogłoszenia pełnego jego tekstu, streszczenia bowiem półoficjalne nie zawierają wyjaśnień w tej materii.

Również dopiero po publikacji urzędowego tekstu umowy polsko-niemieckiej będzie można omówić wyczerpująco szereg zagadnień, jakie wylaniają się na widnokręgu politycznym i gospodarczym.

Umowa osiedleńcza polsko-niemiecka

Wraz z umową handlową polsko-niemiecką wejdą w życie przepisy umowy osiedleńczej. Przypominamy, że to na skutek rozmów, prowadzonych w marcu 1927 r. w Genewie między ministrem Stresemannem a ministrem Zaleskim, postanowiono szukać w drodze dyplomatycznej wyjścia w kwestii wjazdu, pobytu i osiedlenia. Do powyższych rozmów upoważnieni zostali ze strony niemieckiej: poseł niemiecki w Warszawie p. Rauscher — ze strony polskiej naczelnik wydziału zachodniego — p. Lipski.

Rozmowy dyplomatyczne prowadzone w Warszawie zakończono zostały w dniu 21 lipca 1927 r. przez podpisanie ośnośnego protokołu. W protokole tym uwzględniona została też o nieskrepowaniu ustawodawstwa wewnętrznego każdej z układających się stron przez postanowienie traktatowe. Dalej przyjęta została zasada, która uwidoczniła się w poszczególnych postanowieniach protokołu, że z uprawnień osiedleńczych mają korzystać tylko te osoby, które spełniają funkcje ściśle związane z wykonywaniem traktatu handlowego. Wreszcie postanowienie protokołu uniemożliwia napływ masowy elementu obcego. Protokół powyższy, dokompletowany postanowieniami o osobach prawnych, został przyjęty do

traktatu handlowego i uwzględniony w odpowiednich jego artykułach. Traktat handlowy zawiera następujące postanowienia w powyższych dziedzinach. Co do wjazdu i pobytu — obie strony przyznają sobie klauzulę największego uprzywilejowania. Co do osiedlenia, klauzula ta obejmuje jedynie samodzielnych kupców i przemysłowców, przyczem wyjęci są z osiedlenia drobni kupcy, t. zn. tacy, którzy nie zatrudniają stale przynajmniej czterech sił fachowych, oraz rzemieślników.

Co do pracowników, mają możliwość osiedlenia się jedynie tacy pracownicy, którzy są na stanowiskach kierowniczych, wymagających specjalnego zaufania, lub którzy na podstawie specjalnego technicznego przygotowania wypełniają funkcje wyższe, również wymagające specjalnego zaufania. Prawo osiedlenia na roli jest wyłączone z traktatu i jedynie w niektórych przemysłach rolniczych powyższe kategorie pracowników mają możliwość uzyskania takiego prawa.

Co do spółek należy zaznaczyć, że traktat utrzymuje wolność ustawodawstwa wewnętrznego ośnośnie do dopuszczenia spółek — natomiast spółki po ich dopuszczeniu do działalności w Polsce, mają być traktowane narówni z innymi spółkami zagranicznymi.

Silne nerwy —

zdrowy sen —

daje codziennie spożycie

Kawy Słodowej Kneippa!

Pw 10 063-12.143

Niemcy rzucają oszczerstwa na Kościół katolicki w Polsce

Katolicka Agencja Prasowa donosi, co następuje:

Polityczna walka gazet niemieckich przeciwko Polsce przybiera coraz ciekawsze formy. Pomijając szowinistyczny ton tygodnika „Stahlhelm” (nr 8) i jego na materializm oparte rozumowanie o oddaniu polskiego Śląska Rzeszy niemieckiej, notujemy m. in. artykuł protestanckiej „Schlesische Zeitung” p. t. „Die Kirchliche Irredenta der Polen”, zwrócony przeciwko kardynałowi Prymasowi, ks. dr. Augustowi Hlowidowi.

W ostatnich dniach rozpisuje się prasa niemiecka o rzekomej krzywdzie, jaka miała spotkać niemieckich katolików przez wprowadzenie w Bydgoskim kościele pojezuickim polskiego nabożeństwa. Wystarczy wspomnieć, że struktura wyznaniowa i narodowa w Bydgoszczy zmieniła się gruntownie wskutek odpływu Niemców-protestantów a silnego napływu Polaków-katolików; wskutek zaś braku kościołów pomnożenie nabożeństw dla katolików polskich stało się koniecznością duszpasterską.

Prasa niemiecka przemleczła jednak, że wprowadzenie nabożeństwa polskiego w kościele pojezuickim w niczem nie narusza ani ilości ani też rozkładu nabożeństw niemieckich, tak, jak to często spostrzec można przy wprowadzaniu niemieckich nabożeństw wśród Polaków w Rzeszy niemieckiej.

Wychodząca w Bydgoszczy „Deutsche Rundschau” (nr 57 z 9 bm.) pragnie z tego czysto duszpasterskiego zarządzenia gnieźnieńskiej władzy duchownej uczynić atut polityczny. Wprowadzenie polskiego kazania w kościele pojezuickim jest według „Deutsche Rundschau” tak doniosłym faktem historycznym, że „całe chrześcijaństwo katolickie” powinno nań zwrócić uwagę i modlić się w dniu ekscyjnym za prześladowanych w Rosji chrześcijan również „o obronę religijnych mniejszości narodowych oraz zlecić Najwyższemu Sędziemu za-dosęuczynienie za wszelką krzywdę, wyrządzoną Jego świątyniom i wier-nym”. Szczyt czelności!

Tę samą tendencję zawiera artykuł p. t. „Die Christenverfolgung in Polen” (Prześladowanie chrześcijan w Polsce”), opublikowany 23 lutego rb. w dzienniku „Der Deutsche”, będącym organem ministra Stegerwalda, centrowca. Autor artykułu nawiązuje również do akcji protestacyjnej przeciwko metodom bolszewickim i zwraca uwagę całego świata na rzekomą prześladowanie chrześcijan w Polsce, gdzie „własnych synów prześladowuje Kościół”. Kościół katolicki w Polsce jest — zdaniem dziennika — „nacionalistyczny, fanatycznie nacionalistyczny i korzysta ze swej potęgi, aby mniejszości katolickie duchowo zgwałcić i wynarodowić” (!) W pierwszym rzędzie uderza „Der Deutsche” w ks. kardynała Prymasa i w duchowieństwo polskie na Śląsku, które rzekomo zniosło kazania i nabożeństwa niemieckie, skutkiem czego katolikom niemieckim nie wolno śpiewać i modlić się po niemiecku (!). „Byli nawet — pisze „Der Deutsche” — między księżmi polskimi tacy, co chorzy i umierającym odmówili spowiedzi w języku niemieckim”. Oszczerstwo wprost niesłychane, wiadomo przecież, że duchowieństwo polskie z tą samą gorliwością służy katolikom polskim jak i niemieckim.

O politycznych tendencjach autora świadczą również podane przez niego wyssane z palca wiadomości, jakoby rzym. — katolicka władza duchowna na Wołyniu pozbawiła unitów pewnej cerkwi, którą „oddala kilku przyby-

Cukier
w kostkach
jest wyrazem:
Ekonomii
Higieny
Wykwintu

Pw 9134-9.139

szom polskim”. Zgromadzoną w cerkwi ludność wypędziła żandarmeria polska gwałtem, zaś proboszcz i członków komitetu parafialnego okula w kajdany! „Ze się nacjonalisci polscy — pisze on — posługują takimi metodami, to nas w Niemczech zbyt dziwić nie może. Ze jednak służy Kościoła, poczynając od biskupa, a skończywszy na proboszczu więkskim, prześladowają synów swego własnego Kościoła — to oczywiście jest bardzo smutnym objawem”.

Gdzie to było, w jakiej miejscowości, tego naturalnie zaklamany dziennik nie podaje. Za źródło tych i podobnych enuncjacji prasy niemieckiej uważamy pewną centralę polityczną, której celem jest zohydzenie Polski w oczach świata.

Bardzo charakterystyczny artykuł dn. 2 bm. umieszcila również centrowa „Schlesische Volkszeitung” p. t. „Immer davon sprechen” (Zawsze mówić o tem”). Dziennik przypomina podobną dewizę patriotów francuskich z r. 1871 odnośnie do Alzacji i Lotaryngji. To hasło francuskie „płynące z instynktów zemsty, odpowiadało francuskiej polityce odwetowej i musiało doprowadzić do gwałtu i do wojny”. Alzacja i Lotaryngja jest, zdaniem autora, słabym tylko obrazem dzisiejszej granicy polsko-niemieckiej. Sprawa Pomorza powinna zawsze być tematem międzynarodowych debat. Autor twierdzi dalej, że zagranica coraz bardziej zajmuje się sprawą „korytarza”. Z uznaniem wspomina o berlińskim referacie ks. prałata Ułitzki, który na słuchaczach wywarł tak silne wrażenie, że prof. uniwersytetu paryskiego, René Martel, wydał w r. b. korzystną dla Niemiec broszurkę o granicach polsko-niemieckich. Autor kończy artykuł uwagą, że i w Polsce znajdują się rozsądne czynniki, które dzisiejszego stanu granicy polsko-niemieckiej nie uważają za stałą gwarancję pokoju. (Niech „Schles. Volksztg” wymieni te „rozsądne czynniki” w Polsce — red.).

Jak widzimy z powyższych cytów, szowiniści niemieccy chwytają się wszelkich środków, by w oczach Europy oczernić naród polski.

O zrównanie emerytów

Warszawa, 19. III. (AW). Na posiedzeniu komisji budżetowej uchwalono m. in. w trzecim czytaniu wniosek w sprawie zrównania uposażeń emerytów był. państw zaborczych z emerytami państwa polskiego. Ponadto uchwalono rezolucję wzywającą rząd do przyznania tym emerytom ulg w pomocy lekarskiej i zniżek kolejowych, ponadto rezolucję wzywającą rząd do przedłożenia ustawy w sprawie t. zw. młodocianych emerytów.

Awantura w sądzie

Królewska Huta, 17. 3. (AW). Toczyła się w tutejszym sądzie, w sali na I piętrze, rozprawa przeciwko 5 złodziejom. Sąd skazał ich na paroletnie więzienie. W chwili, gdy przewodniczący trybunału miał odczytać wyrok, jeden z oskarżonych, Korzonek, przeskoczył barierę ławy oskarżonych, chwycił stołik obrońcy i rzucił nim na salę, poczem wybiwszy szybę, chciał wyskoczyć przez okno, jednak zatrzymał się na ramie okiennej. W ostatniej chwili zdłotano go wciągnąć z powrotem do sali Korzonek stawiał rozpaczliwy opór, jednak wkrótce go obezwładniono. Pozostali oskarżeni zaczęli się awanturować, a obecni na sali znajomi oskarżonych wyrażali sądowi. Dopiero oddział policji przywrócił porządek.

DZIAŁ GOSPODARCZY

z chwili

Polska linia okrętowa do Ameryki

Rzadko niestety przychodzi nam rejestrować wydarzenia gospodarcze korzystne dla Polski, a przez to radośnie. Tem skwapliwiej korzystamy ze sposobności, by zapoznać naszych czytelników ze sprawą nabycia na własność państwa polskiego linii transatlantycznej „Baltic - America Line” utrzymującej bezpośrednią komunikację osobowo - towarową pomiędzy Gdańskiem a portami Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Jak wiadomo, morski problem Polski nie ogranicza się do wybudowania własnego, chociażby najbardziej nowoczesnego portu. Dla nawiązania bezpośredniego stosunku z innymi krajami potrzebna jest również własna flota handlowa. W krajach, posiadających znacniejszą flotę handlową, frachty morskie, zarobione przez własne statki, wpływają skutecznie na utrzymanie bilansu handlowego w stanie czynnym.

W okresie ostatnich lat wysiłki Polski poszły po linii realizacji tego zadania. Program rządu objął zapoczątkowanie polskiej floty handlowej. Tworząc państwowe, skomercjalizowane przedsiębiorstwo „Żegluga Polska”, rząd podjął zadanie przełamania rozpowszechnionej, a fałszywej opinii, że Polacy nie są zdolni do żeglowania na morzu.

Krótki okres początkowy działalności „Żegluga Polska” przyniósł krajowi zdecydowane korzyści gospodarcze. Ale był to okres zaledwie początkowy. Brakowało nam własnych dróg wodnych do państw zamorskich, przede wszystkim do Ameryki Północnej. Tutaj kryją się wyjątkowe możliwości transportu towarowego, nie należy bowiem zapominać, że Ameryka Północna, to w zakresie produkcji, spożycia i kapitałów — pół świata. Tu są do dziś dnia główne skupienia ludności polskiej, dające możliwość łatwiejszego, niż gdziekolwiek indziej zdobycia pasażerów na drogę powrotną okrętów. Nie możemy nie mieć własnej drogi morskiej do Ameryki.

Tymczasem akurat w tym najważniejszym dla nas kierunku żegluga nie byłaby dotąd w stanie uczynić nic pozytywnego. Brakło nam pieniędzy, ludzi. Wszelkie też projekty w tej dziedzinie odkładano na dalszy plan. Jednak po cichu już od paru lat przygotowywano się do momentu, w którym można będzie rozpocząć pracę organizacyjną w tym kierunku. Moment taki wreszcie nadszedł:

Zakupiliśmy, na bardzo dogodnych warunkach, „Baltic - America Line”, należąca do pewnego konsorcjum duńskiego. Towarzystwo to pracowało niegdyś w Rosji. Nasza „B.-A. Line” liczy trzy okręty „Polonia”, „Litania” i „Estonia”, o przeciętnej pojemności 14.000 t. Wspomniane 3 statki zbudowano między r. 1910 i 1915. Nie są to więc statki nowe, ale nie są i stare. Jeśli, zważywszy, że taka n. p. „Mauretania”, uchodząca za jeden z przyzwoitszych statków transatlantycznych Francji zbudowana została nawet w r. 1907!

Statki te, a z nimi razem całe przedsiębiorstwo „B.-A. Line”, t. j. sieć agencji, biura, przystanie, kontrakty emigracyjne, no i długoletnie doświadczenie, nabywamy za cenę 18 mil. złotych, jednak w praktyce, jak wynika z układu finansowego, cała transakcja nie powinna nas kosztować ponad 4,7 mil. zł, resztę bowiem zapłacić ma samo przedsiębiorstwo ze swoich zysków.

A więc wreszcie posiadamy — choć skromne i niedostateczne — ale własne i od nas tylko zależne przedsiębiorstwo komunikacji przez ocean.

Krótkie informacje gospodarcze

— Łącznie z zawarciem traktatu handlowego z Niemcami stanie się aktualna kwestia uruchomienia linii lotniczych Berlin — Wrocław — Gliwice — Kraków — Lwów — Kijów. W chwili obecnej dokonuje się badań.

— W tygodniu od 6 do 12 bm. Ilość bezrobotnych na G. Śląsku wzrosła o 1190 i osiągnęła cyfrę 32 126. Z zasiłków korzystało 19 328 bezrobotnych.

— Katastrofalny spadek na giełdzie zbożowej w Budapeszcie trwa w dalszym ciągu, mimo interwencji. Cena pszenicy spadła poniżej kursu z 1886 r.

Doniosłe obrady

Zrzeszenia Zw. Przemysłowych Zach. i Połudn. Polskiej

Dn. 14. bm. odbyły się w Bielsku obrady Rady Naczelnej Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski. — Reprezentowane były: Zw. Przemysłowców Bielska - Białej i okolicy, Zw. Fabrykantów w Bydgoszczy, Zw. Gospodarczy Przemysłu Przetwórczego w Katowicach, Zw. Przemysłowców w Krakowie, Centralny Związek Przemysłowców we Lwowie i Zw. Fabrykantów w Poznaniu. Obradom przewodniczył p. prof. inż. Jerzy Buzek.

Sprawozdanie Zw. Przemysłowców w Krakowie, prowadzącego agendy Zrzeszenia, przyjęto do wiadomości, uchwalając absolutorium. Równocześnie uproszono Związek krakowski o dalsze prowadzenie agend.

Na prezesa Zrzeszenia wybrano p. Seweryna Samulskiego, prezesa Zw. Fabrykantów w Poznaniu.

P. dr. Battaglia scharakteryzował obecne położenie gospodarcze w Polsce na tle stosunków międzynarodowych oraz wygłosił referat o kursach racjonalizacji dla przemysłu oraz o kursach popularnych dla wychowania ekonomicznego społeczeństwa. Następnie p. dr. Spitzer z Krakowa referował sprawę podatku obrotowego przy wysyłkach do Gdańska, sprawę obniżenia składek do kas chorych do ustawowej normy 6 i pół proc. sprawę obniżenia odsetek od zaległych składek w instytucjach ubezpieczeń społecznych do normy przewidzianej dla obrotów prawnie prywatnych t. j. do 10 proc., sprawę godzin nadliczbowych i przedawnienia pretensji z tego tytułu, sprawę inwalidów wojennych oraz złobków fabrycznych.

Następnie p. dyr. Łyczewski z Poznania wygłosił referat p. t. „Szkodliwa polityka” uwzględniając stosunek przemysłu do sfer rolniczych. P. Laskowski z Warszawy referował sprawę ustawy o rozdzielaniu dostaw kolejowych oraz sprawę ochrony wierzytelności. W związku z tym referatem p. dyr. Palicki z Bydgoszczy przedstawił projekt wprowadzenia urzędowych list wątpliwych dłużników i manifestantów. Wreszcie p. Opuszyński z Bielska referował o wypłaceniu zasiłków z funduszu bezrobocia robotnikom podczas strajku.

Obrady przeciągnęły się przez cały dzień. W następstwie obszernej dyskusji powzięto rezolucje w kierunku:

potępienia zbędnego etatyzmu jako szkodliwego, konieczności zredukowania budżetów państwowych i samorządowych, obniżenia podatków i ciężarów społecznych i zatamowania wszelkich inwestycji.

wydania odpowiednich instrukcji do wszystkich Izb skarbowych, aby sprawę odsetek dyskontowych przy sprzedaży na kredyt odróżniały od odsetek prolongacyjnych, które należy wyłączyć z dochodu brutto przy obliczaniu podatku obrotowego,

udzielenia amnestii podatkowej w tym kierunku, że o ile zaległe podatki zostaną zapłacone do trzech miesięcy, skreśli się kary i odsetki zwłoki,

wstrzymaniu nakazu urządzania złobków fabrycznych dla niemowląt przez przedsiębiorstwa przemysłowe,

obniżeniu wszelkich składek członkowskich we wszystkich kasach chorych całego państwa do ustawowej granicy 6 i pół proc. i utrzymywania świadczeń i wydatków administracyjnych kas chorych w obrębie budżetu obliczonego przez poszczególne Kasy Chorych na tej ustawowej podstawie,

zakazania wszystkim instytucjom ubezpieczeń społecznych pobierania odsetek zwłoki wyższych jak tych, które każdorazowo dozwolone są dla spraw prywatnoprawnych, a więc obecnie 10 procent rocznie, oraz zakazanie pobierania kosztów egzekucyjnych wyższych jak 2 procent sumy zaległej z tem jednak, że koszty egzekucyjne nie mogą przekraczać sumarycznie zł. 1.000, a w obrębie obu tych norm t. zn. 2 proc. względnie z sumy zł. 1.000 należy przy kosztach egzekucyjnych jaknajbardziej oszczędzać dłużnika przez niedopuszczenie do wydatków niepotrzebnych, jak np. wykonywanie egzekucji przy interwencji adwokata względnie za zgłoszeniem wierzyciela itp.,

szybkim opracowaniu reformy całego kompleksu procedury cywilnej, ordynacji egzekucyjnej, postępowania ugodowego i konkursowego opracowania doraźnej akcji i doraźnego przeprowadzenia odpowiednich zmian postępowania, aż do uregulowania całokształtu,

przedawnienia pretensji z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia przepracowanych godzin nadliczbowych,

Połączenie trzech zalet!

1.

Delikatne mydło do delikatnych tkanin. Nadaje im świeży wygląd i subtelny zapach.

2.

Delikatne mydło do mycia rąk i twarzy — rękojmia świeżości i miłego zapachu skóry.

3.

Zajmującą zabawą dla naszych milusińskich są wycinanki na każdym opakowaniu.

zaprowadzenia urzędowych list wątpliwych dłużników i manifestantów,

wypłacania zasiłków robotnikom, pozostającym bez pracy na skutek lokautu powstałego z powodu strajku.

Rezolucje te wysłane zostaną do wiadomości rządu, posłów i miarodajnych czynników gospodarczych.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Kredyt na uprawę lnu. Kryzys, który obecnie przeżywa rolnictwo wskutek niskich cen zboża, wzbudził wśród rolnictwa zainteresowanie się uprawą lnu. Aby rolnikom ułatwić nabycie siewnego siemienia lniwego na dogodnych warunkach, Państwowy Bank Rolny uruchomił kredyt na ten cel w formie dyskontu weksli z terminem płatności do 15 listopada 1930 r. Z kredytu tego korzystać mogą rolnicy wyłącznie tylko za pośrednictwem spółdzielni kredytowych (Banków Ludowych) oraz Powiatowych Komunalnych Kas Oszczędności, które to instytucje poinformują zainteresowanych o szczegółach i warunkach w przedmiocie udzielania kredytu na ten cel.

(k) Górnictwo węglowe na G. Śląsku. Ogólne wydobywanie węgla na polskim Górnym Śląsku w lutym przy 24-ch dniach roboczych, osiągnęło 2 262 854 t. (w styczniu r. b. przy 25 dniach roboczych — 2 812 858 t. Zbyt węgla w kraju w lutym wyniósł w miesiącu sprawozdawczym — 1 043 370 t. (w styczniu r. b. — 1 251 770 t.). Całkowity zbyt węgla poza granicami państwa osiągnął w lutym 732 598 t. (w styczniu — 941 412 t.). Całkowity zbyt w lutym — 1 775 968 t. (w styczniu — 2 193 182 t.). W lutym zażądały kopalnie 139 055 wagonów, którą to ilość władze kolejowe całkowicie dostarczyły.

(k) Rozporządzenie regulujące ceny cukru. W „Dzienniku Ustaw” nr. 18 z dn. 15 marca 1930 r. ogłoszone zostało rozporządzenie min. skarbu z 24 lutego 1930 r. wydane w porozumieniu z ministrami przemysłu i handlu oraz rolnictwa w sprawie uregulowania ceny cukru. Zgodnie z tem rozporządzeniem, najwyższą cenę cukru, wypuszczonego przez cukrownie na rynek wewnętrzny, ustala się na czas od 8 lipca 1929 r. na 104,50 zł za kwintal kryształu białego netto (bez worka) loco cukrowni.

Z ZAGRANICZNY

(z) W sprawie eksportu nierogacizny z Polski. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że w najbliższym czasie rozpoczyna się w Wiedniu rokowania między przedstawicielami Polskiego Syndykatu dla eksportu nierogacizny a interesantami wiedeńskimi. Umowa zeszłoroczna przedłużona została prowizorycznie do końca kwietnia r. b. Dotychczas rokowania nie były nagłaśniane, ponieważ Polska nie wyzyskała przyznanego jej kontyngentu.

(z) Wielkie plany japońskiej ekspansji handlowej. Jak donoszą z Tokio, przystąpił japoński związek eksportowy w porozumieniu z ministerstwem handlu i spraw zagranicznych do intensywnego propagowania japońskiej ekspansji handlowej na zewnątrz, przyczem osobiście są środki, jakimi postanowiono osiągnąć zamierzone cele. Rozpoczęte mianowicie energiczną propagandę wśród młodych kupców japońskich wszelkich branż, zachęcając ich do emigracji do krajów, mogących stać się terenem dla importu japońskiego, przyczem kupcom tym przynajmniej rząd zapomógł przez przeciąg trzech lat. Oczywiście, skoro taki kupiec uzyska grunt pod nogami, staje się automatycznie pionierem japońskiego handlu i kultury. Pomysł ten spotkał się z b. życzliwym przyjęciem u społeczeństwa japońskiego. (j)

Z WYDAWNICTW

(w) Gazeta Rolnicza. Zeszyt 11 z 14 bm. rozpoczyna artykuł prof. dr. Niklewskiego p. n. „Jak można obniżyć koszt produkcji rolnej?”, w którym omówiono znaczenie nawożenia organicznego wobec drogiej dzisiaj nawozów sztucznych mineralnych. „Przyczynę niskich cen zboża w Polsce i środki zaradcze” omawia inż. Stef. Mroczkowski z Kaszowic. W dalszych artykułach omawiane są zagadnienia z zakresu techniki rolniczej. Dyr. M. Baraniecki z Kościelca przedstawia wyniki doświadczeń z porównaniem działania obornika wiosennego i jesiennego pod buraki cukrowe. Dyr. W. Leszczyński opisuje ostatnie sobieszyńskie doświadczenia z odmianami ziemniaków. Dr. Jan Tomaszewski z Puław w art. „Co to jest bielica” daje definicję danego typu gleb.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Styl pomnika Serca Jezusowego

Poznaniowi przybędzie monumentalna i wysoce artystyczna ozdoba — Składajmy ofiary na ten piękny cel

Najgorętsze życzenia społeczeństwa polskiego i katolickiego zaczynają się zamieniać w czyn. Budowa pomnika Najśw. Serca Jezusa w Poznaniu została rozpoczęta. Zainteresowanie budową jest coraz większe w jak najszerszych kołach. Z licznych stron tak z Poznania, z Wielkopolski, niemniej z Pomorza, a nawet G. Śląska przychodzą zapytania, jaka będzie forma pomnika.

Wobec tego przypominamy, że pomnik stanie, pomiędzy Zamkiem a Uniwersytetem, na miejscu, gdzie za czasów zaborczych stał pomnik ks. Bismarcka. Ponieważ wieża zamkowa (wysokość 70 metrów) jest brutalnie gruba, jak gruby jest styl Prusaków, którzy ją budowali, i panuje nad całą dzielnicą zamkową, więc trzeba było znaleźć taką formę dla pomnika, aby wybijał się na pierwszy plan.

Szczęśliwe rozwiązanie, które czyni zadość wymogom monumentalności i zaspakaja względy urbanistyczne placu, dał plan p. inżyniera Michałow-

skiego z Poznania. Na podstawie planu tego stworzona będzie wielka bryła o silnej sylwecie architektonicznej w rodzaju ściany triumfalnej, której środkowy olbrzymi łuk wypełni postać Naśw. Serca Jezusowego w złocym, na wszystkie strony jaśniejącym, brzoźnie. Dookoła środkowej wnęki po lewej i prawej, stronie pomieszczone będą figuralne ozdoby aniołów. Monumentalność pomnika wogóle wyobrazić sobie można, gdy się zważy, że cała wysokość potężnego łuku triumfalnego wynosić będzie 15 metrów tj. mniej więcej, jak gmach trzypiętrowy.

Budowa już rozpoczęta. Ale niema jeszcze wszystkich potrzebnych na pokrycie kosztów pieniędzy. W przekonaniu, że w miarę postępującej budowy wpływać będą obficie dalsze składki, apelujemy jak najgoręcej do ofiarności całego naszego ogółu. Składki i ofiary przyjmuje również administracja pisma naszego, banki i P. K. O. (207 470).

Mili goście

Przed sobotnim koncertem akademickiej Filharmonii z Czechosłowacji

Akademicka Filharmonia złożona ze słuchaczy uniwersytetu i politechniki w Pradze, odwiedzi w dniach od 19 do 31 marca Polskę, gdzie wystąpi na dziesięciu koncertach symfonicznych. Celem wycieczki jest propagowanie muzyką ideę wzajemności słowiańskiej i pogłębienie kulturalnych łączności dwóch bratnich narodów.

Nasi pobratymcy urządzają tę drugą wycieczkę do ziemi słowiańskiej pod wrażeniem powodzenia, jakie mieli w zeszłym roku w Jugosławii, gdzie ich bardzo serdecznie przyjęto. Nie wątpi, że w Polsce również będą witali z otwartymi ramionami.

Ponieważ w skład orkiestry wchodzi bardzo wielu Sokolów, wyrażamy przekonanie, że wszyscy nasi Sokoli dołożą starań, aby swym druham z Czechosłowacji udzielić jak największego poparcia, przyczyniając się tem samem do pełnego powodzenia tej artystycznej wycieczki.

Do Poznania przybywa zespół akademickiej Filharmonii pociągami z Łodzi o godz. 14,38 w dn. 21 bm., a o puszcza nasze miasto 23 bm. o godz. 1,56, udając się do Warszawy. Koncert odbędzie się 22 bm. o godz. 20 w Auli Uniwersytetu.

Uroczysta akademja

W hołdzie Najśw. Marji Pannie

W dniu Zwiastowania (25 bm. jako w dzień Święta Kat. Związków Kobiecych całego świata odbędzie się pod protektorem J. E. ks. kardynała Prymasa uroczysta akademja, zorganizowana przez Katolicki Związek Polek w Poznaniu.

Na uroczystość powyższą, która odbędzie się o godz. 8 wieczorem w auli uniwersytetu poznańskiego, zapraszamy wszystkie katolickie organizacje kobiece oraz tych co zechcą się z nami w hołdzie powyższemu solidaryzować.

Tegoż dnia o godz. 9,30 odbędzie się nabożeństwo w kościele św. Marcina.

KALENDARZYK

Środa, 19 marca 1930.

Słońce: wschód 6,00 — zachód 18,02 — długość dnia 12 godzin 2 min.

Księżyc: wschód — zachód 7,37 — przed ostatnią kwadrą.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 4 st. Cels. — Pochmurno. — Wiatr zachodni. — Ciśnienie atmosferyczne niskie 744 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 13 st. Cels., najniższa plus 4 st. Cels.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,43 m.

Kal. rz. kat.: Józef — jutro Patrycjusz B. Kal. słow.: Bohdan — jutro Polemir.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12. — Apteka pod Białym Orłem, St. Rynek 41. — Apteka św. Piotra, ul. Półwiejska 1.

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ul. Mickie-
cza 22

Lazarz: Apteka p. Plucińskiego, ulica
Marsz. Focha 72, narożnik ul. Nie-
golewskich.

Wilda: Apteka „Fortuna”, Górna Wil-
da 96
W innych dzielnicach miasta apteki tam
tejsze

Pogotowie Ratunkowe Związku Leka-
rzy, ulica Pocztowa 30, dyżuruje we dnie
i w nocy. — Telefon 55-55.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Rekolekcje dla młodzieży męskiej** odbędą się staraniem Poznańskiego Okręgu Stow. Młodz. Polskiej Nauki rekolekcje odbywać się będą w środę, dnia 2 kwietnia, czwartek 3 kwietnia i piątek 4 kwietnia r. b. każdorazowo o godz. 19,30 w kościele św. Marcina. Spowiedź odbędzie się w dniu 5. 4. w dowolnych kościołach, poczem w niedzielę, dnia 6. 4. odbędzie się o godz. 9 wspólna komunja św. w kościele Farnym.

OSOBISTE

— **Ślub.** W dniu dzisiejszym odbył się w kościele parafialnym w Chodzieży ślub p. Jadwigi Dankowskiej, córki pp. Edwarda i Heleny z Samulskich z Chodzieży z inż. p. Kazimierzem Kopczyńskim, synem Jana i Franciszki z Dembińskich z Poznania. P. inż. Kopczyński, znany działacz społeczny i delegat Stronnictwa Narodowego, zaskarbił sobie życliwość wszystkich, z którymi zetknął się na niwie pracy społecznej. Młodej Parze Szczęść Boże!

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Sekcja koleżanek „Młodzieży Wszepolskiej”.** Dziś o godz. 20 odbędzie się w lokalu własnym przy ul. św. Marcina 65 (podwórce, prawa, I ptr.), zebranie z referatem p. Puzynianki na temat: „Rola kobiety w polityce”.

— **Ze Zw. Pracodawców.** W poniedziałek 24 bm. o godz. 16 na sali Cechu Budowniczych Poznańskich „Strzecha”, ul. Sew. Mielżyńskiego 23 dom ogrodowy I ptr. odbędzie się roczne walne zebranie. Na porządku obrad sprawozdania, wybór nowego zarządu i rewizorów kasowych, wnioski zarządu i wnioski członków, wniesione w myśl par. 11 statutu, wolne głosy i zakończenie.

— **Z Wielkopolskiego Związku Myśliwych.** W sobotę, dnia 29 bm. odbędzie się o godzinie 3 po południu na sali Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33 walne zebranie. Na porządku obrad uroczyste wręczenie nagród leśnikom za schwytanie kłusowników, sprawozdania, sprawa międzynarodowej wystawy łowieckiej w Lipsku, sprawa spółek łowieckich, wybór myśliwskiego sądu rozjemczego, sprawa uregulowania odstrzałów zwierzyny, zatwierdzenie zmienionego statutu, podwyższenie składek, wolne wnioski.

WYKŁADY

— **Stow. Inżynierów i Architektów.** Odczyt profesora inż. Piątkiewicza p. t. „Najnowsze zdobycze fotografometrii”, ilustrowany licznymi przeźrocami, odbędzie się w piątek, dnia 21 bm. o godz. 18. Wstęp dla członków Stowarzyszenia bezpłatny, dla gości po 50 gr. Odczyt odbędzie się w sali amarantowej, ul. Słowackiego 19-21.

— **Choroba papuzia.** Rolę, jaką odgrywają ptaki pokojowe, w chorobach człowieka, wyłoży nam wykład profesora bakterjologii przy Uniw. Pozn. p. dr. L. Padlewskiego, który się odbędzie staraniem Koła Medyków, w czwartek,

dnia 20 bm. o godz. 20 w sali Śniadeckich Coll. Med., ul. Fredry 10, II p. pod tytułem: „Ptaki pokojowe a choroby zakaźne u ludzi”. Niewątpliwie tak aktualny temat zgromadzi, jak zwykle, liczne rzesze publiczności, już z tego samego względu, że tego rodzaju impreza zdarza się w Poznaniu po raz pierwszy.

ŻYCIE SOKOLE

— **Dzielnicy Wydział Sokolicki** zwraca uwagę wszystkim druhom w gniazdach i oddziałach całej Wielkopolski, że mogą brać udział w wykładach kursu odbywającego się od dnia 22-go do 24 bm. na boisku Sokola i to według upodobania i możliwości, wybierając dowolny dzień i godziny. Muszą się wykazać przy wejściu legitymacją gniazdową; zaznaczymy jednak, że już w tym wypadku druhy muszą przyjechać na własny koszt — zniżki kolejowe są zapewnione.

Donosimy równocześnie, że pokaz gimnastyczny odbędzie się dnia 22 bm. o godzinie 20 na Zielonych Ogródkach w sali gimnastycznej. Ponieważ druhy w niedzielę pójdą do teatru — zapowiedzianą herbatka odbędzie się już o godz. 17,30 w sali amarantowej, ul. Słowackiego nr. 19-21.

— **Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół” XIV na Łazarzu.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 19,30 u druha Smoczyka przy ul. Marszałka Focha 70.

— **„Sokół” w Śwarzędzu.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 22 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Korcza. Organizacyjne zebranie żeńskiego oddziału Sokolickiego odbędzie się dnia 23 bm. o godz. 17 w tym samym lokalu.

WIECZORY, KONCERTY

— **Przedstawienia pasyjne.** W dn. 23 bm. oraz 2 i 9 kwietnia r. b. odegrany zostanie w sali Ogrodu Zoologicznego melodramat układu ks. St. Hopka p. t. „Nazarejczyk” z muzyką J. Pacaka. Sprzedaż biletów w księgarni M. Arcta w Poznaniu, pl. Wolności 7 i przy kasie wieczorem każdego przedstawienia. Imprezę tę urządza Męski Chór Seraficki w Poznaniu.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Przekazy pocztowe za granicę.** Z dniem 1 bm. podjęto wymianę przekazów pocztowych między Polską a Danją i Estonją. Do wymiany dopuszczono narazie tylko zwykłe przekazy pocztowe (także ekspresowe i za zwrotnym poświadczeniem wypłaty). Kwota przekazu do Danji winna być wyrażona w walucie duńskiej t. j. w koronach i órach duńskich i nie może przekraczać 400 koron duńskich wzgl. równowartości 1000 złotych, do Estonji zaś — w walucie estońskiej t. j. w koronach i centach estońskich i nie może przekraczać 400 koron estońskich względnie równowartości 1000 zł. Kwotę przekazu wyrażoną w walucie kraju przeznaczenia przelicza się na walutę polską według kursu ustalonego przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów. Opłaty od przekazów do Danji i Estonji pobiera się według obowiązującej taryfy dla przekazów pocztowych w obrocie zagranicznym.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Z ruchu zarobkowego.** W jednym z lokali restauracyjnych przy drodze Debińskiej odbyło się zebranie stolarzy, zwołane przez Związek Zawodowy Kłasy (socjalistyczny). Na zebranie to jawnie się poświadczył Matuszewski, który omówił obecny stan bezrobocia w zawodzie stolarskim. Zdaniem jego jest w mieście Poznaniu w zawodzie stolarskim zatrudnienie około 1200 pracowników. — Mówca podał do wiadomości, że ze strony pracodawców nie nastąpiło w obowiązującym terminie wypowiedzenie taryfy zarobkowej. — Poza tem odbyło się w innym lokalu zebranie murarzy i cieśli. I na tem zebraniu wyłącznym tematem dyskusji były sprawy taryfowe i obecny stan bezrobocia w zawodzie budowlanym. Konkretnych uchwał nie powzięto żadnych. (we)

— **Pozn. - Pomorskie Zrzesz. Lekarzy Społeczno - Kasowych** odbyło 16 bm. walne zgromadzenie. Do zarządu wybrano: pp. dr. Kazimierza Koronkiewicza (prezes), dr. K. Lewińskiego (wiceprezes), dr. St. Tomaszewskiego (sekretarz), dr. Stan. Schilda (skarbnik) i dr. Ant. Cholewo (przewodn. biura pośredn. pracy lek.). Do komisji rewizyjnej zostali wybrani: pp. dr. Dyduch, dr. Kerz i dr. Sujkowski; do sądu koleżeńkiego pp. dr. Jackowski, dr. Gintyllo i dr. A. Steinowa.

— **Z Koła Naukowego Koła Absolutów Miejskiej Szkoły Handlowej w Poznaniu.** Dnia 13 bm. odbyło się zebranie konstytucyjne. Wydział Koła stanowią pp. Lenartowiczówna Irena, Wiśniewska Helena, Niechciałkowski Teofil i Stróżniak Stefan. Kuratorem Koła wybrano p. prof. Mroczykiewicza. W obszernej dyskusji nad potrzebą wiedzy, szczególnie zaś w dziedzinie gospodarczej, zabierali głos p. dyr. Ligocki, p. prof. Mroczykiewicz oraz członkowie.

— **Nowa placówka.** Przy ul. Podgórczej 10 utworzono w tych dniach śniadalnię, której właścicielem jest p. Czesław

Przeciw obstrukcji hemoroidom, zaburzeniom w żołądku i kiszce, zastoinie w wątrobie i śledzionie, bólowi krzyża, zaleca się picie naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa kilka razy, dziennie. Badania lekarskie chorób podbrzusza stwierdziły, że woda Franciszka Józefa działa zawsze pewnie, łagodnie i skutecznie. Zadać w aptekach i drogerjach.
nw 9538

Bamba, dawniejszy długoletni kuchmistrz w Bazarze i innych poważniejszych przedsiębiorstwach. — Poznaniowi przybywa zatem nowa śniadalnia, która pod kierownictwem p. Bamby daje rękojmię, że zadowolą wszystkich bywalców tego lokalu. (z)

— **Roczne walne zebranie Nar. Org. Kobiet** (koło lazarskie) odbyło się w poniedziałek w szkole im. Berwińskiego. — Obrady zabrała przewodnicząca koła p. Krzyżagórska, witając gości i członkinie. Bardzo interesujący referat n. t. „Wychowanie katolickie a szkoła obecna” wygłosił ks. radca Binek. Prelegenta nagrodzono rzesistami oklaskami, poczem rozwinęła się żywa dyskusja. Na przewodniczącą walnych obrad poproszono p. Helenę Grossmanównę. Roczne sprawozdanie z działalności koła złożyła sekretarka p. Lucja Rydlewska. W ciągu roku sprawozdawczego odbyło się dziewięć zebrań plenarnych i ośm zarządowych. Na każdym zebraniu wygłaszano referaty; było ich razem dziewięć. Skarbniczka koła p. Pawłowska złożyła sprawozdanie kasowe. Dochodu było 241,23 zł. rozchodu 172,57 zł. Na rok bieżący pozostało w kasie 68,66 zł. W banku znajduje się 162,42 zł. P. Stanisłewska w imieniu komisji rewizyjnej potwierdziła zgodność kasy. Nowe władze ukonytuowały się w ten sposób, że do obecnego zarządu kooptowano dwie członkinie a mianowicie pp.: Krystkowską i Miszewską. Po załatwieniu spraw organizacyjnych posiedzenie zamknięto. (tr.)

— **Przy Stow. Pań św. Wincentego a Paulo na Łazarzu** utworzyła się Sekcja pomocy dla zubożałej inteligencji mieszkającej w tej dzielnicy. Zadaniem Sekcji jest niesienie pomocy rodzinom ze sfer inteligencji, które znalazły się w trudnych warunkach i bez pracy. W miarę możliwości ułatwiać się będzie otrzymywanie posad lub zarobków i udzielać się będzie pomocy we formie najdelikatniejszej. Przewodniczącą wybraną została p. gen. Poniatowska, wiceprzewodniczącą p. hr. Ronikierowa, skarbniczką p. Preisowa, sekretarką p. Gumowska. Pracę podzielono na sekcje wywiadowczą, dochodową, niestałych i biurową, nad którymi przewodnictwo objęły panie: Staszkiewiczowa, Wędrzynowiczowa i Ujejska. Biuro czynne w poniedziałki, środy i piątki od godz. 10—12, mieści się przy ul. Małackiego 35 parter (telefon 6531) u p. gen. Poniatowskiej. Składka członków 1 złoty na miesiąc.

— **Z targu.** Dnia 19 b. m. na pl. Sapińskiego placu na nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 5,80—6,00 zł; masła mleczarskiego 6,00—6,20 zł; twarogu 1,00—1,40 zł; mendel jaj 1,80 zł; litr śmietany 2,00—2,40 zł; litr mleka pełn. 34—36 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 3,00 do 3,20 zł; słoniny wędzonej 3,80—4,00 zł; wieprzowiny 3,20—4,00 zł; wołowiny 2,80 do 4,00 zł; cielęciny 2,60—3,20 zł; skopowiny 2,80—3,20 zł; koziny 2,00—2,20 zł; smalec 4—4,20 zł; za drobiem: kura 4—5 zł; perlica 5,00—6,00 zł; kaczka 5,00—6,00 zł; 1 kg. tuczonej gęsi 4,00 zł; para gołębi 2,00 do 3,00 zł; indyk 10,00—16,00 zł; królik 3,00—4,00 zł; ryby: 1 kilogram szczupaka 4,40—5,00 zł; karpia 5,00—5,20 zł; lina 5,00—5,60 zł; karasia 1,60—2,00 zł; leszczka 2,60—3,20 zł; okonia 2,60—3,60 zł; sumia 4,00—5,00 zł; białych ryb 0,80—1,50 zł; 1 kilogram sandacza 7,00—8,00 złotych; za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 8—10 gr; 1 kg. marchwi 20 gr; buraków 10—15 gr; cebuli 20—40 gr; szpinaku 3,00—3,60 zł; jarmużu 60—80 gr; pietruszki 50—60 gr; seleru 1 zł; brukselki 2,00—2,60 zł; 1 kg. białej kapusty 50—60 gr; modrej i włoskiej kapusty 50—60 gr; 1 kg. kalarepy 40 gr; 1 kalafior 1,00—3,00 zł; 1 kg. bobu 1,20 zł; 1 kilogram jablek 1,00—3,00 zł; 1 kg. chleba 40 gr; 1 kg. śledzi zielonych 0,80—1,00 zł; olej jadalny 2,40—3,00 zł. Sałatka zielona (inspektowa) główka 40 gr. — 1 kg. rabarbaru 2,20 zł; pęczek rzodkiewek 50 gr. — Targ mało ożywiony, dowoży średnie, ceny bez zmian. (hu)

KRONIKA POLICYJNA

— **Maszyna do pisania, telefon itd.** Posterunkowy Palacz z Komisariatu 8 w czasie obchodu na ul. Gajowej zauważył dwóch osobników, którzy nieśli ciężkie paczki. Przy rewizji okazało się, że mieli oni zawiniętą maszynę do pisania marki „Adler”, aparat telefoniczny, około 1 kg cyny, 9 małych ciężarków, klucz i skórzana teka. Ponieważ wymienieni nie mogli się wytłumaczyć, skąd przedmioty te pochodzą, zostali doprowadzeni do Komisariatu. Tam tłumaczyli się wykrętnie, że kupili to od nieznajomego za 200 zł. Odebrane przedmioty zatrzymano w Komisariacie 8, który przeprowadza w tej sprawie dochodzenia. (z)

— **Kradzież.** P. Białkowi, ul. Marsz. Focha 82, skradziono większą ilość kurków od aparatów naftowych. (z)

— **Kaucje na posady.** P. Pagowski Edmund, zam. przy Chwaliszewie, donosi, że Janicki Edmund, zam. w Swarzędzu, oszukał go o 300 zł, pobrane jako kaucja na rzekomą posadę inkasenta. Jak się później okazało, posada była fikcyjna. W ten sam sposób poszkodził Janicki p. Ostraszewskiego Mikołaja, zam. przy ul. Szamarzewskiego 11, od którego pobral na ten sam cel 1000 zł. Janickiego ujęto i osadzono w areszcie policyjnym. (z)

— **Kradzież akcyj.** P. Zychlińskiej Amalii, pl. Nowomiejski 5a, skradziono większą ilość różnych akcji, wart. 8000 zł. Sprawcę tej kradzieży ujęto w osobie Romana Stracha, zam. przy ul. św. Wojciecha 21. Strach był narzeczonym służącej, zatrudnionej u p. Zychlińskiej. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **"Sekretarz sądowy zaginął.** Od około dwu miesięcy zaginął w niewyjaśnionych okolicznościach starszy sekretarz Sądu Okr. w Bydgoszczy Władysław Herbutowski. Herbutowski przesłał na ręce prezesa bydgoskiego Sądu Okr. list z rezygnacją i od tej chwili zaginął. Tajemnicze zaginięcie jest powodem różnych domysłów. Dotychczas jednak nie natrafiono na ślad żadnych uchybień służbowych, któreby pociągnęły wyjazd usprawiedliwiony. Wyjazd był podobno tak tajemniczy, że wyjeżdżający nawet nie zawiadomił swej żony, która pozostała w Bydgoszczy. Jak krąży pogłoski, H. miał przygotowany paszport zagraniczny. Zaginięcie sekretarza sądowego wywołało zrozumiałą sensację. (k)

— **Wypadek księdza, spieszącego do chorego.** Samochód, wiozący ks. proboszcza św. Wincentego z wiatykiem do ciężko chorego, uległ wypadkowi. Pod Brzeznem niedaleko Czarnkowa mijając karczmę Erk samochodów ks. proboszcza. Z niewiadomych przyczyn koń nagle skręcił i wpadł pod samochód. Szofer zdołał samochód natychmiast zatrzymać, lecz koń legł zabity. P. Erk siłą zderzenia zrzucony z wozu odniósł rany na głowie. Po usunięciu konia z pod samochodu odwieziono p. Erkę do Brzezna i oddano pod opiekę domową, a samochód, który nie doznał większych szkód, pojechał z ks. proboszczem do chorego. (cn)

Z WIELKOPOLSKI

— **Września.** (Wykłady w czasie postu.) Wrześniańska Liga Katolicka organizuje podczas wielkiego postu cztery referaty o treści religijno-apologetycznej, które wygłosi p. prof. Pomian - Blesieński z Gniezna na następujące tematy: "O istnieniu Boga i nieśmiertelności duszy", "Potęga chrześcijaństwa", "Talmud i masoneria", "W 1500 rocznicę zgonu św. Augustyna". Wykłady odbywają się w niedzielę po południu w auli szkoły powszechnej.

— **(Targi na świnie.)** Na mocy rozporządzenia władz dozwolone są we Wrześni targi na świnie.

— **(Kurs ratownictwa.)** Staraniem Czerw. Krzyża we Wrześni odbędzie się wkrótce kurs ratownictwa, który poprowadzi teoretycznie i praktycznie główny instruktor P. C. K. p. Kowalski.

— **Kępno.** (Z Sejmiku powiatowego.) W tych dniach odbyło się budżetowe posiedzenie Sejmiku powiatowego. Po dokonaniu pewnych obniżek uchwalili Sejmik budżet w wydatkach i dochodach zwyczajnych w kwocie 616 954 zł, a w wydatkach i dochodach nadzwyczajnych w kwocie 27 800 zł. Następnie postanowiono pobierać w roku budż. 1930-31 dodatki do podatku gruntowego w tej samej wysokości, co w roku 1929-30 i uchwalono zmiany statutu o opłatach od umów o przeniesienie własności nieruchomości, oraz regulamin powiatowej komisji opieki społecznej. Dalej wypowiedział się sejmik za wyłączeniem z obszaru dworskiego parceli będącej własnością byłej gminy szkolnej Krątkowy - Osiny i za przyłączeniem jej do gminy wiejskiej Krątkowy. W końcu rozpatrywał sejmik sprzeciw wniesiony przez jednego z członków sejmiku przeciwko wyborowi p. Franciszka Rochowiaka z Kępna na członka Wydziału powiatowego i postanowił uchwalić ten wybór. (ka)

— **Ostrów.** (Nowa drukarnia.) Pan Józef Dwornik, wydawca i redaktor „Ore-downika Ostrowskiego” utworzył tutaj nową drukarnię, w specjalnie na ten cel pobudowanym domu przy ul. Wrocławskiej nr. 37. Dotąd drukował się „Ore-downik” w drukarni p. A. Hoffmana.

— **(Z życia śpiewaków.)** Odbył się tutaj zjazd delegatów ostrowskiego okręgu kół śpiewaczych, na którym uchwalono odbyć tegoroczny zjazd okręgowy w Ostrowie dnia 22 czerwca.

— **(Wizyta wojewody.)** W niedzielę przybył do Ostrowa wojewoda poznański p. hr. Raczyński i uczestniczył w organizacyjnym posiedzeniu konnego P. W. W zebrań brali udział przeważnie okoliczni ziemianie.

— **(Osobiste.)** Kierowniczką szkoły powszechnej im. Konopnickiej została nauczycielka p. Szelińska.

— **(Z Rady miejskiej.)** Na ostatnim posiedzeniu postanowiono podwyższyć cenę gazu o 3 grosze od 1 kwietnia i uzyskać tą drogą sumę zużyć na doraźne prace inwestycyjne, celem zatrudnienia bezrobotnych.

Jest notorycznym

te pewien odłam prasy polskiej, występujący się osobom, nie może informować swych czytelników o sytuacji w kraju jasno i zgodnie z prawdą. — Pismo nasze nie jest skrepowane takim kagańcem, dlatego też przybywa nam codziennie nowych zwolenników.

Kto

satem szuka prawdy i jest zwolennikiem praworządności, niechaj nietylko zaobonuje pismo nasze, ale je poleci w gronie swych znajomych.

— **(Manifestacyjne zebranie.)** W nadchodzącą niedzielę, 16 marca po pasyjnym nabożeństwie w Domu Katolickim odbędzie się staraniem Ligi Katolickiej wielkie zebranie manifestacyjne w sprawie prześladowania chrześcijaństwa przez bolszewików. (n)

RADJO

Programy radjofonierne

Czwartek, dnia 20 marca 1930 r.

Poznań (335 m) godz. 12.00 sygnał czasu; godz. 12.40 koncert dla młodzieży szkolnej (transmisja z Filh. Warsz.); godz. 14.00 notowania giełdy pien.; godz. 14.15 komunikaty gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 16.55 pogadanka na temat „Korespondencja krótkofalowa” (wygl. kpt. Mickiewicz); godzina 17.10 odczyt p. t. „Świat książek” (wygl. J. E. Skiński); godz. 17.30 odczyt p. t. „Tydzień Propagandowy Związku Kat. Tow. Rob. polskich” (wygl. p. Michał Bartkowiak); godz. 17.45 koncert kameralny (transmisja z Warszawy); godz. 18.45 nadprogram i komunikaty okazyjne; godzina 18.55 audycje dla żołnierzy (wygl. kpt. Gustaw Baumfeld); godz. 19.10 odczyt p. t. „Od indyka do miliona” (wygl. p. Jur. Leżeński); godz. 19.30 odczyt rolniczy. O kredytach udzielanych przez Państw. Bank Rolny; godz. 19.50 rolnicza skrzynka radiowa (wygl. p. Józef Rządowski); godz. 20.10 kurs elem. języka francuskiego (wygl. p. Omer Neveux); godz. 20.30 koncert muzyki rosyjskiej. Program: Utwory Czajkowskiego, Rachmaninowa, Glazunowa, i Scriabina — wyk. pp. Jahne i Lisicki. Pieśni rosyjskie odśpiewa p. Weybergowa. Czajkowski: a) Noc, b) Znowum jak niegdyś sam, Gliere: a) Słowiki, b) Życie pragnie, Rachmaninow: Ja czekam cie. Schulz-Erler: Zachodzi słońce, Rimski-Korsakow: a) Kolysanka z op. „Sadko”, b) Romans wschodni, Mussorgskij: Hopak; godzina 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Koło Przyj. Harc. drużyn im. Ks. Józefa Poniatowskiego.** Plenarne zebranie odbędzie się w dniu 20 bm. o godzinie 19.30 w auli szkolnej przy ul. św. Marcin 35.

— **Wydział Metalowy Tow. Młodych Przemysłowców.** Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 20 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8. Dalszy ciąg wykładów p. Obe-ra o elektrotechnice.

— **Polsko - Katolickie Tow. Głuchoniemych.** Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę, dnia 23 bm. o godzinie 15.30 na sali p. Jarockiego.

— **Koło Absolwentów Miejskiej Szkoły Handlowej.** W niedzielę 23 bm. odbędzie się wspólne zwiędzenie Muzeum Miejskiego. Zbiórka o godz. 11.45 przed „Belwederem” przy ul. Marszałka Focha. — We wtorek 25 bm. w M. S. H. o godz. 19.30 otwarcie biblioteki Koła.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: M. M. 5 zł; — St. M. z prośbą o błogosławieństwo 10 zł; — Cwikowa, Szubin w intencji śp. męża 20 zł; — personel zamiast prezentu z okazji imienin Józefa Jarockiego, ul. Masztalarska 8 a, 95 zł; — Hemerlingowa Mosina, za otrzymanie łaski z prośbą o dalsze, 20 zł; — Florentyna Kusztelanowa z prośbą o uzdrowienie 5 zł; — dyr. Ber. Kasprowicz 20 zł; — W. F. Poznań 5 zł; — Cecylja Pawlikowa, Poznań za wystuchaną prośbę 10 zł; — ku uczczeniu uroczystego dnia imienia drogiego szefa składają robotnice z fabryki kawy słodowej „Ira” 12 zł; — N. N. z podziękowaniem za otrzymanie łaski z prośbą o dalsze, 10 zł; razem z poprzednio pokwitów. 1526,72 zł.

Na szpital dziecięcy w Główniej: Marjan Pachucki ku uczczeniu Ks. Infułata Józefa Kłosa, redaktora „Przewodnika Katolickiego, 50 zł.

SPORT

Lekka atletyka

Okręgowy drużynowy bieg na przełaj panów K. S. „Warta” odbędzie się w niedzielę. Zgłoszenia z wpisem kierować należy do sekretariatu K. S. „Warta” (Al. Marcinkowskiego 26). Drużyna składa się z 4 zawodników, (wszyscy muszą ukończyć bieg) którym liczy się punkty w kolejności przybycia do mety. Trasa biegu 4 do 5.000 m. Start i meta na boisku K. S. „Warta”. Drużyna zwycięska oraz trzej pierwsi otrzymają dyplomy.

Piłka nożna

„Ruch” (Wielkie Hajduki) — „Warta”. W niedzielę o godz. 15 „Warta” rozpoczyna pierwszą serię mistrzostw ligi meczem z z doskonałą drużyną, górnośląskiego „Ruchu”. „Warta” będzie musiała dołożyć wszelkich starań by z tego spotkania wyjść zwycięsko, gdyż „Ruch” grał przez całą zimę z dobrymi i twardymi zespołami śląskimi, znajduje się też w świetnej kondycji o czym świadczy fakt, że żadna z drużyn nie chciała pierwszego meczu grać z „Ruchem”. Nie wątpimy, że na boisko „zielonych” podąży wszyscy zwolennicy piłki nożnej, by oglądać to atrakcyjne spotkanie.

Pięściarstwo

Finały o mistrzostwo okręgu poznańskiego. Niezwykłą atrakcją będą walki finałowe o mistrz. okr. pozn. które naznaczone na sobotę godz. 20 w sali K. S. „H. Cegielski” Górna Wilda 180. Walki powyższe będą należeć do najciekawszych w tym sezonie, gdyż w ringu ujrzymy cały szereg najlepszych pięściarzy polskich, nie więc dziwnego, że wzbudziły w całym Poznaniu ogromne zainteresowanie. W czwartek bez udziału publiczności przewidziane są jeszcze dwa eliminacyjne spotkania półfinałowe: w wadze lekkiej pomiędzy Gostyńskim (W) i Matuszewskim (W) oraz w w. ciężkiej pomiędzy Tilgnerem (Sokół) i Anioł III (HCP).

Życie organizacyjne

Wydz. wych. fiz. poznańskiego okr. S. M. P. ukonstytuował się jak następuje pp.: przewodniczący Witalis Dorożala, jego zastępca — Jan Marcinkowski, naczelnik — Antoni Geissler, sekr. — Raczyński Stan., gosp. — Wł. Bobek. Kierownictwa poszczególnych sekcji objeli: p. w. — A. Geissler, obozy letnie — Marcinkowski, lekka atletyka — Benon Jurdziński, gry ruchowe — Wł. Jakubowski, piływactwo — Wiesław Jaroszewski, strzelectwo — K. Bujakiewicz, ping-pong — Stefan Szpizewski, szermierka — Cz. Jezierski, wioślarstwo — Wacław Nowakowski, kolarstwo — M. Kamiński.

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Pan Twardowski”. W czwartek, 20 bm. „Frasquita” z pp. Fontanną, Grabowską, Bratkiewiczem, Raczkowskim i Sendecim; kapelmistrz p. Latoszewski. W piątek, 21 bm. pod kierunkiem dyr. Wojciechowskiego „Casanova” z pp. Bojar-Przemieniecką, Fedyczkowską, Fontanną, Majchrzakówną, Drabikiem, Majem i in. W sobotę „Frasquita”. W niedzielę o 15 po cenach znizowanych „Kryśka Leśniczanka” z pp. Fontanną, Karską, Nochowicz, Bratkiewiczem, Folańskim i Wiśniewskim, kapelmistrz p. Eichstaedt.

Ewa Bandrowska wystąpi gościnnie na początku przyszłego miesiąca tylko dwa razy w popisowych swych partjach „Blanchefleur” i „Traviata”.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś o godz. 15-tej popołudniowej przedstawienie dla dzieci (po cenach znizowanych) wypiełi efektowna bajka Walewskiego „Kopciuszek”. Wieczorem głośna komedia Scribe’a i Lagouve’a „Walka kobiet”, która na wczorajszej premierze przyjmowana była nadzwyczaj gorąco. Role popisowe grają pp. Biesiadecka, Żbikowska, Biesiadecki, Boelke i Noskowski. W nadchodzącą niedzielę popołudniu po cenach znizowanych wielka komedia Szekspira „Kupiec wenecki” w koncertowym wykonaniu całego zespołu.

— **Z Teatru Nowego.** Teatr Nowy gra obecnie co wieczór atrakcyjną sztukę amerykańską pt. „Artyści”. Sztuka ta — to melodramat w najszlachetniejszym tego słowa znaczeniu. Na tle zakulisowego życia amerykańskich artystów rewjowych rozgrywa się wzruszające przeżycia miłosne pary artystów. Sceny poważne o wysokim napięciu dramatycznym przeplatają epizody pogodne, pełne barwy, tańca, muzyki i humoru. Sądząc po entuzjastycznych okłaskach, jakimi publiczność darzy codziennie zespół Teatru Nowego z pp. Cieszkowską, Czarnecką, Fiszerówną, Chmurkowskim, Mazankiem i Smoczyńskim na czele, „Artyści” są bezwzględnie największym przebojem obecnego sezonu.

Jutro w czwartek wystąpi

JAN DAHMEN

najbardziej skrzypek holenderski Wielkie zainteresowanie wywołał zapowiedziany na jutro czwartek, dnia 20. b. m. wieczorem o godzinie 8 w sali Domu Ewangelickiego występ najslawniejszego skrzypka holenderskiego Jana Dahmena. Artysta należy bezspornie do najlepszych współczesnych skrzypków jak Kreisler, Ysaye lub Flesch co zgodnie podkreślają krytycy zagranicznych pism. Niezawodna technika, pogłębienie muzyczne i tryskający temperament, są wymownymi zaletami tego młodego a tak wielkiego skrzypka, który od razu potrafi zjednać sobie najwybredniejszą publiczność. Kurjer Warszawski pisze o artyście: Nie często spotyka się u najwybitniejszych skrzypków tak cudowne miękkie brzmienie i elastyczność prawej ręki. W Dahmenie poznaliśmy nawskroś głębokiego muzyka, którego gra płynie z pełnej duszy.

Program, który artysta jutro wykona, przedstawia się imponująco i tak znajdują się m. i. Mozarta Koncert D-dur, Czajkowskiego Koncert Brahmsa Sonata d-moll, utwory Vieuxtempa i innych. Przy fortepianie Mona Dahmen.

Sprzedaj biletów u p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20, telefon 56-38, w dzień koncertu przy kasie. zw 22 248

Wielki koncert Symfoniczny mistrzowski Orkiestry Symfonicznej Studentów Uniwersytetu i Politechniki w Pradze.

Pod protektorem JMagnificencji Rektora Uniwersytetu Poznańskiego Dr. Stanisława Kasznicy i Konsula Czeskosłowackiego JWPana Inż. Zdenka Matouska, odbędzie się w sobotę, dnia 22 marca r. b., o godz. 8 wieczorem, w Auli Uniwersytetu, Wielki koncert Symfoniczny mistrzowski Orkiestry Symfonicznej Studentów Uniwersytetu i Politechniki z Pragi w pełnym składzie 60 osób. Znakomita ta Orkiestra Symfoniczna znana jest powszechnie nie tylko w swym kraju rodzinnym, ale i daleko poza granicami Czechosłowacji. W ubiegłym roku mistrzowska ta orkiestra odbyła wielkie tournée po Jugosławii odnosząc wszędzie olbrzymie sukcesy artystyczne — entuzjastycznie witana przez publiczność. W tym roku przybywają mili goście do Polski, pragnąc nawiązać serdeczny kontakt ze wszystkimi narodami słowiańskimi. Koncerty tej Orkiestry odbywają się wszędzie przy najwyższym poparciu czynników oficjalnych. Niewątpliwie i w Poznaniu koncert tej mistrzowskiej Orkiestry stanie się wielką manifestacją braterstwa Polski i Czechosłowacji a ponadto prawdziwym świętem dla muzycznej publiczności. W programie koncertu najpiękniejsze dzieła Beethovena, Schuberta, Smetany, Fidlcha, Dworaka, Noskowskiego i innych. Koncertem dyryguje słynny kapelmistrz OTOKAR KOZEL. Bilety na ten atrakcyjny koncert są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrowskiego — ul. Gwarna 20 — Telefon 56-38. zw 22 374

Teatr Wielki

DZIŚ — „Pan Twardowski”, opera-balet Różyckiego.

Czwartek, 20. 3. „Frasquita”, operetka Lehara.

Piątek, 21. 3. „Szwanda dudziarz”, opera Weinbergera.

Sobota, 22. 3. „Frasquita”, operetka Lehara.

Niedziela, 23. 3. popoł. „Kryśka Leśniczanka”, operetka J. Jarno.

Niedziela, 23. 3. wieczorem „Casanova”, opera Różyckiego.

Poniedziałek, 24. 3. „Frasquita”, operetka Lehara.

Wtorek, 25. 3. „Straszny dwór”, opera Moniuszki.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Polski

DZIŚ — popołudniu „Kopciuszek”. — Wieczorem „Walka kobiet”.

Czwartek, 20. 3. „Walka kobiet”.

Piątek, 21. 3. „Teatr wieczystej wojny”.

Sobota, 22. 3. „Walka kobiet”.

Niedziela, 23. 3. popoł. „Kupiec wenecki”.

Niedziela, 23. 3. wiecz. „Nad polskiem morzem”.

Poniedziałek, 24. 3. „Teatr wieczystej wojny”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Artyści”.

Czwartek, 20. 3. „Artyści”.

Piątek, 21. 3. „Artyści”.

Sobota, 22. 3. „Artyści”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygartowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO NAM DAŁ NOWEGO JULJAN EJSMOND

Pisząc przedmowę do książki Ejsmonda „W puszczy”, sędziwy mistrz Weyssenhoff przyrównał samego autora do Kiplinga, a dzieło jego do Kiplingowskiej „Księgi dżungli”. Porównanie to — mimo wszelkich zastrzeżeń, jakie możnaby przeciw niemu wysunąć — niepozabawione jest słuszości. Ejsmond nigdy się na Kiplingu nie wzorował, jednakże ma z nim wiele cech wspólnych. Największe między nimi jest podobieństwo w tej dziedzinie twórczej, która — gdy chodzi o Kiplinga — najmniej jest w Polsce znana, choć stanowi pierwszy i najbardziej charakterystyczny gradus ad Parnassum tego genialnego i tak oryginalnego pisarza: mam na myśli jego ucinki osnute na tle życia „resortowo-biurakracyjnego, „Departmental Ditties”. U nas takim niezrównanym piewą kawałów i kawałków z doli i niedoli urzędniczej jest Ejsmond, jako autor „Bajek”, „Sztuki wymyślania” oraz mnóstwa feljetonów i figlików, które pewnie na nowy tom kiedyś się złożą. Podobieństwo jest tem większe, że Ejsmond, jak i Kipling, lubuje się — i celuje — w przeróżnych kalamburach, grach rymów i wyrazów i innych nadobnych figielitasach, w czem obok Boy'a i Nowaczynskiego jest najsprawniejszym majstrzem w naszej literaturze. Jak Kipling, tak i Ejsmond są w tych kunsztach wersyfikacji i stylu godnymi następcami nieśmiertelnego Horacjusza (niekiedy i innych poetów rzymskich), dla którego ujawniają nieskrywany entuzjazm (patrz Kiplingowska księga: „Debts and Credits”); z Horacym wiąże ich ponadto bystrość obserwacji ludzkich śmieszności i żywy zmysł satyryczny. Wreszcie ważną cechą wspólną obu autorów — cechą najbardziej wpadającą w oko ogółowi Polaków i zaznaczoną właśnie przez Weyssenhoffa we wspomnianej przedmowie — jest to, że jak Kipling tak i Ejsmond, gdy im już o brzydnie terrarum dominus fastidiosus — człowiek — chętnie przenoszą się w rejony świata zwierzęcego i o brazy ich rysują z niepospolitem zwinnością, pomimo, że świat ten często staje się u nich satyryczną alegorią spraw ludzkich. O ile jednak Kipling nawet w swych niezrównanych „Just so Stories for little Children” (którym polscy przerabiacze — bo tłumaczy dotąd nie było — dawali głupi i niezgodny z treścią tytuł „Takie sobie bajeczki”), poświęconych pamięci zmarłej niedawno przedtem córki, całą przemocą woli tłumil ów ból, największy, jakiego doznał w życiu i jedynie w przepięknym wierszu o Taffy pozwolił sobie na liryczną rzewność, o tyle Ejsmond, jak to Sarmata, od sentymentu się nie odzignywał — owszem, swą księgę o polskiej dżungli nazwał śmiało „opowieścią o sercu zwierzęcem”.

Jeżeli jednak w pewnej mierze go dziło się ex reowej książce mówić o Kiplingu, to może w myśl Weyssenhoffa postąpił Ejsmond, ogłaszając „Drugą księgę w puszczy” — jakby nawzór „Drugiej dżungli” — której nadał tytuł „Żywoty drzew”. Jak księga pierwsza była opowieścią o sercu zwierzęcem, tak tę drugą można nazwać opowieścią o sercu drzew. Bo i drzewa mają serce — i to wszystkie drzewa — naprzekór temu, co mówi sam Ejsmond w najpiękniejszym moim może z rozdziałów tej książki — o lipie: „Była jedynym drzewem, które ma serce, które ma dużo serc. Tyle ile liści. Bo każdy jej liść jest kochającym sercem, a każdy jej kwiat jest samą słodyczą. „Napisał tak w miłosnem niejako zaślepieniu — bo oto lipa wśród swoich sercowatych liści ukryła i jego własne serce; w jej dobroczynnym cieniu poczęła się, jako sam wyznaje, pierwsza jego miłość, tamże, jak niegdyś Jan Kochanowski — i właśnie pod Kochanowskiego znakiem — rozpoczął swą twórczość poetycką... Ale: „Miłość ku lipie nauczyła go kochać inne drzewa... lipa poradziła mu, by spisał ich żywoty”. Tak się poczęła książka, którą autor słusznie — w dedykacji na egzemplarzu, jakim mnie zaszczylił — nazwał „najukochańszą ze swych książek”. To u-

*) Julian Ejsmond: Żywoty drzew. Księga druga. „W puszczy”. Gebethner i Wolff.

kochanie sprawia, że w każdej z tych opowieści tętni żywe serce — serce i drzewa i samego autora. Tętnią też w nich, jak wiatrowe poszmery, żywe głosy literatury polskiej, co na ojczyźnie, rodzimej wyrosła glebie i z różnych „ech leśnych” nutą swą brała. Dewajtisową mocą szczyli się dąb, zrabany w końcu przez słabego człowieka; bezdomną tęsknotą Joasi płacze sosna rozdarta piorunem; Chrystusową męką drży osina, niegdyś przez Sienkiewicza opiewana; pokucił ją javor, powiernik i krajan — pierwszego romantyka polskiego — „poety serca” i autora „Żalów Sarmaty”, wali się obalony przemożnym prądem strumienia... A nad tem wszystkim zdaje się pobrzmiwać wyznanie arcy-mistrza naszej poezji:

O, wieleż wam winienem, o domowe drzewa,
błahy strzelec...

Tylko że tych dwu słów ostatnich nie mógłby powtórzyć Ejsmond, doskonały myśliwy i fachowy znawca spraw łowieckich. Jego opowieści myśliwskie („Nosil wilk” etc.), przedstawiające go na polskiego Turgeniewa, mają szeroką wziętość, czego dowodem jest to, że w handlu księgarskim zdawna są już wyczerpane. Nowa ich seria, która pojawiła się niedawno, tem się różni od poprzednich, że nie jest wymysłem nowelisty, lecz ścisłą relacją z prawdziwych, przeważnie „urzędowych” i „reprezentacyjnych” polowań, co już zaznacza sam

tytuł: „Moje przygody łowieckie” **). Pomimo charakteru relacyjnego, ba, nawet i urzędowego, czyta się te szkice z wielkim zainteresowaniem, do czego przyczynia się nie tylko ich barwność i bogactwo szczegółów, ale przede wszystkim przemili humor, którego perłą najwspanialszą jest bajka „departamentalna” o delegacji zwierzęcej. Na wyrażeniu tego zachwytu zamknęłam zdanie moje o tej książce, bo niestety jestem jedynie „błahym strzelcem”, co umie strzelać najwyżej... baki w recenzjach.

Ponieważ więcej jest takich, którzy nie mają do czynienia z grubszą zwierzną (pominawszy sztukamiy wołowy na talerzu) i ponieważ nie każdy „dzieckiem w kolebce leż urwał hydry” — przeto Ejsmond napisał też powiastkę o mniejszym zwierzu — o wiewióreczce chowanej przez dzieci **), mówiąc dokładniej: przez dwóch małych Ejsmondów, co narazie strzelała tylko z fuzyjki, nabitej kapiszonami, z której trudno trafić do jakiegokolwiek zwierza czy innego celu. Zato sam autor i w tej książce cel swój wspaniale osiąga: książka jest napisana żywo, barwnie i — o co niekiedy się nie troszcza autorowie książek dla dzieci — przystępnie.

Józef Birkenmajer.

Warszawa.

**) Julian Ejsmond: „Moje przygody myśliwskie”. Księgarnia św. Wojciecha.

**) Julian Ejsmond: „Przygody wiewióreczki”. Ilustrował Mikołaj Wisznicki. Lwów. K. S. Jakubowski.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Oddział Poznański odbędzie posiedzenie naukowe w czwartek, dnia 20 b. m., o godzinie 18-iej w Zakładzie Fizyki Teoretycznej, ul. Słowackiego 4/6. Porządek dzienny: 1. Prof. T. Pęczalski: „Teoria absorpcji”. 2. Asst. Tucholski: „Widma metali otrzymywane w reakcjach wybuchowych”. 3. Sprawy Zjazdu Fizyków Polskich w Poznaniu. 4. Wolne głosy.

Odczyt o elektryczności. W piątek, dn. 21 b. m. w Zakładzie Fizyki Doświadczalnej (Coll. Minus, piętro II) wygłosi dr. A. Kotecki, adiunkt U. P., odczyt p. t. „Zjawiska fotoelektryczne”. Odczyt, w którym prelegent omówi fultografię, telewizję i film dźwiękowy, urozmaicony będzie ciekawymi demonstracjami. M. in. stacja nadawcza Radja Poznańskiego nada w tym czasie kilka obrazów fultograficznych, a prelegent zademonstruje ich odbieranie. — Przy pomocy demonstracji wyjaśnione też będą zasady filmu dźwiękowego. Odczyt utrzymany będzie w formie popularnej, aby skorzystać zeń mogły szersze sfery publiczności. Bilety wstępu w cenie 1 zł i studenckie — 50 gr. Czysty dochód przeznaczony na bibliotekę Koła Mat.-Fizycznego St. U. P., które odczyt organizuje. (np)

Jugosłowiański attaché kulturalny. Z Warszawy piszą nam: Przy poselstwie jugosłowiańskim w Polsce zostało utworzone stanowisko attaché kulturalnego, którego zadaniem jest zbliżenie obu narodów na gruncie kulturalnym. Na stanowisko to wyznaczony został dr. Juljusz Benesić, znakomity polonista jugosłowiański. P. Benesić odbywał staż w Warszawie i Krakowie i świetnie językiem polskim. Położył duże zasługi, zapoznając społeczeństwo swego kraju z literaturą i kulturą polską. Był lektorem języka i literatury polskiej na uniwersytecie w Zagrzebiu. Jako dyrektor teatru w tymże mieście przetłumaczył i wystawił szereg sztuk polskich, jak: „Sędziów”, „Kłatwę” i „Warszawiankę”. Wyspiańskiego, „Śnieg”. Przybyszewskiego, „Moralność pani Dulskiej”. Zapolskiej, „Księga Hioba”. Winawera, „Lilę Wenedę”. Słowackiego, „Przechodnia”. Katerwy itd. Przetłumaczył dalej szereg utworów pisarzy i poetów polskich: „Dziady” Mickiewicza, „W Szwajcarii” Słowackiego, kilka nowel Prusa, „W pustyni i puszcy” Sienkiewicza, „Dzieje grzechu” i „Przedwiośnie” Zeromskiego, „Chłopów” Reymonta i in.

TEATR

Co grają w teatrze toruńskim? Z Torunia donosi nam nasz korespondent (A. M.): Zrzeszenie artystów naszej sceny, wprowadziwszy na afisz „Ananasa” Verneuil'a, — wystawia obecnie komedię Józefa Rączkowskiego „Nad polskim morzem”. Należy ją powitać z radością jako zapowiedź zwrotu w kierunku rodzimego repertuaru, jakby zbojkotowanego przez b. dyrektora Rygiera. Poza tem ratuje się kasę „składankami” kabaretowymi i rewjami.

Jubileusz artysty. Z Katowic donoszą nam: Artysta Teatru Polskiego, Kazimierz Brandt obchodził 30-lecie pracy sceniczej. Na przedstawieniu jubileuszowym odegrał sztukę Korzeniowskiego: „Pani Kasztelanowa” oraz Wyspiańskiego „Sędziów”.

MUZYKA

Warszawska orkiestra kameralna. Donoszą nam z Warszawy: Nowa placówka artystyczna, warszawska orkiestra kameralna, zorganizowana przez dyrekcję koncertów, urządzanych w sali konserwatorium, dała pierwszy koncert pod batutą kapelmistrza Adama Szpaka. W programie były następujące utwory: Rameau Sulta: „Galatee”, Schoenberga kwintet smyczkowy (t. zw. „Verklarte Nacht”), Liadowa sześć melodii ludowych, Mozarta Andantino e Divertimento D-dur. Ponadto p. Lidja Pieżemska-Morawska, mezo-sopranistka, z towarzyszeniem małego zespołu orkiestralnego odśpiewała pięć pieśni J. Seb. Bacha ze znanego cyklu „Geistliche Lieder”. (w. m.)

Wagnerowskie „Festspiele” w Bayreuth Przygotowania około tegorocznego sezonu w Bayreuth są na ukończeniu. Dyrygentem będzie Arturo Toscanini. Wystawione będą: „Tristan i Izolda”, „Tannhäuser” i „Pierścień” Nibelunga. Wykonawcami będą przeważnie wybitni członkowie zespołów operowych w Niemczech i Austrii, pomiędzy nimi śpiewak opery budapeszteńskiej, Zygmunt Piliński. (zo)

OCHRONA ZABYTEKÓW

Wykopany skarb. Z Łodzi piszą nam: W czasie robót ziemnych we wsi Wodzin, pow. łódzkiego, natrafili jeden z włościan na starożytną urnę, we wnętrzu której znajdowało się około 50 srebrnych i złotych monet. Po zbadaaniu okazało się, iż są to starożytne piękne rzeźbione monety, które zamiast cyfr pokryte są znakami w rodzaju pisma klinowego. Cenne wykopisko zdeponowano w muzeum miejskiem w Łodzi. (cz)

Pisma nadesłane

„Tęcza”. Zeszyt 11. Treść: Od redakcji. — J. D.: „Klinga i lufa”. — Z. Kossak-Szczucka: „Pochwała nart”. — J. Kisielewski: „Wśród nowych powieści”. — T. Zubrzycka: „Jamrozowa bajka”. — A. Janta-Polczyński: „Umilowanie dalekie”. — A. Słonecka: „Mewy”. — Dr. S. Szumann: „Zabawka z punktu widzenia psychologii”. — Anegdota historyczna. — Dr. S. Truchim: „Śmierć i pogrzeb magnata wielkopolskiego w XVIII wieku”. — J. Kleczyński: „Życie artystyczne stolicy”. — Quis: „Plotki”. — W. Noskowski: „Życie teatralne”. — Światłocienie. — Życie literackie. — Kultura i nauka. — Z ekranu. — S. Balicki: „Dziwota fala”. — H. Adams: „Tajemnica domu za bramą królowej”.

„Polska Gazeta Introligatorska”. Nr. 2. Treść: J. Pe: „Zanik rozwoju zawodu introligatorskiego”. — „Kto może otworzyć warsztat rzemieślniczy”. — „Dobra oprawa książki”. — „Złoty brzeg”. — „Tytuł na książce”. — „Biblija pelplińska”. — „O materjalach w introligatorstwie”. — Aktualne zadania. — Wiadomości różne. — Kronika „Ziemia”. Zesz. 6. Treść: J. Karpowicz: „Ochrona przyrody w Polsce”. — M. Koczwar: „Góra Tuł w Beskidzie Śląskim”. — T. Wolski: „Udział krajoznawców w opracowaniu fauny Polski”. — W. Romanow: „Liga Ochrony Przyrody w roku 1929”. — Wiadomości bieżące. — Sprawy Towarzystwa. — Listy do Redakcji.

ZE SCENY I Z ESTRADY

„POEZJA ALBJONU”

Jutro urządzi Koło Polonistów naszego Uniwersytetu wieczór przekładów poezji angielskiej. Recytować je będą w tłumaczeniu p. K. Żandra, artyści Teatru Polskiego pp. Zofia Grabowska i Władysław Bracki. Prelekcję wstępną wygłosi prof. U. P. dr. Adam Kleczkowski. Wieczór odbędzie się, jak donosiliśmy, w Coll. Minus w sali nr. 17 o godz. 20

Poezja angielska, która rozkwitła wraz z mocarstwową potęgą Albjonu, ma wiersz śpiewny i lekki, płynący z gładkości i zwinności języka, który zdaje się wciąż pulsować i zmieniać w dźwiękach i odcieniach. To też niełatwo oddać w przekładzie ducha poezji angielskiej, szczególnie gdy idzie o Byrona, jednego z wielkich mistrzów stylu. Poezja Byrona porywa świeżością i młodzieńczością, burzliwą jak morze, często przez wieszczkę opiewaną, lotną, jak zefir pięknej Helady, za wolność której walczył. A tak, jak Byron śnił o Grecji, tak znów Burns, największy poeta szkocki, marzył o złotym wieku swej ukochanej Szkocji. Jego „Śmierć stokrotki” — którą jutro usłyszymy — jest reminiscencją tych chwil młodzieńczych ludzkości, gdy jeszcze nie staczano bitew, plug nie rozcinał ziemi, nie było zdrady, obłudy i żaden kwiat się nie lękał, że będzie ścięty lub zerwany.

Podczas gdy Burns i Byron tęsknią za złotym wiekiem, Shelley przedstawia nam tę epokę, gdy świat wyszedł zaledwie z chaosu i np. w „Prometeuszu w okowach” wyobraża morze jako fantastycznego, zamkniętego w obrotach potwora. Żywiol morski jest w ogóle ulubionym motywem poezji angielskiej. Na brzegu morza leżą zwłoki wojaka z pod Korunny, przedstawione z taką grozą przez Wolfe'a w jego poemacie „Pogrzeb bohatera”, a toń szafirowa ukazuje się nam przed oczyma, gdy czytamy Tennysona, rozkochanego w błękitnie nieba i oceanu. A tak jak morze jest dla Anglika symbolem mocy, tak symbolem piękna jest Grecja. Maluje ją z przejęciem Keats, w swym poetyckim obrazie: „Na ruinach greckich”. Marmurowe frontony świątyń greckich na tle błękitnego nieba tworzą perspektywę jego poetyckich koncepcji. Rozmarzony Szkot, O'Shaughnessy, wstuchiwał się znów w szmer wodotrysków Albjonu, których spadające krople wydają mu się kaskadami łez. Jest to pieśń cichych ustroni, smętku i samotności.

Rycerski sentyment i kult kobiety stoi wysoko w poezji angielskiej, czego dowodem typy niewieście Byrona. Rosetti, słynny malarz i poeta, autor „Wniebowziętej Pani”, po śmierci swej żony tak odczuł jej stratę, że wszystkie swe rękopisy włożył do jej trumny i dopiero po kilku latach je odgrzebano i wyjęto. Z punktu widzenia religijnego „Wniebowzięta Pani” Rosettiego jest arcydziełem poezji chrześcijańskiej, z punktu estetycznego arcydziełem romantyzmu. Wzięta do raju małżonka oczekuje wieszczka wsparcia się o balustradę nieba, jak dama wsparta o balkon zamku i czekająca na rycerza. Muzyka i wiersze w tym poemacie są tak urocze, jak gdyby mu wtórowały dźwięki harfy, nieodstępnej towarzyszkii bardów i skaldów północy, którzy układali przy jej akompaniamencie swe dźwięczne, pieśni. Przy końcu poematu lzy, spadające z ocz wniebowziętej małżonki, wyrażają w muzycznym toku wiersza jakby niewysłowioną harmonję dusz, brzmiającą bez końca na kształt srebrzystych dzwoneczków w jasnym przestworze.

Kazimierz Żandr.

Książki nadesłane

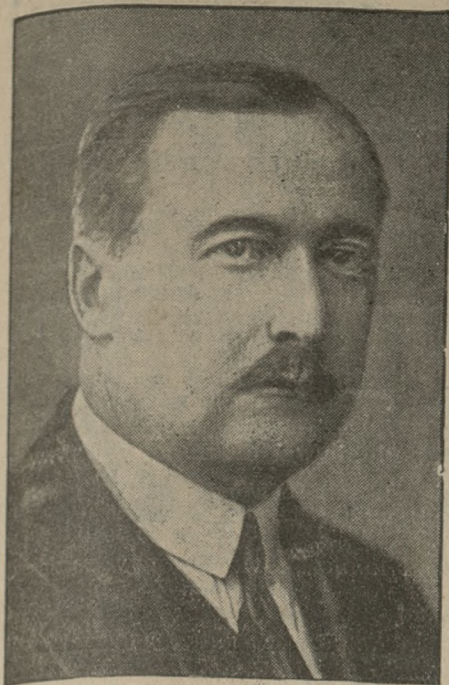
Dr. Ludwik Regorowicz: „Szkolnictwo W. M. Krakowa w dobie kuratorji Józefa hr. Załuskiego”. Warszawa-Lwów 1930. — Nakł. Naukowego Tow. Pedagogicznego.

Por. B. Baraszczyński: „2 p. a. p. Legionów”. Warszawa 1929. Wojsk. Inst. Wyd.

Por. J. Lapiński: „58 Pułk Piechoty Wielkopolskiej”. Warszawa 1928. Wojsk. Inst. Nauk. Wyd.

Dr. Ferdyn. Tilles: „Zbiorowa oszczędność budowlana i projekt budowlany”. — Kraków 1930. Nakł. Tow. Ekonomicznego.

Kpt. M. Wieliczko-Wielicki: „13 Kresowy p. a. p.”. Warszawa 1928. Wojsk. Inst. Wyd.

Senator Stanisław Kozicki, członek Klubu Narodowego, w imieniu którego 12 bm. przemawiał w Senacie przy dyskusji nad polityką zagraniczną.

Z teatru

„Walka Kobiet”. Komedja w 3 aktach W. Scribe'a. Teatr Polski. Przedstawienie jubileuszowe Zygmunta Noskowskiego. Reżyserja: N. Młodziejowska - Szczurkiewiczowa. Wykonawcy pp.: Biesiadecka, Zbikowska, Biesiadecki, Boelke, Noskowski.

Rolę barona Montricharda w „Walkie Kobiet” obrał sobie p. Zygmunt Noskowski na jubileusz nie tylko dla tego, że to dobra rola i, że w surducie empirowym rusza się tak samo elegancko, jak w naszym czarnym; nawet nie tylko dla tego, że „Walka Kobiet” jest komedją, a ludzie wolać dzisiaj usłyszeć się niż popłakać. Dobre role dla koleżanek i kolegów, to milcząco przez wszystkich jubilatów przyjęty obowiązek, a nie można wywijać się z niego sztywnie, niż biorąc do pomocy Scribe'a. Ten miał pisać rolę!

Kapitałny jest między innemi i sam Montrichard, chytrzy i mądrala, który w swojej przebiegłości ma tylko jedną lukę: uważa się za jeszcze większego spryciarza niż jest w istocie, a przeciwnika - kobietę nieco lekceważy. A tymczasem dwa razy już nabrała była Montricharda piękna hrabina, na której zamku ukrywa się młody ex - bonapartysta Henryk de Flavigny, skazany na śmierć za rzekomy spisek przeciw restaurowanemu świeżo na tron burbońskiemu majestatowi - (rzecz dzieje się w r. 1817). Za pierwszym razem był Montrichard dygnitarzem Wielkiej Rewolucji. Za drugim służył Napoleonowi. Obecnie jest jako prefekt podpora monarchii, ale i pod Karolem X nie został sprytniejszym niż był dawniej. Ani przypuszczając, że lokaj Karol jest spiskowcem Henrykiem, jego właśnie bie-

rze Montrichard za pomocnika w swych detektywistycznych zapędach. Wśród mnóstwa najzabawniejszych sytuacji Karol - Henryk wyszłga się mu naturalnie z pomiędzy palców i wszystko kończy się takim happy end, jakbyśmy patrzyli na film amerykański.

Warto zobaczyć, jak sobie ułożył nasz jubilat elegancką chytrą Mont-richarda i jego portretową maskę. Nie wielu dzisiaj umie tak nosić kostium. Nie można sobie wyobrazić, aby człowiek z tej epoki inaczej się ruszał. Ale rola hrabiny jest jeszcze lepszą. Wdzięczna spryciarka po raz trzeci pokazuje Montrichardowi, jakimi dudkami są wobec kobiet męscy władcy świata, ale to tylko cząstka. Jest w tej kobiecie niemało sentymentu. Już dojrzała (dobrze po trzydziestce, a wtedy nie było pięćdziesięciolecie w sukience wyżej kolan) zakochała się w dwudziestopięcioletnim Henryku i ratuje mu życie, ale nie dla siebie, tylko dla młodzieńczej siostrzenicy, która Henryka kocha. Wiedziała Modrzejewska, czemu z tą rolą świat objęddzał! Pogiębić jej trochę rezonans, a okaże się, że ta wesoła kobietka ukradkiem manipuluje koło oczu koronkową chusteczką. Myślała, że przed poświeleniem schwyta jeszcze raz w życiu miłość — już miała płaszka w rękę, a tu trzeba zrezygnować na rzecz młodszej. Nie jest to tragedia, ale w każdym razie coś, jak wesoły melodramat. A skoro tak, to czas Scribe'a odkopać i wprowadzić z wielkim szurganiem nogami na scenę, gdzie za naszych dziadków tyle razy triumfował. Kino odrzuciło w nas melodramat, przytem ludzie chcą wesołości, rachunek jest prosty. Zwłaszcza, że naturalizm poszedł do aktów, a teatrem cieszymy się nie dla tego, że imituje życie, ale dla tego, że jest nieprawdą, widowiskiem i na niby.

Prawda, urodził się świeżo tak zwany „reportaż faktów”, czyli naturalizm w nowym wcieleniu, ale czym jest taka „Walka kobiet” jeżeli nie reportażem historycznej anegdoty z detektywistycznym posmakiem, takim Wallace'a z przed stu lat, a tylko nie nudnym, ani głupkowatym, ani chamskim tak jak ten dzisiejszy, lecz zgrabnym, wytwornym i nad wyraz zgrabnym! Sytuacje intrygujące, role — materiał dla wirtuozów. Owa siostrzeniczka jest „amantką”, ale ma sceny komiczne; Henryk, chociaż także „amant”, może zgrać się charakterystycznie ile zechce, jako fałszywy lokaj; coż za zabawna figura ten Grignon, który chce być bohaterem a nie może. „Teatr to aktor” powiadają dzisiaj reformatorzy teatru. On jest na scenie gospodarzem, nie literat. Przypatrzmy się Scribe'owi i jego rolowi, a wszystko to wyda się nam o wiele mniej nowe, chociaż Scribe jest w dodatku literatem i to niebyłym jakim.

O samym jubileuszu była mowa wczoraj. Ze tak pysznie się udał, zasłużył się nie tylko sam jubilat i Scribe, ale wszyscy wykonawcy. Rywalizowali z jubilatem wcale nie po koleżeńsku, a po prostu na noże, ale tak już jest w teatrze, jeżeli ma być dobry. W. N.

Nowicki, K. Otmianowski, prez. Zw. Tow. Kup. W. Pawlak, prof. dr. E. Piasecki, prez. Ligi Przeciwalk., L. Pluciński, prez. Wlkp. Tow. K. Roln., ks. prał. J. Prądzyński, prez. Zw. Kapł. „Unitas”, A. Przybyła, prez. Tow. Kredyt. dla reemigr., ks. Prob. W. Pyszkowski, Dąbrówka Kościelna, prezes Radwan, prezydent C. Ratajski, radca St. Robiński, ks. prał. Dr. K. Rolewski, prezes P. K. P. Ruciński, dr. C. Rydlewski, prez. Zw. Sod. Marj., Z. Rzepecka, prez. Kat. Zw. Polek, prezes S. Samulski, burmistrz K. Scholl, Szamotuły, ks. kan. J. Schulz, sekr. gen. Zw. Mł. Polek, dr. Wł. Seydlitz, dr. St. Sławski, Sobolewski, prez. Chrz. Tow. naucz. szk. powsz., ks. dziek. Stepczyński, Bydgoszcz, prof. Suchcic, prezes T. N. S. W., M. Szczaniecka, prez. Zw. Mł. Ziemianek, E. Szwedziński, prez. Stow. Porz. Publ., ks. prob. St. Szymański, Oborniki, dr. J. Trzciński, Ostrowo n/Goplem, b. wojew. Dr. St. Wachowiak, Fr. Wilczkowiakowa, prez. Zw. tow. kob. kult. ośw., B. Winiewicz, dyr. B. Wybieralski, prezes Sądu Apel. J. Zakrzewski, ks. kan. H. Zborowski, rektor Zych, prez. Zw. naucz. p., J. Zółtowski, prez. Zw. Ziemian, prezydent Zychliński.

Komitet wykonawczy: Adolf Bniński, prezes, i Wiktor Szoldrski, I. wiceprezes (Tow. Opieki Polskiej nad rodakami na Obczyźnie); Władysław Herc, II. wiceprezes; Komitet Reemigr.; ks. dr. Stanisław Janicki, sekretarz, Kancelarja Prymasa Polski; dr. Stanisław Durek, skarbnik, Z. O. K. Z.; Stanisław Bartecki, Komitet Reemigr.; Bohdan Jarochoński, prezes Syndykatu Dziennikarzy; Henryk Jaskiewicz i Stanisław Kudlicki, Z. O. K. Z.; Mikołaj Nader, Komitet Reemigr.; Anna Smoczyńska, Tow. Opieki polskiej nad rodakami na obczyźnie; Stefan Wilczyński, nacelnik Wydziału Urz. Woj.

Adres Sekretariatu Komitetu Wykonawczego: Poznań, Grunwaldzka 18, Hotel Polonia, tel. 78-54, 78-55, 78-56, pokój 32 a.

Komedja z dzwonkiem

Ciekawe zdarzenie, historia prawdziwa, która spowodowała dwa procesy. Brzmi ona jak romans. Prosimy osądzić.

U radcy szkolnego odezwał się dzwonek. Radcy niema w domu, bo to przed południem, kiedy radca przebywa w szkole. Ale młoda żona jest w domu, a z nią przyjaciel z lat młodości jej męża, inżynier, również żonaty.

I znowu dzwonek. Radczyni nie zdradza ochoty do otwierania drzwi. — Może szanowna pani otworzy, bo ktoś dzwoni zawzięcie, — zwraca uwagę inżynier.

— Nie, nie otworzę. To napewno wdowa po radcy sądowym z pierwszego piętra. Jest to osoba, lubiąca plotki. Gdyby pana zastała u mnie, roznieśliaby na pewno po całym domu, że zdradzam mego męża.

— Ale pani nie zdradza męża, — zapewnia inżynier.

— Wiem o tem i pan wie również, a jednak pozory są przeciwko nam. Nie, nie, nie otworzę za nie!

Dzwonek alarmuje. Radczyni tonie w łzach na otomanie, a inżynier biega po mieszkaniu, jak lew w klatce. — Błagam panią, dla naszego dobra, niechże pani otworzy! — prosi inżynier. — Nie, przyjacielu, to niemożliwe. Ale jeśli pan choć trochę umie się wczuć w moje położenie, niech pan zdejmie buty i zjeździe po cichu tylnymi schodami. — Nagle uciekł dzwonek. W mieszkaniu cisza zupełna, przerywana raz po raz łkaniem pani radczyni.

Inżynier posłuszny, zdjął buty i wynosi się tylnymi schodami.

Na dole łapie go dwóch panów, były major i profesor uniwersytetu, uzbrojonych w młotki, ożogi i groźne miny.

— Mamy cię ptaszku! — wołają i rzucają się na boso go pana. Inżyniera ogarnęła pasja. Wali majora butami, a profesora pięściami i ucieka co prędzej...

Dwie rozprawy sądowe. Świadkowie:

radca szkolny, inżynier, wdowa po radcy sądowym i stary major. W obu procesach zaznają to samo. W pierwszym procesie zasiada na ławie oskarżonych znany wlawmywacz, który próbował dostać się do mieszkania radcy szkolnego. Wybrał się na zwiady przed południem i dzwonił bez przerwy prawie pół godziny, aby się przekonać, czy niema nikogo w domu. Pewien siebie, zabrał się do pracy, ale został przychwycony przez dwu mężczyzn, przywołanych przez wdowę radczynię. Wdowa podpatrzyła złodzieja, a że była osobą bardzo przezorną, strąbiła również majora i profesora do pilnowania tylnego wyjścia. Na wypadek, gdyby złodziej chciał uciekać od tyłu.

„Dzwoniący” złodziej został skazany na trzy miesiące więzienia.

Drugi proces dotyczył inżyniera. Oskarżono go o cielesną zniewagę majora i profesora. W obu procesach przysięgał radca szkolny, że żona jego nie utrzymywała niedozwolonych stosunków z inżynierem. Inżynier był u niej z jego wiedzą, aby jej pomóc przy uregulowaniu procesu spadkowego. I wtedy właśnie zaczęło się dzwonić...

Inżyniera skazano na 90 złotych grzywny. Uznano, że obaj starsi panowie, nazywając inżyniera „ptaszkiem”, omylili się najwidoczniej, za co nie miał inżynier prawa okładać ich pięściami i butami. (w)

Z różnych stron Polski

Oszust, który nadużywał sutanny.

Jak donosiliśmy, swego czasu aresztowano go o cielesną zniewagę majora i profesora. W obu procesach przysięgał radca szkolny, że żona jego nie utrzymywała niedozwolonych stosunków z inżynierem. Inżynier był u niej z jego wiedzą, aby jej pomóc przy uregulowaniu procesu spadkowego. I wtedy właśnie zaczęło się dzwonić...

Bezrobocie w woj. śląskim.

Bezrobocie na terenie województwa śląskiego zwiększyło się w ciągu ubiegłego tygodnia o 1198 osób i wynosi obecnie ogółem 32 126 bezrobotnych. — Większość bezrobotnych jest w przemyśle budowlanym, mianowicie 6 250, poczem w górnictwie 3 387, przemyśle metalowym 1 840, hutnictwie 563 itd.

Wiec protest. młodzieży akademickiej w Poznaniu

Ostatnie wypadki w Rosji bolszewickiej odbiły się głośnie echem w świecie chrześcijańskim i wstrząsnęły do głębi sumieniem wszystkich chrześcijan.

Oto bolszewicy w swej bezgranicznej nienawiści do całej ludzkości targnęli się wreszcie na to, co dla nas jest największą świętością, na religję. Wypowiedzieli jej bezwzględna walkę, zohydzając i oplwając to, co wszyscy chrześcijanie uważają za swoje sanctissimum.

Na tę profanację najświętszych uczuć chrześcijańskich, nie możemy przejść do porządku dziennego. Podnoszą się niezliczone głosy protestu w całym świecie chrześcijańskim.

Poznański Komitet Akademicki jako naczelna reprezentacja ogółu młodzieży akademickiej solidaryzując się z tą akcją i chcąc dać wyraz gorącemu protestowi, wzywa koleżanki i kolegów na wiec protestacyjny w środę dnia 19. bm. o godz. 18.15 do westibulu Coll. Medicum przy ul. Fredry.

Poznański Komitet Akademicki

W trosce o nasze wychództwo

Otrzymujemy następującą odezwę: Pod wysokim protektorem pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Mościckiego i przy współudziale całego rządu oraz przedstawicieli najszerzych warstw społeczeństwa zorganizowany zostanie na terenie Polski w okresie od dnia 6 do 13 kwietnia br. „Tydzień Emigranta Polaka”, który będzie miał na celu:

1. Propagandę idei współpracy macierzy z wychództwem;
2. zaznajomienie społeczeństwa w kraju z zagadnieniami wychództwa polskiego;
3. zebranie funduszu na budowę domu „Wychództwa Polskiego” jako ścisłych stosunków Polonii wychódzkiej ze starym krajem.

Na terenie województwa poznańskiego na czele Komitetu stanął p. wojewoda. Niewątpliwie całe społeczeństwo nasze okaże zrozumienie zarówno doniosłości spraw wychództwa jako jednego z najważniejszych zagadnień państwowych doby obecnej, jak i obowiązku i nakazu zainteresowania się losem tych milionowych rzesz rodaków, których warunki życiowe zmusiły do opuszczenia ojczyzny. Sumienie dobrego obywatela Polaka głuchem na ów nakaz pozostać nie powinno.

Obywatele niepodległej ojczyzny: Pamiętajcie, że pięćmilionowa rzesza rodaków na obczyźnie — to nasz skarb, to żywa część Matki - Ojczyzny. Pamiętajcie: Nie miluje praw-

dziwie Ojczyzny, kto obojętny na niedolę i cierpienia współbraci na wychództwie.

Komitet honorowy: prezes wojewoda Raczynski, ks. inf. St. Adamski, ks. prez. K. Bajerowicz, marszałek sejmiku wojew. A. Banaszak, Ostrów, dyr. K. Barański, prez. L. Barciszewski, Gniezno, starosta krajowy Begale, radca Berkan, H. Brezina, prez. Zw. Ziemianek, dyr. T. Brzeski, prez. Zw. Banków, b. wojew. dr. Celichowski, prez. Izby Roln. dr. J. Chosłowski, kurator B. Chrzanowski, ks. prał. Ign. Czechowski, Strzelno, dyr. dr. T. Drzażdżyński, J. E. ks. biskup W. Dymek, generał Dzierżanowski, J. Faustyniak, Bydgoszcz, prof. P. Gantkowski, prez. Ligi Katol., Fr. Górczak, wiceprezes Izby Rzemieślniczej i Prez. Zw. Tow. przem. i rzemieślniczych, Buk, H. Grossmannówna, prez. Nar. Org. Kobiet, radca J. Guzy, jenerał J. Haller, prez. Zw. Harcerzy, prez. W. Hedinger, ks. St. Janiak, dyr. Zw. Tow. Dobr. „Caritas”, ks. L. Jarosz, sekr. gen. Zw. Stow. Młodz. p., prof. Jurasz, prez. Okr. Wlkp. Czerw. Krzyża, Z. Kajkowski, prez. Pozn. Kom. Akad., starosta Kasprzak, Kępno, J. M. rektor, dr. St. Kasznica, prez. poczty Kaźmierski, starosta T. Kłos, starostina Kłosowa, prez. Kat. Tow. Ochr. Kobiet, dr. R. Konkiewicz, ks. dr. J. Kozłowski, prez. Wlkp. K. ks. ks. Pref., J. E. biskup A. Laubitz, L. Leśniewski ks. A. Ludwiczak, dyr. T. C. L., J. Luczak, prez. Zjedn. Br. Kurk., Fr. Mańkowski, prez. Zarz. Centr. Z. Z. P., ks. Fr. Marlewski, sekr. gen. Zw. Kob. prac., ks. Cz. Michałowicz, sekr. gen. Zw. Kat. rob. p., M. Milczyński, dr. Mroczkowski, Okr. Insp. Pracy, kurator dr. J. Namysł, prez. Narusiewicz, dyr. P. K. E. Nestrypeke, W. Niegolewska, prez. Zw. Kół wiośc., Niegolew, radca

Uroczystość wręczenia p. prezydentowi Ratajskiemu przez p. konsula Czechosłowacji w Poznaniu inż. Matouska dyplomu medalu złotego Izby Handlowej w Pradze. O uroczystości tej pisaliśmy obszerniej w nr. 126.

20-ta Loteria Państwowa

(Bez gwarancji.)

W jedenastym dniu ciągnięcia 5-aj klasy główne wygrane padły na numery następujące:

15 000 zł nr. 154409.
10 000 zł nr. 176024.
Po 5 000 zł nr. 11666 16623 32369 54468
88562 172222 192317.
Po 3 000 zł nr. 8774 10710 26860 33688 157530.

Po 2 000 zł nr. 7246 23320 30705 32560 68710 76698 90005 130683 133123 138527 172083 185681.

Po 1 000 zł nr. 13741 14625 14628 30360 35595 34030 55121 70710 76730 81687 92769 105530 198711 137632 145553 150941 162261 175345 176009.

Po 600 zł nr. 953 6813 17661 27318 30340 30582 32477 33375 56821 71502 72789 82229 86149 93553 99598 105220 110226 112099 114854 116624 124591 126283 126520 127291 129199 130517 130659 133053 152493 153252 160081 172406 176869 185388 188267 207074.

Po 500 zł nr. 25 4343 4651 5559 11033 11572 12601 14103 17220 17727 18434 18630 18821 18943 19145 22831 27189 27239 27319 27522 30945 37360 46555 48543 49158 52070 52767 53671 53834 55570 57384 57766 62212 70526 74410 75722 75825 76857 77052 81039 81432 81970 82646 83052 83276 83912 84205 89254 89483 91378 91553 94041 94049 94096 97474 101524 101751 102122 102213 104962 198180 110074 110409 111503 112848 112941 114173 114586 115810 119188 119845 120174 121674 121732 123829 132936 128428 132853 135143 141160 143210 143836 144461 146262 150426 150859 151554 151798 151859 154242 154402 154476 154534 155910 159525 160079 161368 163768 165717 165717 165896 166004 167245 167633 168389 168725 170072 172908 175790 176713 177191 178754 179844 179852 180210 180348 180696 181037 181774 182987 183169 184798 185471 186096 186183 188183 189073 192233 193046 194912 195317 195736 196698 198743 198754 199066 199933 200210 203668 203685 205717 205905 206968 207336 208779 208987 209299.

Po 250 złotych wygrały numery następujące:

11 89 183 236 434 89 94 538 83 606 790 855 1080 240 356 431 34 520 51 726 860 94 908 57 66 2152 208 352 517 93 712 62 832 59 900 3055 97 416 553 666 4016 90 149 77 367 409 27 72 88 652 5042 604 19 734 863 89 974 6010 48 124 80 304 417 533 697 789 897 942 48 63 7061 176 214 322 424 748 93 814 43 914 8085 152 523 625 776 85 91 954 9471 72 540 755 800 929 10104 16 58 210 19 322 33 45 96 661 755 902 10099 118 62 239 46 49 323 31 433 792 835 46 991 12281 450 507 50 665 88 728 873 926 76 13143 257 315 94 435 41 533 660 773 14016 355 450 85 661 750 15015 59 91 174 208 317 21 60 76 528 681 702 813 925 16020 65 120 74 256 355 492 503 4 19 767 81 800 48 55 62 92 903 35 78 87 17030 145 490 699 714 89 18138 69 277 803 62 930 19023 312 409 13 512 96 774 20004 22 62 81 199 272 340 423 853 78 942 21262 97 463 64 83 691 94 749 819 22039 67 201 23 86 467 94 583 725 833 23009 90 328 29 50 60 64 89 429 31 51 61 65 78 727 39 24101 94 238 81 434 568 611 701 30 98 835.

25005 87 119 91 326 462 530 852 924 26012 18 107 207 11 31 344 46 66 446 862 909 89 27014 127 84 322 49 419 22 632 81 871 915 23 29066 325 71 466 81 596 607 768 865 912 29050 55 142 279 336 447 68 626 730 823 56 84 937 30166 235 490 549 54 91 606 29 88 709 830 31031 32 34 35 75 97 658 705 828 53 32079 87 184 86 463 82 599 602 29 33068 109 353 500 1 696 76 34133 87 216 19 600 82 875 963 92 35014 122 255 385 414 500 618 30 34 44 81 711 75 830 907 36006 97 123 42 53 343 64 480 668 74 875 905 37091 384 487 558 88 743 815 26 27 38020 129 71 295 453 559 640 778 966 97 39035 45 462 79 91 853 40099 119 46 262 74 363 442 564 681 712 82 41019 53 114 33 99 319 44 59 84 449 86 750 42011 36 318 496 516 627 86 707 27 921 59 43038 215 52 313 410 41 84 593 811 18 929 44143 279 433 659 848 45009 23 43 75 194 259 93 328 388 46006 98 71 215 99 305 24 407 52 702 871 935 45 95 47030 183 209 318 38 79 425 779 841 967 48103 310 22 85 88 91 534 697 729 49116 81 405 581 91 622 885 923 31 84.

50029 56 111 29 223 37 93 411 61 503 606 92 974 51148 239 628 86 784 806 24 984 52053 155 222 376 431 613 36 725 90 862 964 53081

237 355 70 410 70 526 832 54111 17 29 279 362 409 29 64 86 96 98 512 735 847 917 55214 85 319 79 461 529 48 624 25 90 731 965 56011 107 65 249 63 304 17 95 430 73 669 748 95 57126 34 65 243 98 305 95 525 51 790 58220 61 342 616 99 863 86 59113 26 28 70 339 543 618 77 96 852 63 95 921 60021 81 189 294 330 621 49 723 24 27 47 870 61013 240 68 69 80 93 464 515 16 664 796 977 62003 13 225 55 304 88 423 31 48 528 38 606 28 771 878 80 63049 273 318 28 33 66 468 91 667 868 64195 274 437 43 45 665 66 742 873 995 65143 208 422 692 706 29 36 810 66059 223 352 68 639 965 69 71 82 67092 95 267 394 425 514 663 761 76 90 936 68019 157 435 73 552 09 29 48 889 69061 95 137 258 81 87 383 447 559 83 778 80 839 70079 202 40 330 42 438 554 67 666 711 97 863 88 95 979 71155 78 265 459 88 534 619 39 736 820 953 73 72038 42 184 202 15 26 87 376 83 721 42 43 50 803 33 59 922 48 76 73354 99 611 84 90 849 73 945 74058 205 328 415 64 515 644 909 41.

75241 47 52 74 422 91 548 55 600 16 725 81 76168 226 343 411 18 32 69 73 508 14 39 776 801 994 77042 136 79 410 88 514 608 12 88 950 64 78017 156 80 225 89 318 77 421 532 65 96 617 54 736 68 943 89 79224 305 26 529 77 98 733 821 68 92 80128 211 85 312 41 465 85 591 650 709 32 66 805 98 933 40 81008 156 270 302 51 491 510 24 74 75 710 19 918 82024 484 625 746 946 84276 304 32 424 77 766 953 85081 161 266 345 62 65 660 789 833 935 88 86112 53 308 412 79 87 530 49 97 959 802 83 87133 66 89 385 528 86 603 55 762 815 50 64 915 60 83109 415 607 50 825 906 89088 114 19 27 226 99 313 47 72 439 732 72 865 969 90013 32 81 294 336 42 47 446 51 88 95 680 769 877 900 91125 31 69 94 298 431 773 986 92069 99 158 210 62 87 386 90 452 782 821 98 925 54 93031 58 82 155 340 568 943 88 92 94043 70 259 308 14 456 538 61 84 686 860 924 92 95042 132 51 71 231 323 513 600 885 96003 10 17 23 31 90 124 65 243 88 324 77 543 617 92 867 940 97167 223 63 353 92 783 884 906 15 72 98015 108 20 226 32 317 493 610 99009 18 313 31 585 97 613 79 716.

109051 83 87 95 109 85 362 434 63 620 72 721 40 47 952 59 84 101035 223 304 48 60 416 502 720 836 41 936 56 102032 93 102 40 215 335 57 460 669 705 103003 15 117 45 229 311 35 507 14 15 80 672 99 713 30 831 84 926 72 104036 59 164 223 356 520 86 762 842 958 105187 219 90 342 447 588 626 50 98 722 37 898 931 83 106015 78 132 78 206 13 33 85 95 384 437 90 551 610 75 786 868 76 978 107182 258 489 639 74 80 85 838 108060 105 505 619 27 34 66 968 94 109011 26 54 368 99 494 631 774 110038 70 576 676 772 931 53 111364 516 679 94 803 70 983 112010 115 27 310 56 435 71 77 567 640 831 909 113125 32 43 49 231 316 36 437 54 501 683 87 726 94 826 909 81 85 114083 133 94 278 460 64 74 90 530 605 81 702 43 826 115138 61 264 72 99 452 526 81 799 893 116030 70 78 83 90 98 143 45 367 85 94 449 548 78 626 69 750 54 975 117046 65 78 106 378 452 560 70 682 790 972 118045 110 63 210 328 79 415 29 33 605 62 712 821 918 78 119293 97 545 633 97 796 818 27 933 120064 73 77 192 205 11 68 361 402 87 501 60 78 81 90 98 619 34 54 63 93 847 58 77 949 98 121042 95 117 89 209 99 382 605 733 99 807 39 59 92 961 122224 52 84 431 623 60 70 737 99 841 123003 6 21 82 137 52 391 407 21 47 95 522 62 97 624 42 704 15 17 809 43 998 124082 107 230 653 845 894.

125175 269 97 377 431 45 56 549 70 662 91 751 832 76 81 93 126061 80 126 61 85 262 77 86 341 491 569 76 87 837 44 57 91 934 98 127099 173 296 318 483 515 97 640 94 704 38 57 98 800 7 13 37 58 128032 275 464 89 610 66 879 983 128014 117 253 62 89 307 19 56 402 559 684 746 66 852 963 87 130074 110 236 81 372 406 34 37 650 846 92 916 68 131029 105 19 209 59 92 374 438 674 743 48 52 68 815 992 132141 54 94 384 405 588 731 60 802 133018 31 86 121 53 202 63 488 581 624 43 48 774 805 96 904 134001 77 78 294 98 320 49 97 467 694 709 820 74 98 958 98 135193 97 379 420 48 89 519 26 641 725 983 98 136063 87 168 280 320 85 88 405 510 49 609 864 922 67 89 137210 66 348 64 537 614 29 703 21 802 85 998 138141 63 247 485 93 614 72 753 81 888 943 943 139001 99 111 233 71 337 492 642 63 771 840 46 947 140251 563 86 603 775 88 98 814 992 141041 156 80 288 346 54 465 527 602 18 29 779 844 929 36 142073 156 58 207 11 66 94 304 460 519 96 705 25 99 816 88 905 17 143024 55 80 156 91 205 306 49 71 76 587 771 80 813 903 83 144070 110 15 41 60 234 70 420 59 511 44 59 638 77 760 852 992 145342 51 77 88 471 518 28 612 51 59 729 98 926 146017 178 543 79 84 658

802 32 36 943 147000 188 230 45 62 450 67 504 88 713 823 51 70 952 74 77 148176 86 270 353 436 570 713 38 62 850 998 149004 11 19 69 91 239 372 482 503 92 675 819 26 39 80 969 74 81. 150002 199 230 367 482 504 620 49 713 61 828 29 31 79 98 999 151000 50 220 22 74 88 316 646 50 56 61 790 93 994 152292 313 413 66 516 85 640 757 86 153354 601 20 64 81 748 79 821 83 930 154012 25 110 53 263 89 366 458 94 588 689 748 56 87 811 45 56 91 954 56 62 155059 70 176 82 201 28 93 447 97 511 52 70 633 859 62 156467 598 625 791 95 828 30 157115 224 68 304 13 40 609 23 67 88 992 158060 150 92 211 48 79 317 64 402 18 63 87 543 626 33 59 767 816 988 159009 189 251 486 630 63 706 79 944 68 160039 212 48 324 87 417 23 50 82 578 635 53 75 763 924 37 161064 201 27 89 306 9 529 35 752 56 903 23 32 162008 55 106 11 83 207 45 47 81 389 446 70 88 908 14 163030 129 233 387 427 516 47 60 621 96 766 79 803 4 908 58 83 164002 81 88 91 266 543 64 622 58 794 875 906 165157 329 45 423 26 583 640 73 711 98 963 97 166191 282 329 427 505 32 644 67 89 720 871 915 167036 108 58 246 350 57 420 47 48 593 655 65 954 68 168055 72 152 90 92 282 439 509 39 605 23 97 749 52 809 95 169025 43 151 205 459 73 676 968 170160 235 58 324 89 415 24 576 624 25 702 49 84 879 904 23 41 58 64 171174 360 65 493 505 7 60 73 645 770 89 842 78 956 63 172183 221 98 371 89 425 46 610 711 823 904 24 173012 14 292 330 1428 35 531 34 47 71 79 686 821 174012 28 74 147 64 74 81 380 442 71 648 50 56 701 14 820 993.

175104 18 36 62 72 210 20 69 94 346 418 75 525 709 859 176110 83 242 56 75 324 83 421 99 517 684 872 80 177001 126 33 54 214 40 368 75 433 45 505 744 839 178024 35 106 74 226 27 305 31 45 97 494 505 52 82 179009 118 44 443 90 534 655 63 819 31 956 180022 75 94 161 73 81 94 242 89 396 403 48 710 85 801 97 920 48 75 84 181065 96 155 84 200 388 694 727 95 962 83 182182 95 225 88 332 438 523 697 731 921 183070 107 98 218 23 75 520 55 78 767 842 979 184009 45 49 235 46 352 471 528 95 690 710 30 91 823 34 999 185032 181 243 493 511 59 600 60 77 85 762 829 956 186026 51 100 12 29 96

204 9 436 58 67 561 600 59 749 55 860 88 187184 91 215 98 409 21 45 60 543 675 822 90 188090 114 224 450 51 95 536 700 68 84 869 925 34 43 77 189033 107 27 248 345 417 42 502 80 617 711 26 31 51 190012 29 82 140 55 202 34 327 30 32 470 510 56 64 75 660 70 91 826 60 935 74 191065 108 20 27 41 220 90 339 83 408 570 617 708 913 90 192052 65 98 176 214 46 55 359 77 400 28 40 50 692 785 944 61 80 193036 49 79 190 201 86 423 47 512 603 707 809 953 95 194002 9 99 431 665 89 713 919 32 195163 315 93 442 552 671 726 62 822 927 196070 186 215 91 359 62 427 80 89 641 76 726 66 892 197015 75 128 65 92 340 46 482 570 730 884 999 198050 135 83 220 23 88 366 445 70 585 627 734 65 79 978 90 199085 266 308 42 518 82 617 707 881 905 16 20 42.

200138 308 405 518 82 748 98 911 201075 135 256 353 610 34 866 83 930 41 202168 78 204 19 78 484 530 55 60 652 775 808 901 203189 398 416 577 763 874 204006 203 497 565 77 643 853 968 205042 46 71 144 90 242 62 521 94 664 793 814 36 206271 84 407 85 99 582 634 74 726 38 823 905 207005 169 210 377 542 779 951 208040 151 91 305 16 23 515 59 72 65 993 209138 415 520 51 652 833 926.

Ciągnięcie od 6 marca do 10 kwietnia.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **Kcyńia.** Równowartość wypożyczonej sumy 400 zł. Waloryzacja 10 proc., a więc należność według prawa o przeliczeniu wierzytelności pryw.-prawnych wynosi 40 zł, do czego możnaby doliczyć należne odsetki. (K.)

— **Nr. 64.** Zapłatę za niewykorzystany urlop może Pan otrzymać jedynie na skutek dobrowolnej ugody; prawo jej nie przewiduje. Urlop, niewykorzystany w czasie trwania umowy, przepada i pracownikowi nie przysługuje prawo do pieniężnego wynagrodzenia. (K.)

— **Agentura Wągrowiec.** Równowartość 3000 mkp. z stycznia 1922 r. = 6,00 zł

Dnia 18 marca 1930 r., o godz. 18,30 rozstał się z tym światem, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w 48 roku życia, nasz najdroższy brat, ukochany wuj, stryj i szwagier, ś. p.

Ignacy Prawdzic Brzeski

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w piątek, 21 b. m., o godz. 10,30 w Kościelcu pod Inowrocławiem, poczem spuszczenie zwłok do grobowca rodzinnego.

W ciężkim smutku pogrążone
siostry i rodzina.

dw 4532

Poznań, Cieślin p. Inowrocław, Wierzchosławice (Małopolska).

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci najdroższego męża i ojca naszego, ś. p.

Maryana Kratochwilla

odprawione zostanie za spokój Jego duszy

nabożeństwo żałobne

w Poznaniu w piątek, dnia 21 marca o godz. 10 w kościele św. Wojciecha,

o czym zawiadamiają

żona i syn.

Pw 10 097

Dnia 18 marca r. b., o godz. 5 po południu, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., w Szpitalu Przem. Pańskiego w Poznaniu, nasz najukochańszy syn i dobry brat, ś. p.

Walerjan Dirska

przeżywszy lat 36. Pogrzeb odbędzie się w Ostrzeszowie, dnia 21 marca, o godz. 10 i pół, z domu żałoby do kościoła.

zw 22 382

W ciężkim smutku pogrążeni
rodzice i rodzina.

Osobnych uwiedomień nie wysyła się.

Dnia 17 b. m., o godz. 3 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa i babka, ś. p.
z Baranowskich

Jadwiga Janicka

w 76 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, o godz. 5, z Przytuliska na Śródcie, ul. Bydgoska 6. Smutną tę wiadomość donosi wszystkim Krewnym i Znajomym

zw 22 365

w ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

Przewielebnemu Duchowieństwu, Towarzystwom, Bractwom, Cechom oraz wszystkim Znajomym za słowa pociechy i oddanie ostatniej przysługi, naszemu kochanemu synowi i bratu, ś. p.

ksiedzu Włodzimierzowi Mannowi

proboszczowi w Gołuchowie

składamy na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

zw 22366

Matka i rodzeństwo.

Dnia 17 marca 1930 r., o godz. 23, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, mój współpracownik, po 46 latach wiernej i gorliwej pracy, ś. p.

Kryspijan Malinowski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 20 marca, o godz. 3,30 po południu, z kościoła św. Józefa, na cmentarz przy ul. Bukowskiej.

Cześć Jego pamięci!

zw 22 369

M. Oszuszkiewicz
piekarnia, św. Marcin 12.

Spróbujcie

nieškodliwą, bezkofeinową kawę Hag. Jest to prawdziwa kawa siarniata w najlepszym gatunku. Piją ją miliony zwolenników kawy we wszystkich krajach kulturalnych. Kawa Hag posiada wspaniały aromat, pobudza i dobrze usposabia - ożyli wszystkie zalety, których szukamy w kawie.

KAWA HAG CHRONI

Pw 10 070-121

W środę, dnia 19 marca 1930 r., o godz. 4 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasza najdroższa matka i babka, s. p.

z Dziembowskich Marja Janiszewska

przeżywszy lat 76. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, 22 marca w Nowej Wsi Wielkiej, o godz. 10, poczem eksportacja na cmentarz w Łabiszynie, o czym donosi

w imieniu ciężko strapionej rodziny

ksiądz Józef Janiszewski.

Nowa Wieś Wielka, Poznań, Gniezno, Kołatka, Cykowo.

zw 22375

Okazja!

Bufet restauracyjny z 3 kurkami do piwa, bardzo dobrze utrzymany jak nowy Bufet za szkłem do zakąsek lub cukierki.

20 kanap restauracyjnych
20 stołów restauracyjnych z płytą dębową.

60 foteli giętych wyścielanych polerowanych, w kolorze mahoniowym.

12 gabinetów z zasłaniami, natychmiast bardzo korzystnie do sprzedania.

Blizszych informacji udzieli

Ignacy Linke

Magazyn Mebli

Poznań, Piekary 22/23.

Pw 1 094-12,271

BEZPŁATNIE!

Człowiekom „Kurjera Poznańskiego”

Red Szyller-Szkolnik (autor prac naukowych) o kreśli charakter zdolności i przeznaczenie bezinteresownie.

Napisz mię, siac urodzenia — otrzy

masz analizę darmo. Piszasz kim jesteś kim być możesz. Warszawa

Psycho-Gratolator Szyller-Szkolnik Nowowiejska 32 m 6

Znaczkami pocztowymi 75 gr na przesyłkę załączyc. n 9157

Przyjście osobiste płatne

godz. 11-7 wiecz.

Bacność!!!

Niebywała okazja.

W godzinach od 10 do 17

wyprzedaż

urządzenia hotelowego

szaf z lustrami łózek,

materacy wiosennych,

kilimów, krzeseł, szalek

nocnych i umywalk z

marmurem, luster kry-

ształowych i w ramkach

kanap szesławowych, fo-

teli trzcinowych, kolder

kanapowych, poduszek

z pierza, lamp elek-

trycznych sufitowych,

nocnych, dekoracja o-

kien z mosiężnymi drą-

kami, kompletnych u-

ządzeń, pokoi białych,

dębowych, mahoni-

owych, czereśniowych.

Restauracyjnych kanap,

stołów, krzeseł wyści-

elanych, bufetu, lodówki

(2½ metr.), stołów ku-

chennych z regałami,

regalów, dużych szaf do

bielizny, szaf służbo-

wych, urządzenia por-

tierni, płyt wystawo-

wych, kuchennych sto-

łów długich i t. d.

przy Al. Marcinkowskiego 13.

Pw 10 091-53,487

DZISIAJ MOŻNA TAŃCZYĆ!

Pójdźcie do jedynego lokalu

danceingowego w Solaczu

JAZZ - PALAIS

SOLACKA 1, telefon 38-27.

Lokal otwarty bez przerwy.

TAM SPÓŻYMY CZAS MILE.

OD DZIŚ PIĘKNE TANCEKEL

Nowe siły dla mężczyzny

przy używaniu YOPUHAMIN najlepszego środka wzmacniającego — 50 porcyj zł 12,—

Dr. GEBHARD i S-ka — GDANSK. Nr. 108.

Pw 9060-10,201

Skład kolonialny i delikatesów

na Górnym Śląsku, w mieście przemysłowym, dobrze zaprowadzony, w pełnym biegu i bardzo dobrym położeniu, z przyległym mieszkaniem 3 pokoje, kuchnia i łazienka, 2 duże maszynowe składnice, sprzedam korzystnie z powodu wyjazdu zagranicę. Poważni reflektanci zechcą się zgłosić. Agencja Kurjera Poznańskiego — Gniezno 98. nw 9540

Otworzyłem

biuro adwokackie

w Poznaniu przy ul. Ratajczaka 2, II p. telefon nr. 35-32.

zw 22297 Stanisław Kowarzyk, adwokat.

Dobrze zaprowadzona

praktyka lekarska

w mieście przemysłowym, 13 tys. mieszkańców, z wyższymi szkołami, bogata okolica, śliczne mieszkanie, do oddania wzgl. za dostarczenie odpowiedzi. mieszkania w Poznaniu, nadającego się specjalnie na praktykę lekarską. Oferty uprasza się pod „Praktyka Lekarska” do Biura Ogłoszeń „PAR”, Bydgoszcz, Dworcowa 72. Pw 9929-63,137

Mieszkanie

w Gostyniu, zdrowe i słoneczne, 5 pokoi, kuchnia, spiżarnia, łazienka i t. d., z centralnym ogrzewaniem i wodociągami, zaraz do wydzierżawienia.

A. HEJNOWICZ — UL. SZEROKA 11

nw 9528

Dwa gatry

750 i 500 m/m nowoczesne, kompletne sprzedam całość lub pojedynczo zw 22877

M. Broński, Poznań, ul. Nowa 6. Tel. 37-64.

Poszukuje się zaraz na biura

2 pokoi

(jednego większego, drugiego mniejszego) z urządzeniem lub bez. Oferty z ceną do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 22373

WORKI jutowe

do wszelkich celów

Tkaniny jutowe z metra

SIENNIKI

PLACHTY

NIEPRZEMAKALNE

do krycia wozów, wagonów,

stogów i t. p.

PLÓTNA

impregnowane z metra

NAMIOTY dostarcza

po najniższych cenach

Manufaktura Jutowa

Poznań, ul. Dąbrowskiego 69.

Pw 10 072-12,248

Dr. Józef Domaszewicz

tel. 37-08

ordynuje w chorobach wew-

nętrznych od 8-9 i 4-6

Waly Zygmunta Augusta 1

w Poznaniu.

Na miejscu Zakład Elektro-

leczniczy (diatermia, elektry-

zacje, świetlanki, lampy

kwarcowe). zw 22383

Kupię kilka mórg

z pokładami żwiru i ostrego piasku możliwie białego bez gliny, w pobliżu Poznania, z dogodnym dostępem do szosy lub kolei. Zgłoszenia do biura ogłoszeń „PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11. pod nr. 12,148 Pw 11 080-12,148

Majętność pierwszorzędna

Poznańskie — przeszło 2000 mórg ziemi tylko pszenno-bur. — drenow. — wydzierżawiają inteligentnemu rolnikowi na lat 12. Potrzebna gotówka ca 200 000,— zł. Zgłoszenia proszę skierować do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 22371

Doświadczonego

technika drogowego

dokładnie obeznanego z budownictwem podziemnym poszukujemy natychmiast. Przy dobrych kwalifikacjach zajęcie stałe. Szczegółowe oferty z podaniem wynagrodzenia i referencji upraszamy skierować pod „W G” do Biura Ogłoszeń IRO, Bydgoszcz.

Młody, energiczny

urzędnik gospodarczy

kawaler, z ukończoną wojskowością i wykształceniem teoretycznym, na majątek 2000 mrg. pod dyspozycją, potrzebny od 1 kwietnia lub później. Tylko pisemne zgłoszenia z dołączeniem świadectw i podaniem referencji, przyjmuje Zarząd dóbr Wronczyn - Pomaranowice, p. Pobiedziska. zw 22363

Bufetowa

zaraz może się zgłosić. Zgłoszenia pisemne z dołączeniem fotografii. **BOLESŁAW ILSKI — Handel win i wódek** — Restauracja — Łasno, Rynek 37. nw 9541

Dnia 17 marca 1930 r., o godz. 11 w nocy, zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, szwagier, brat, stryj i wuj, s. p.

Kryspijan Malinowski

przeżywszy lat 69. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 20 b. m., o godz. 15,30, z kostnicy św. Józefa na cmentarz św. Marcina przy ul. Bukowskiej. zw 22364

W ciężkim smutku pogrzebi

Poznań.

żona i rodzina.

Dnia 17 b. m., zmarł członek Towarzystwa naszego, s. p.

Jadwiga Janicka

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 20 bm., o godz. 4,30 po poł., z przytułku na Śródcie na cmentarz św. Małgorzaty. zw 22384/5

Tow. Pielgrzym pod wezw. Matki Bożej w Poznaniu.

Wypadek 139.

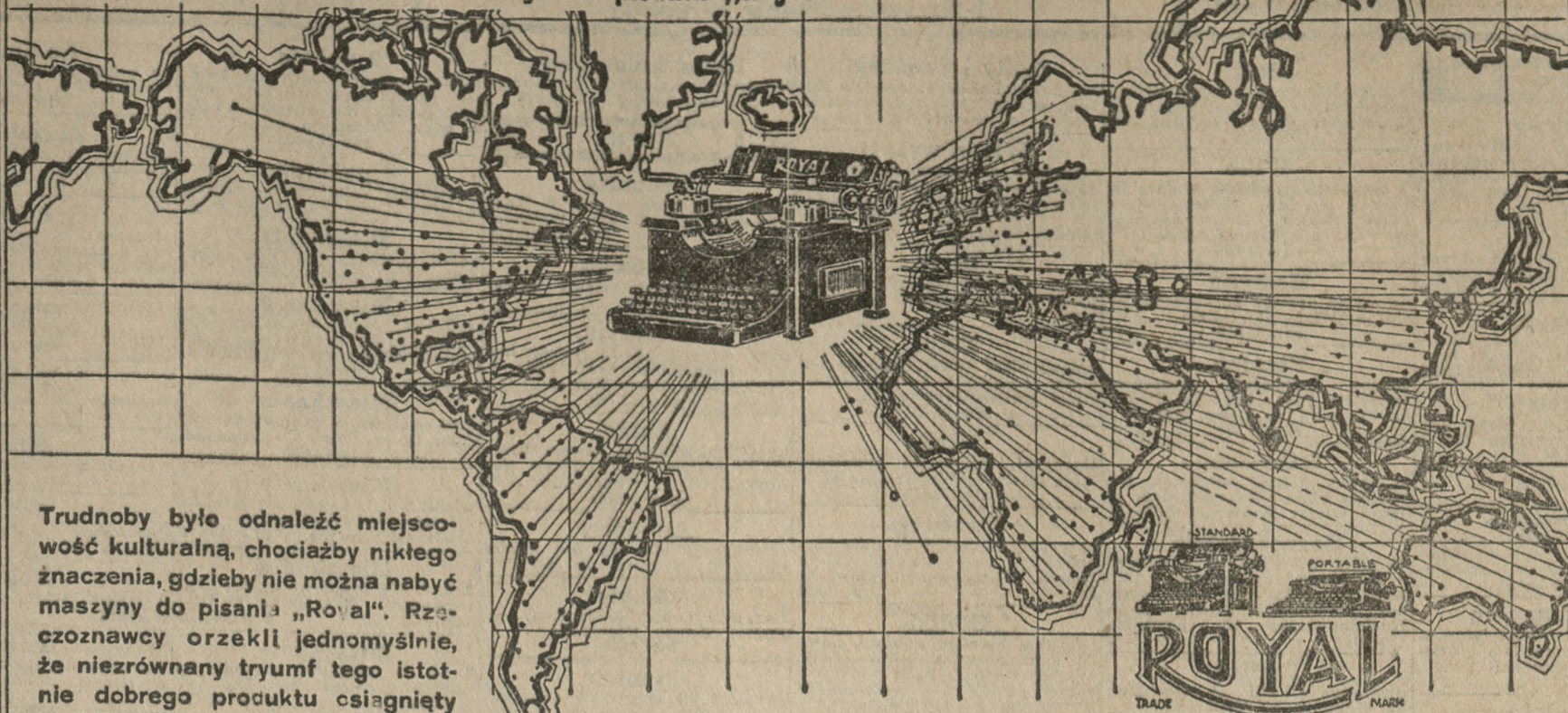
W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszej kochanej matki i babki, s. p.

Pauliny Nowickiej

z d. Block

odprawioną zostanie

Niezwykłe rozpowszechnienie maszyn do pisania „Royal”

Trudnoby było odnaleźć miejscowość kulturalną, chociażby nikłego znaczenia, gdzieby nie można nabyć maszyny do pisania „Royal”. Rzeczoznawcy orzekli jednomyślnie, że niezrównany tryumf tego istotnie dobrego produktu osiągnięty został dzięki temu, że „Royal” jest wyrazem ostatnich zdobyczy technicznych, zastosowanych w nowoczesnych maszynach do pisania.

ROYAL TYPEWRITER COMPANY, INC., NEW YORK

Przedstawicielstwo na Polskę: „Pacific”, Sp. Akc., Warszawa, Al. Jerozolimskie 25. Tel. 117-80, 80-37.

Upoważnione Przedstawicielstwo na Województwa Poznańskie i Pomorskie:

PRZYGODZKI i HAMPEL, Poznań, ul. Sew. Mielżyńskiego 21. Telefon 21-24.

nw 9230

Mamy zaszczyt zaprosić PP. członków na siódme sprawozdawcze

OGÓLNE ZEBRANIE

za rok 1929

Banku Spółdzielczego Towarzystwo Kredytowe Miejskich Właścicieli Nieruchomości

Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Poznaniu

które odbędzie się w lokalu banku przy ulicy Piekary 1, dnia 25 marca 1930 r., o godzinie 17 (5 po poł.).

Porządek obrad:

1. Zagajenie, wybór przewodniczącego, sekretarza i 2-ch asesorów.
 2. Sprawozdanie Zarządu za rok 1929.
 3. Uchwała do referatu Rady Nadzorczej z dokonanej rewizji związkowej.
 4. Wnioski Rady Nadzorczej w sprawach:
 - 1) Zatwierdzenie bilansu i r-ku Strat i Zysków oraz udzielenia pokwitowania Zarządowi za rok 1929
 - 2) Podział zysków za rok 1929.
 - 3) Uzupełnienie § 18 statutu stosownie do okólnika Związku Spółdzielni nr. 36.
 5. Wybór nowej Rady Nadzorczej z powodu upływu kadencji.
 6. Wolne głosy.
- Sprawozdanie i zamknięcie rachunków za r. 1929, jest wyłożone w banku do przejrzenia w godzinach urzędowych. O jaknajliczniejsze przybycie prosi

Rada Nadzorcza i Zarząd.

Uwaga: 1. Zebranie jest ważnem bez względu na ilość obecnych członków (§ 24 stat.).
2. Wykreśleni członkowie nie mogą brać udziału w Zebraniu (§ 11, p. 5 stat.). zw 22 368

Podajemy Szanownej Publiczności do wiadomości, że z dniem 15. 3. 1930 r., przejął Związek Kobiet Pracujących

„Kuchnię Zdrowia”

położoną przy Alejach Marcinkowskiego 1 (Dom Królowej Jadwigi) I. ptr., pod swój osobisty zarząd.

Po dokonaniu gruntownej renowacji Kuchni oraz zmiany personelu wydajemy bardzo smaczne obfite i pod gwarancją zdrowe obiady pod dyktando kuchmistrzyni, obiady złożone z trzech dań kosztują zł 1,50, dla pp. studentów znaczna zniżka. zw 22 381

Co czynić... jeżeli wszystko źle idzie?

Bez względu na miejsce zamieszkania i rodzaj zajęcia, kurs korespondencyjny au'osugestji dr. Radwana pouczy Was, jak można z łatwością pokonać życiowe przeciwności, zyskać zdrowie, poprawę bytu, odzyskać spokój i radość życia. Adresować: **DR. RADWAN, WARSZAWA, Al. Ujazdowskie 39.** nw 9498

Zał. 1899 **Dachy** Zał. 1899

rozmaite nowo pokrywa, stare naprawia i smoli. Wykonanie izolacji murów i posadzek asfaltowych. Dogodne warunki spłaty. nw 9347

Przedsiębiorstwo pokrywania dachów. Skład Materiałów Budowlanych. **JAN SOBECKI - Poznań**

Fabryka papy na dachy i asfaltu, plac Wolności 17 — Tel. 32-50.

DZIERŻAWA POŁOWANIA

Powiatowy Urząd Ziemski w Poznaniu wydzierżawi w drodze przetargu, najwięcej dającemu, na okres sześciolatni, prawo polowania na terenie rozparcelowanego majątku państwowego:

- a) maj. Kołatka, pow. Poznań, obszar łowiecki na 136 ha, na czas od 1 marca r. b., wstecz, do 28 lutego 1936 r.
- b) maj. Sierosław, pow. Poznań, obszar łowiecki 444 ha, na czas od 1 marca r. b., wstecz, do 28 lutego 1936 r.

Przetarg ustny odbędzie się w biurze Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Poznaniu, pokój nr. 13, w dniu 26 marca 1936 r., o godzinie 11 przed południem.

Wywoławca suma przetargowa wynosić będzie:

- dla terenu Maj. Kołatka 80,— zł i
- dla terenu Maj. Sierosław 120,— zł

Urząd zastrzega sobie wybór kandydata na dzierżawcę bez względu na zaofiarowaną sumę tenuty dzierżawnej.

Dzierżawca, z którym zostanie zawarta umowa na prawo polowania, winien w dniu przetargu uiszczyć: jednoroczny czynsz dzierżawny, część kosztów ogłoszenia i odpowiednią opłatę stemplową przypadającą na umowy za cały okres dzierżawny.

Stawający do przetargu winien poprzednio złożyć w Kasi Skarbowej w Poznaniu do dyspozycji Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Poznaniu kaucję w wysokości pół sumy wywoławczej i w dniu przetargu okazać się odpowiedniemu pokwitowaniem. Dalsze warunki wyłożone są w Powiatowym Urzędzie Ziemskim w Poznaniu. nw 9562

L. 7/30. Magistrat miasta Gdyni, Biuro Nowych Pomiarów w Wejherowie, ul. Gdańska L. 42, ogłasza

KONKURS

na posady kontraktowe:

1. Inżynierów mierniczych i mierniczych z wynagrodzeniem miesięcznem 360—550 zł, dodatkami w czasie prac polowych 360 zł, względnie dodatkami w czasie prac kameralnych 180 zł miesięcznie.
2. Kreślarzy z wynagrodzeniem miesięcznem 300—400 zł.
3. Sił kancelaryjnych z wynagrodzeniem do 300 zł miesięcznie.

Do podań należy dołączyć w odpisach:

- a) metrykę urodzenia,
- b) dla kandydatów pod 1. świadectwa wyższych względnie średnich studiów mierniczych.
- pod 2. Zaświadczenia odbytej praktyki i próbki rysunków i pism z działu kartografii.
- pod 3. Zaświadczenia odbytej praktyki.
- d) Curriculum vitae.

Posady do objęcia natychmiast. Podania nieuwzględnione pozostają bez odpowiedzi.

Inż. Zdzisław Spilka
Kierownik Techniczny.

np 9554

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Lidzbarka (Pomorze) wypisuje

KONKURS

na kierownika Kasy. Reflektuje się tylko na siłę fachową z kilkoletnią praktyką w kasowości komunalnej i bankowości. Zgłoszenia kandydatów z własnoręcznie napisanym życiorysem oraz uwierzytelnionymi odpisami świadectw, przyjmuje

Rada Kom. Kasy Oszczędności w Lidzbarku na Pomorzu.

OGŁOSZENIE

W tutejszej administracji wakuje z dniem 1 czerwca r. b. ewtl. wcześniej posada asystenta — referenta — podatkowego z poborami grupy Xa wraz z dodatkiem komunalnym w wysokości 15 proc. uposażenia.

Kandydat winien być obeznany z wszelkimi przepisami odnoszącymi się do podatków komunalnych i państwowych. Inwalidzi wojenni i byli wojskowi przy równych kwalifikacjach mają pierwszeństwo. dw 4541

Zgłoszenia kandydatów z kilkoletnią praktyką, do których dołączyć należy własnoręcznie napisany życiorys oraz uwierzytelnione odpisy świadectw — przyjmuje najpóźniej do 8 kwietnia r. b.

Magistrat miasta Pleszewa.

7. N. 17/29.

UCHWAŁA

Firma Stefania Toby, skład obuwiu i pracownia obuwiu w Inowrocławiu, ul. Szeroka 3, właśc. Stefania Toby w Inowrocławiu, udziela się odroczenie wypłat na przeciąg trzech miesięcy t. j. do dnia 15 czerwca 1930 r., po myśli rozporz. Prezydenta Rz. P. z dnia 6. 3. 1928 r. (Dz. Ust. 27, poz. 244). Nadzorca sądowym mianuje się rewizora ksiąg handlowych W. Kołodzieja w Inowrocławiu. nw 9563

Sąd Powiatowy.

Co do majątku Stefana Olsztyńskiego, kupca w Kościanie, wdrożono dnia 17 marca 1930, o godzinie 12, postępowanie upadłościowe. Zarządca masy upadłościowej mianowano adwokata Kaczorowskiego w Kościanie. Termin do zgłaszania wierzytelności do dnia 28 kwietnia 1930. Pierwsze zebranie wierzytelności dnia 24 kwietnia, o godz. 10. Termin do zbadania wierzytelności dnia 5 maja 1930, o godz. 10. Kościan, dnia 17 marca 1930. nw 9564

Sąd Powiatowy.

SPRZEDAŻ DRZEWA

Wydział Powiatowy sprzeda w drodze przetargu publicznego, w śróde, dnia 26 marca 1930 r., o godzinie 11, na szosie Huta — Czarnków, odcinek Huta — Śmieszkowo, ogółem

341 sztuk dłużyc klonowych, 62 sztuki dłużyc akacjowych oraz 116 m² wałków i 67 kucek gałęzi klonowych. Warunki sprzedaży podane zostaną w dniu przetargu. Sprzedaż nastąpi jedynie za natychmiastową zapłatą. Punkt zborny przed młynem w Hucie. dw 4540

Czarnków, dnia 12 marca 1930 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) St. Boguszewski, Starosta Powiatowy.

OGŁOSZENIE O LICYTACJI

Urząd Skarbowy Poznań IV, na zasadzie § 33 Instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat z dnia 17. 5. 1926 r. (Dz. U. Min. Skarbu nr. 15), podaje do ogólnej wiadomości, że w czwartek, dnia 20 b. m., o godz. 10 rano, w lokalu C. Hartwig przy ul. Towarowej 15/20 w Poznaniu, odbędzie się sprzedaż z licytacji 210 par obuwiu damskiego od cen zaofiarowanych. — Reflektanci mogą oglądać zajęte przedmioty 15 minut przed licytacją.

W razie gdyby w wyznaczonym dniu licytacji nie wszystkie przedmioty zostały sprzedane, dalszą sprzedaż wyznacza się na dni następne, godzinie 10 rano

nw 9565
Kierownik Urzędu.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 21 marca r. b., o godz. 10 przed poł., sprzedam publicznie najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą w firmie „Bracia Leitreiter” w Inowrocławiu, Dworcowa 56, należące się do masy upadłościowej: dw 4542

urządzenie biurowe, 2 nowe szafy żelazne, 2 stare szafy żelazne, 25 kas żelaznych do wmurowania, wagę wozową, 18 śrubostaków, wiertarkę z motorem, regał żelazny z żelastwem, duża sztańca, 2 sztańce do dziur, 2 gwinciarki, 3 maszyny do szmerglowania, 2 ręczne maszyny do wiercenia, 175 pilników dużych i małych, 3 kowadła, kuźnię polową, maszynkę do gięcia blachy, 25 łożysk, 2 wózki ręczne, przykrycie żelazne, kasowe i różne narzędzia ślusarskie.

Janicki, kom. sądowy w Inowrocławiu.

Renomowana firma poznańska, poszukuje

pożyczki do 40000 zł

na 1 do 1½ roku. Gwarancja hipoteczna, pierwszomiejscowa o pupilarnej pewności. Oferty do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 22 376

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Naprawy
zegarków, biżuterii, rytmownictwo wykonuje w własnej pracowni starannie, przystępnie. Chwilkowski, św. Marcin 40. Złw 35 679

Parcela
budowlana za wpiata 400 złotych do sprzedania. Białkowski Wroniecka 18. rw 9159/60

2 maszyny
Singera damskie sprzedawca Warszawski Mechaniczny, Kraszewskiego 5. złw 35 624/5

Parcele
blisko centrum pod budowę 2,50 m². Osadopol. Rzeczypospolitej 9 złw 35 647/8

Zamienie
lub sprzedaż domów prosperujących skład z mieszkaniem przy ruchliwej ulicy Poznania z towarem lub bez na 5-10 morgów ziemi z domem mieszkalnym. Zgłoszenia Kurjer złw 35 544/5

Wulkanizacyjne
większe nowoczesne kompletne urządzenie tania sprzedawca. Zgłoszenia Kurjer Poznański złw 35 540/1

Sprzedaje
i kupuje używane meble inne rzeczy Skład Komisowy, Ścieżka 14. złw 35 524/5

Maszyna
okragle czolono rower, skrzypce wybrane. Poznańska 38. III. lewo złw 35 527

Składy
różnych branż w Poznaniu i prowincji poleca Misiorny, św. Marcin 15. I. złw 35 732/33

Używane
meble sprzedaje Kozłowski, Świeszka 15. złw 35 173/4

70 gospodarstw
różnej wielkości i ceny kamienice domy, składy (bez wpisowego) poleca Otreba Jarocin Kilińskiego 4. złw 33 473/4

Meble
po najniższych cenach poleca Pluciński, Wodna 7. złw 35 336

Ciegarówkę
1 ton. tania sprzedawca. Oferty Kurjer Pozn. złw 35 337

Okazja!
Z powodu śmierci właściciela natychmiast korzystnie do wydzierżawienia pierwszorzędny dobrze prosperujący skład zegarmistrzowski z mieszkaniem, zaopatrzony w zapas towarów. Oferty Herbert Knoblauch, Chodzież, św. Barbary 38. złw 35 399

Jajka wylęgowe
wszystkich rasowych kur, kaczek, gęsi, indyków i perlic oraz gołębie i króliki poleca Towarzystwo Ornitoliczne. Zgłoszenia Piotr Sterczała, Poznań, Mickiewicza 33. złw 35 854

Sprzedam
piękną jadalnię, sypialnię, kuchnię, porcelanę, zarzutki. Zgłoszenia Kurjer Poznański złw 35 213

Teren budowlany
3 400 mtr. kw. Jeżyce do wydzierżawienia lub sprzedania w całości lub częściowo na dogodnych warunkach. Oferty Kurjer Poznański złw 35 487

Gospodarstwo
80 morgów, 30 morgów łąki z torfem, żywy i martwy inwentarz, budynki w dobrym stanie, 2 km od powiatowego miasta, elektryka i prąd na sprzedaż. Zgłoszenia Stefan Sacman, Chodzież, złw 35 613

Forda
otwartego modelu 1927 sprzedawca wyjątkowo tania Kurjer złw 35 608

Parcele
śródmieście, Łazarz, Jeżycach, Wildzie, Debu Winarach, Ratajczak, Solacz, Puszczykowie, Gdyni, pod dogodną budowę dogodnych warunkach sprzedawca. Zgłoszenia: Hodowianka, „Biuro Pracy”, plac Wolności 9. złw 35 690

Samochód
wspaniała nowoczesna limuzyna prawie nowa sprzedawca za bezcen szybko decydującemu. Gotówka 4 500, reszta weksłami. Zgłoszenia Kurjer złw 35 210

Skład
kolonialny z dwoma pokojami i kuchnią sprzedawca lub zamienie za dopłatą na 2-3 pokojowe mieszkanie. Adres Kurjer złw 35 265

Skład
fabryczny wyrobów pończosznich
Dom handlowy „Jupol” (firma chrześcijańska) Rzeczypospolitej 3 poleca hurtownię i detalnie pończochy jedwabne od 1 zł 60 gr para florum od 80 gr. fildesowe od 2 zł 40 gr. skarpetki od 65 gr. oraz reszki, na bieliznę damską po cenach fabrycznych. złw 32 508

Dryl

2 mtr., jak nowy, fabryki Sack i wóz 3 calowy nowy, sprzedawca. Pajzderski, Poznań, Główna 113. d 4 524

Wille

7 pokojowa za 40.000, wpłaty 20 tys., 5 pokojowa 22.000 wpłaty 14.000 wskazuje „Biuro Handlowe”. Romana Szymańskiego 1 złw 35 686

Maszyna

do szycia damska na sprzedaż — Górna Wilda 121. skład złw 35 676

Pianino

dobrze utrzymane krzyżowe sprzedawca 1450 Schoepe, Ścieżka 24. podwórce, lewo, parter. złw 35 681

Mikroskop

w bardzo dobrym stanie, powiększa 30 — 250 x sprzedawca na 180.— Oferty Kurjer złw 35 595

Gospodarstwo

85 morgów dobrej ziemi z żywym i martwym inwentarzem, nadkompletnym korzystnie na sprzedaż. Informacji udzieli Pracel, Kochanowskiego 28. pomiędzy 12-16. rw 9158

Kotline

przenośna z kafli kol. sprzedawca. W. Garbary 54, Walaszyk. rw 9157

Motocykle

używane na korzystnych warunkach poleca Maik, Poznań, Wrocławska 14. Pw 10 095-12.270

Bufet

debowy jak nowy korzystnie sprzedawca Górna Wilda 84. I. I. godz. 4-6. złw 35 664

2 łóżka

z materacem tania sprzedawca Kulski, Traugutta 6. złw 35 622

Dom

w Bydgoszczy, handlowy, dobrze procentujący, zaliczka 20 do 30 tys. sprzedawca zaraz. Oferty Kurjer złw 35 637

Dobrze

zaproponowana kolonialka z towarem, urządzeniem, przyległe 2 pokoje i kuchnia sprzedawca za cenę 4 200. Zgłoszenia Agencja K. P., Gnieźno 97. nw 9539

Gospodarstwo

w mieście kąpielowym 17 morgów i rezerwa, zabudowania w rynku cena 12 000, wpłaty 10 000; 50 morgów buraczanej ziemi przy Gnieźnie, zabudowania inwentarza kompletnie, wpłaty 20 000.— Zgłoszenia Bayer Poznań, Żydowska 27, III. piętro u Bilsch. złw 35 742

Sypialnie

sprzedawca tania. Dąbrowski 14. parter, prawo. złw 35 749

Skład

tania sprzedawca. Wierzbicice 24 b. skład złw 55 746

Filmowy aparat

do zdjęć sprzedawca tania, Hepkowski, Colosseum, św. Marcin. złw 35 747

Szafę

sprzedawca. Telefon 2001. złw 35 739

Parcele

we wszystkich częściach Poznania najdogodniejszych warunkach spłaty sprzedawca Biuro Techniczne - Agrarne, plac Wolności 9. złw 35 738

Resory

do Chevroleta, Forda, Fiata najtaniej na składzie M. Bronski, Poznań, ul. Nowa 6, tel. 3764. złw 35 764

Składy

w Poznaniu, miastach powiatowych wskazuje „Informator”, Ratajczaka 15 (Pasaż). złw 35 710

Wózków

dziecięcych wybór „Świątek dziecięcy”, Kraszewskiego 11. złw 30 661

Motor

8 km prąd zmienny nowy oraz transmisja kulkowa tania. Adres Kurjer Stary Rynek rw 9154

Meble

wszelkiego rodzaju nowe i używane. Najdogodniejsze warunki spłaty Stefan Pahl ul. Marszałka Focha 29. magazyn mebli telefon 64-25. Pw 9 121 678

Zamienie

niezwłocznie naszyjnik z perłami wartości 10-12 000 zł na lepszy samochód turystyczny 5-7 osobowy lub kupię takowy. Szczegółowe oferty z ceną do „Par”. — Aleje Marcinkowskiego 11. pod 11.144. Pw 10 064-11.145

Urządzenie

mieszkania, sypialnia z marmurowymi płytami, jak nowa i kuchnia korzystnie do sprzedania. — Wiadomość Kościelna 2. I. prawo złw 35 444

Skład

blawatny krótkich towarów z mieszkaniem w Nakle n/N., przy Ryńku, z powodu choroby za 3 500 zł. to jest włącznie z towarem korzystnie zaraz sprzedawca. Własc.: Adamska, Nakło n/Notecia ul. Bydgoska 356. złw 34 898

Druty i gwoździe

najtaniej Polska Hurtownia Żelaza, pl. Sapiieżyński 2, tel. 1530. złw 34 390

Wielki wybór

majątków ziemskich, folwarków, gospodarstw kamienic, wille, młynów okazujących do sprzedania Rządowski, Toruń, Chelmońska Szosa 52. złw 35 135

Biały

wózek dziecięcy dobrze utrzymany sprzedawca, Czesława 6 parter, lewo. złw 35 476

Trzy-

kolowy silny rower tania do oddania Ładownia Akumulatorów, Aleje Marcinkowskiego 19. złw 35 461

Frak

elegancki, figura 170 sprzedawca tania. Stróżek, Warszawska 8. złw 35 458

Sprzedam

natychmiast mój dom masywny, nadający się na skład, Elise Schmidt, Bojanowo, ul. Rawicza 61. nw 9532

Stoliki

i krzesła biurowe, debowe, nowe do sprzedania za połowę ceny. Wielkie Garbary 20, w podwórzu parter, na lewo złw 35 523

Pianino

jak nowe sprzedawca kotówka tania. Rybaki 21a. II. prawo. złw 35 514

Wóz

(rolwaga) na 30 do 40 centnarów sprzedawca Zgłoszenia Preiss, ulica Kościelna 47. złw 35 502

Kasę

ogniotrwała wartości 1 200 zł sprzedawca okazująco z powodu wyjazdu za 300 — zł. 2 biurka z krzesłami za 30. — resztę biurowy 30. — stojak do garderoby żelazny 25. —. Adres Kurjer złw 35 481

Reniferowe

czarne pantofelki nr. 34 i meskie sportowe, mało noszone sprzedawca Zielona 1. I. piętro, lewo, 5-6. złw 35 508

Sprzedam

natychmiast tania z powodu wyjazdu dobrze zaprowadzone przedsiębiorstwo pierwszorzędnej branży. Oferty Kurjer złw 35 509

Sprzedam korzystnie

maszynę piekarską firmy Scherel do dzielenia ciasta od bułek na 30 części, zupełnie nowa, nie używana. J. Nijaki, Grunwaldzka 20a. złw 35 607

Sprzedam

skład papieru mieszkaniem. — Adres Kurjer złw 35 549

Sprzedam

łóżko małe żelazne, 3 krzesła, leżankę małą pluszową, stół, Siowackiego 42. I. lewo. złw 35 529

Mikroskop

na sprzedaż. Wierzbicice 30 — Giel. złw 35 580

2 wózki

reżne, nowe, dwukołowe na sprzedaż. Józef Degórski, Budowa Karoseryj, ul. Dąbrowskiego 88. złw 35 586

Motocykl

1, 5 km na rozbiórce tania sprzedawca. Skarbowa 20, w podw. prawo, IV. piętro. złw 35 573

Pianino

zagraniczne, dobre, krzyżowe — sprzedawca okazująco. Półwiejska 22, parter, prawo. złw 35 575

6.000

szklanek do kawy i herbaty wysprzedawca, 10 groszy sztuka dopóki zapas starczy tylko Hurtownia Porcelany, Wroniecka 24. złw 35 255

Sprzedam

sekretny mahoniowy inkrustowany, Kościelna, Półwiejska nr. 31. złw 35 570

Sypialnię

debowo fornirowaną nową tania sprzedawca. Grobla 30. II. lewo. złw 35 695

Skład

kolonialny z mieszkaniem pokojem i kuchnią, maglem wraz z towarem przy ruchliwej ulicy (centrum) na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański złw 35 701

Karuzel

motorowy, samochód ciężarowy, duże organy, wóz mieszkalny sprzedawca lub zamienie na domek ze składem blisko Poznania. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera złw 35 706

Gospodarstwo

90 morgów w Kobylinie pszenno-buraczanej ziemi, w tem 20 morgów pierwszej klasy dwukośnej łąki, budynki masywne, twarde kryte, inwentarz żywy i martwy nadkompletny, cena podług ugod. Bliższych informacji udzieli Tyńczyński w Kobylinie. złw 35 720

Rasowe gołębie

rysy polskie luskowane, trzykrotnie odznaczona 20-25 złotych para. Jaja wylęgowe kur zieleńców kuropt 5 zł mendel, Stepiński, Wągrowiec, Janowiec 34. złw 35 716

Skład kolonialny

towarem, maglem, pokojem sprzedawca. Adres Kurjer złw 35 543

5 KUPNA

Brylanty

złoto srebro itd kupuje F. Tar-kowska Poznań Plac Wolności 11. Pw 9556-10.111

Łodówkę

małą w dobrym stanie kupie. Kurjer złw 35 159

Drogerię

przy wpłacie 10-15 tysięcy kupie Pośrednicy wykluczeni. — Szczegółowe oferty Kurjer złw 33 788

Skład

kupie mieszkaniem, towary krótkie ruchliwy punkt. Placę gotówką. Oferty cena Kurjer złw 35 464

Anodowy

akumulator do 100 volt kupie. Oferty do Kurjera złw 35 564

Kupię

karawan nowy lub używany. — Oferty Kurjer Poznański nw 9535

Pianino

używane lub skrzydło choć zniszczone kupie Zgłoszenia z ceną Kurjer jw 3551

Kupię

drabinkę domową, Wegner, 4nia, deekich 13. złw 35 662

Kupię

używaną umywalkę. Oferty Kurjer rw 9103

Magiel

w dobrym stanie kupie Ludkiewicz, Żydowska 6. złw 35 250

Kupię

jeden wagon żyta i jeden wagon siana. Oferty z ceną Kurjer dw 4534

6 KAMIENICE

Kamienicę

sprzedam lub skład z towarem. Środa, Kilińskiego 6. złw 35 345

Kamienica

nowo wybudowana gdzie wyższe szkoły, powiatowym mieście, blisko Poznania z składem, wolnem mieszkaniem, ogrodem, do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer złw 35 493

Willa

6 ubikacyj, ogrodem przy Poznaniu 20.000. Poznań, Tomczak, Wierzbicice 31. złw 35 587

7 PIENIADZ

Wspólnika

z kapitałem do 30 000 zł poszukuję do solidnego interesu. — Zgłoszenia Kurjer złw 35 358

Poszukuję

12-15 tysięcy dolarów na I. hipotekę nowej kamienicy lub majątku ziemskiego. Procent od umowy. Zgłoszenia Kurjer dw 4 522

Kupię listy hipoteczne

z damnem na ogólną sumę zł 200 000, tylko I. hipoteki na nieruchomościach miejskich. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod złw 31 177

Poszukuję

5 000 zł na budowę osady. Oferty Kurjer złw 35 480

Zł 20 — 25 tysięcy

pożyczki poszukuję na I. hipotekę nowo budowanej kamienicy wartości 90 tysięcy. Zgłoszenia do Kurjera złw 35 505

Wspólnika

3 000 złotych poszukuję. Wysoki zysk. Oferty Kurjer złw 35 507

Poszukuję do

dobrze zaprowadzonego przedsiębiorstwa wspólnika z 8-10 000. — zł. zysk dobry. Oferty Kurjer złw 35 510

Temu

któ wypłacić zaraz 8 000 złotych wpłacić za rok 10 000 zł. Gwarancja najpewniejsza, bezwzględnie pierwszorzędna. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer złw 35 750

Udziałowców

od 100 zł począwszy poszukuję nowo utworzone T. z o. p. na bezkonkurencyjne i dobrze zaprowadzone przedsiębiorstwo. Wkład mogą być w papierach wartościowych lub hipotecznych. — Oferty Kurjer złw 35 646

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią, pokój dla służącej i łazienka. Obiecie 3 500. Oferty Kurjer złw 35 450

Mieszkanie

Pokoju

czególnie lub dwóch w śródmieściu z osobnym wejściem, lub zupełnie niekierującą poszukuje dwóch zamożnych panów od 25 kwietnia. Szczegółowe oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego z dw. 35 454 najpóźniej do niedzieli.

Skromnego

poszukuje poszukuje panienki w porządnym domu zaraz lub 1. 4. Oferty Kurjer z dw. 35 556

Małżeństwo

bezdietne poszukuje pokoju umiarkowanego w śródmieściu z ubojem kuchni od 1. 4. r. b. Oferty Kurjer z dw. 35 561

Pokoju

supelnie niekierującą, leżanką, poszukuje młody pan. Oferty Kurjer z dw. 35 556

Solidna

pani poszukuje pokoju umiarkowanego z własną pościelą i ewtl. łóżkiem, tylko w śródmieściu. Oferty Kurjer z dw. 35 692

Małżeństwo

poszukuje obywatelnego pokoju. Oferty Kurjer z dw. 35 678

Pokoju

skromnego poszukuje solidny pan 1. 4. Oferty Kurjer z dw. 35 675

Poszukuję

skromnego pokoju dla małżeństwa. Oferty Kurjer z dw. 35 630

2 panienki

poszukują skromnego pokoju w śródmieściu. Oferty Kurjer z dw. 35 654

Pustego

młodego pokoju poszukuje starsza kobieta znająca przeważnie poza domem. Własne meble. Oferty Kurjer z dw. 35 658

Poszukujemy

pokoju umiarkowanego. Informator, Ratajczaka 15 (Pasaż). Oferty Kurjer z dw. 35 708

13 LOKALE

Młode

małżeństwo poszukuje skromnie umiarkowanego pokoju używaniem kuchni. Oferty Kurjer z dw. 35 519

Ubikacje

Przemysłowa 80 qm. i 24 qm. do wynajęcia. Bittner, Dąbrowskiego 70. Oferty Kurjer z dw. 35 672

Składnice

sucha, parterowa lub piwnice o około 250 m kwadratowych w śródmieściu lub na Tamie Garbarskiej poszukujemy zaraz. Zgłoszenia Kurjer z dw. 35 750

Ubikację

frontową suterenną nadającą na warsztat rzemieślniczy korzystnie odstąpię. Oferty Kurjer z dw. 35 707

14 DZIERŻAWY

Ogródki

parcele na Łazarzu do wydzierżawienia. Zgłoszenia przyjmuję Majewski, ulica Sokołowa 27. Oferty Kurjer z dw. 35 960

Wydzierżawie

od 1. 4. dom mieszkalny ze składem kolonialnym zabudowaniem gospodarskim i 12 morgami roli. Adres wskazuje Kurjer z dw. 35 469

Piekarnia

ze składem wraz mieszkaniem 3 pokojowe, kuchnia, od 1 kwietnia do wydzierżawienia. Poprawa, ul. Szamoty. Rynek 15. Oferty Kurjer z dw. 35 535

Plac

600 m. kwadr. wydzierżawie mieszkalne. Olszewski, Umińskiego 25. Oferty Kurjer z dw. 35 465 6

Wydzierżawie

próby skład z mieszkaniem lub bez na kolonialnie. Dzierżawa zgóry według umowy. Zgłoszenia do Kurjera z dw. 35 534

Ogród

6500 qm oparkany wydzierżawie korzystnie. Cegińska Jeżycka, Dąbrowskiego 121. Oferty Kurjer z dw. 35 582

Skład

z domem dużym oknami wystawowymi w ruchliwym mieście w rynku, gdzie był skład kolonialny, prowadzony, do tego 2 pokoje mieszkalne, z powodu wyprawy prowadzi teraz lub później bez odstępnego do wydzierżawienia. Zgłoszenia Agencja Kurjera, Staszew, Poznańskie. Oferty Kurjer z dw. 93 536

Dzierżawy

200-250 morgów dobrej ziemi najchętniej blisko miasta gdzie gimnazjum. Zgłoszenia do Kurjera z dw. 35 718

Stajnia

do wydzierżawienia zaraz. W. Pawlak, Chwaliszewo 9. Oferty Kurjer z dw. 35 667

Poszukuję

obszernego składu próżnego z przyległym mieszkaniem w centrum miasta powiatowego. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera z dw. 35 649

Piekarni

celem dzierżawy poszukuje w małym mieście lub dużej wsi kościelnej. Oferty Oredownik z dw. 35 504

17PODZIĘKOWANIA

Publiczne podziękowanie

składam Najw. Marij Pannie, św. Teresie od Dz. Jez. błog. Janowi Boeco i św. Joannie D'Arce — za odcieranie niezliczonych łask i wielkich Dobroci, z gorącą prośbą o nową. A. Gryglewiczówna z rodziną. z dw. 35 737

PP.

Nurkowski i Sobieszczyk — restauracja Bazarowa — ofiarowali na ubogich miasta Poznania kwotę 100.— zł. Za hojny dar składam ofiarodawcom imieniem ubogich miasta Poznania serdeczne podziękowanie. Prezydent stołecznego miasta Poznania (—) Ratajski. z dw. 35 731/2

16 OSOBISTE

Obelgę

zrucana na p. Kazim. Staniędołę. Antoni Skudlarek. nr 9 533

34 988

P. S. Przybyć nie może. List w Kurjerze. z dw. 35 506

Pana Konrada

który jechał 1. II. nocą z Ostrowa do Główniej, proszę pani blondynka, jadącą z Łodzi do Poznania o adres do Kurjera z dw. 35 555

Inżynier

Z fotografii poznać trudno. Proszę adres do Kurjera z dw. 35 548

Słowiczku

odpowiedz jeszcze raz do Kurjera z dw. 35 702 podając adres Poście Rest. otrzymasz list.

Dudziarzu!

Czwartek, ósma wieczór, mały Dobski przy Melzyńskiego i Chochlik. z dw. 35 629

Inteligentna

przystojna panna poszukuje towarzystwa celem wspólnego wyjazdu w kwietniu do Włoch (każda osoba na własny koszt). Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego z dw. 35 724

21 ZGUBY

Zgubioną

książeczkę wojskową na nazwisko Roman Rybski. P. K. U. Poznań, uniwersytet. z dw. 35 433

Uczciwego

znalazcę proszę o zwrot paszportu, książeczki samochodowej, zgłoszenia na polowanie, oraz dla niego bezwartościowych papierów, zatrzymując sobie pieniądze jako wynagrodzenie. G. Hirschfeld. z dw. 35 539

W środę

12 b. m. o godz. 23.15 zostawiono w autokasie z Wielkiej Garbar na Dworze czarna torbę z urzędowymi listami. Upraszam się o oddanie zguby za wynagrodzeniem. Wielkie Garbary 4. III. lewo. z dw. 35 581

Zegarek

znaleziono przed tygodniem, zapłacić Ogródowa 12, front. wva. parter, prawo. z dw. 35 645

Zgubiono

legitymację kolejową, którą się uniwersytet. Leon Snychała. z dw. 35 748

Złoty

łańcuch zgubiłam wczoraj 18. b. m. g. 22.00 w drodze ul. Staszica — Kasyno Ofc. 57 p. p. Szofer, którego Nr. znam, względnie uczciwy znalazca raczy zgubić za wynagrodzeniem oddać przy Miejsk. Urzędzie Bezpieczeństwa publicznego. z dw. 35 773

22 ROZMAITE

Kto zamierza ubiegać się o nadzór sądowy nad swym przedsiębiorstwem, niechaj się zgłosi o pomoc i radę do Kurjera Poznańskiego z dw. 34 038

Kolderki

dla dzieci, koldry, matracę najlepszą i najtańszą wyrabia i sprzedaje. Wszelką bieliznę szyje. Marija Gnoińska, pl. Świętokrzyski 1. z dw. 34 787

Dziewczynkę

2-miesięczną, ładną i miłą, oddam za własną w dobre ręce, któreby zapewniły jej należyte wychowanie w duchu polskim i katolickim, za wynagrodzeniem, by zapewnić reszcie dzieci chociaż czasową węcejację. Łaskawe zgłoszenia Kurjer z dw. 34 828

Stawiam banki

Łaskawe zgłoszenia Zalechowska Maleckiego 20. IV. p. Łazarz. z dw. 35 429

Kapelusze

damskie polecą w najnowszych fasonach wyjątkowo tanio Z. Bobrowska, Poznań Stary Rynek 70 narożnik ul. Nowej P 9124-7.107

Akuszerka

Kleinwächterowa w Poznaniu centrum miasta ulica Romana Szymańskiego 2 pierwsze piętro lewo drugi dom od Placu św. towarzyskiego z dw. 93 169-70

Obłady

smaczne, tanie. Abonentom tańiej. Marcja 82/53. z dw. 35 666

Czytajcie

nowości polskie i francuskie w Wypożyczalni Książek Zofii Hulanickiej Dział książek dla młodzieży Dział starszych dzieł literatury polskiej Dział Akademików książki Otwarta od 9-6 Dąbrowskiego 1 narożnik Jasnej Pw 9 122-6.90

Godła — Litery

metalowe wszelkiego rodzaju, napisy metalowe na grobowce wykonuje Firma „Ormet”. Poznań, Rynek Łazarz 18. Na życzenie wysyła się wzory. z dw. 35 443

Malarskie

prace wykonuje czyste i tanio. Przybylski, Małe Garbary 55, dom tylny. z dw. 35 663

Sukienki

plaszczki również bieliane wykonuje najtaniej pod gwarancją. Górna Wilda 67, podw. II. z dw. 35 627

Obłady kresowe

smaczne, obfite. Kantaka 89. III. z dw. 35 659

Kto

przeprowadzi kontrole listów przewozowych za jakim wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer z dw. 4535

Kto

z sił fachowych przeprowadzi kontrole składki Kasy Chorych za rok następnie co miesiąc. Zgłoszenia z podaniem wymagań Kurjer z dw. 4533

Pięknym

bedziesz używając niebywałego wynalazku „Agawa” — usuwa po 3 dniach pętle, zmarszczki, plamy wiatrowe, wydelikatnia cerę. — Cena za pobranie 6.50 zł. Dom Handlowy Jaskiewicz, Poznań, Fredry 6. z dw. 35 745

23 OZENKI

Wielu

bogactw panów pragnie bezwzględnie ożenić się z inteligentną panną, nawet bez posagu i majątku. Szczegółowych informacji udzielamy bezpłatnie. — Powołane Biuro Pośrednictwa Małżeństw „Przyszłość”. Warszawa, ulica Jasna 15. nr 9515

Kawaler

przystojny, lat 28, kierownik młyna, ożeni się z panną, która wskaże mu posadę. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Ostrów, Wojciechowski, Rynek 20. nr 9 521

Kupiec

samodzielny na prowincji, kawaler, lat 30, przystojny i bardzo kulturalny, z majątkiem około 50 tysięcy, dla braku znajomości szuka na tej drodze żony, inteligentnej, z dobrego rodu, z podobnym majątkiem. Ofertę wraz z fotografią, która się pod słowem zwraca, proszę z całym zaufaniem skierować do Kurjera z dw. 35 450. Pośrednictwo krewnych mile widziane.

Dentysta

(upr.) lat 27, pozna panna dobrego charakteru, mająca lat 25. Pierwszeństwa ma koleżanki. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego z dw. 35 484

Znudzony

samotność kawaler, lat 29, handlowiec, na stanowisku, pragnie tą drogą poznać przystojną dystrygowaną, nawiązków uczciwą o szlachetnym sercu i pogodnym usposobieniu osobę do lat 24. Cel matrymonialny. Bezwzględna dyskrekcja zapewniona. Poważne zgłoszenia wraz z dołączeniem fotografii, której zwrot ręce słowem honoru, upraszam do Kurjera z dw. 35 470

Kawaler

lat 31, urzędnik na poważnym stanowisku, materialnie dobrze sytuowany, szuka żony. Paniemki od 18-26 lat, szlachetnego usposobienia, inteligentne, możliwe przystojne, z dobrego domu, zechcą nadeśłać swoje zgłoszenie wraz z fotografią (która nie zwraca) do Kurjera Poznańskiego z dw. 35 494. Za dyskrekcję w tej sprawie ręczę się słowem.

Handlowiec

lat 27, średniego wzrostu, szuka znajomości na od 20-27, z posagiem 15 000 zł celem utworzenia składu. Pannie serio myśleć uprasza o zgłoszenie pod nr. z dw. 35 552 do Kurjera. Cel matrymonialny.

Czwartki

piątek, soboty, stałe w Poznaniu, Hotel Centralny, ulica Franciszkańska, Piotr Mrówka. z dw. 35 590

Mrówka

Piotr, Ostrów (Wlkp.) Kościuski 2. Poważne partje dla pań i panów. Zgłoszenia tylko piśmienne, gdyż stałe w podróży. z dw. 35 600

Wielkopolska

religijna, przystojna, zaradna szatynka szlachetnego charakteru, średniego wieku z wyprawą osobistą, posiadająca trochę gotówki pragnie poznać pana o podobnym charakterze na stałym stanowisku chociaż biednego. Cel matrymonialny. Ofertę z fotografią Kurjer z dw. 35 718

Kawaler

lat 29, administrator dóbr, dzielny fachowiec szlachetnego usposobienia dla zupełnego braku odpowiedniej znajomości pragnie tą drogą znaleźć drugą połowę serca swego. Wołec usamodzielnienia się posag mile widziany. Za dyskrekcję słowo honoru. Zgłoszcie łaskawie do Kurjera Poznańskiego z dw. 35 757

Dentysta

przystojny ożeni się z panną lub młodą wdówką do lat 26. Panie praktykujące w tym zawodzie mile widziane. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do Kurjera Poznańskiego pod z dw. 35 715

Kawaler

brunet, średniego wzrostu lat 34 właściciel hurtowni wartości zł. 1 000 000 poszukuje odpowiedniej towarzyski życia. Dyskrekcja pod słowem honoru zapewniona. Łaskawe zgłoszenia o ile możliwym z fotografią Kurjer z dw. 35 751

24 NAUKA

Stenografii

prywatnie udzielam. Oferty Kurjer z dw. 34 488

Kursy

stenografii polskiej, niemieckiej, pisanie na maszynach, księgowości rozpoczynam 3 kwietnia. Tyrzan-Zaworska, Plac Świętokrzyski, wejście Strzelecka 33. z dw. 34 659/60

Gotowania

wypiekania mazurków, tortów i wykwintnych leguminy wyucza od 1 kwietnia Polsko-Francuska Kuchnia „Ipsiana”, Mińska 4. z dw. 34 771

Pianista

pierwszorzędny poszukuje posady. Oferty Kurjer z dw. 35 452

Poszukuję

pomocy od studenta w przygotowaniu do matury, typ humanistyczny. Oferty Kurjer z dw. 35 513

Modne malarstwo

wszelkiego rodzaju. Nauka szybko i tanio — Zgłoszenia Marsz. Pocha 80, IV. piętro, prawo. z dw. 34 879/80

Kursy stenografii

pisanie na maszynach. Kantaka 1. II. ntr. z dw. 35 193

Szyć, kroju

sukien, bielizny, wyuczam, także kursy wieczorne. Górna Wilda 67, podw. II. z dw. 35 626

25 MUZYKA

Damski

duet wolny od 1 kwietnia. Oferty Kurjer z dw. 35 503

Fortepian

(skrzydło) tanio do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer z dw. 35 538

Pianista

rutynowany zaraz potrzebny. — Gracjan Gburek, Teczew, Grand Hotel. z dw. 4538

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Kierownik młyna

dobry fachowiec, znający książkowód, lat 30, poszukuje stałej posady. Poważne oferty do Kurjera z dw. 9 090

Szofer

z długą praktyką, poszukuje posady. Oferty Kurjer z dw. 35 540

Leśnik

wyższym wykształceniem, praktyką poszukuje posady. Ewent. oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego z dw. 34 901

Kierownik

krótkomalini i gorzełnik, wykształcenie średnie, lat 45, kilkunastoletnia praktyka, zmieni posadę od 1 lipca r. b. Przyjmie oddzielenie krochmalni — gorzełnie z oddziałem rektyfikacyjnym — platkarnię. — Zgłoszenia Kurjer Poznański pod z dw. 34 654

Urzędnik

adwokacki i sądowy, rutynowany, z długoletnią praktyką, poszukuje posady w instytucji przemysłowej pp. do załatwiania spraw procesowych. Oferty do Kurjera Pozn. z dw. 34 003

Dentysta technik

samodzielny poszukuje posady. Oferty pod „Up”. — Dziennik Starogardzki, Starogard. (Pomorze). z dw. 32 061

Inteligentna

panna z prowincji, mająca 4-letnią praktykę w składzie kol. poszukuje posady. Może również wyreczyć pania domu. Łaskawe oferty pod z dw. 35 349

Szofer

mechanik motocykla w wolnych chwilach zajęć się pracą biurową, lub jako pomocnik handlowy, szuka odpowiedniego zajęcia. — Zgłoszenia Kurjer Poznański z dw. 35 457

Pomocnik

młodszy, branży kolonialnej delikatowej, z dobrymi świadectwami, przyjmie posadę zaraz lub później. Oferty Kurjer z dw. 9 534

Elewka

z ukończoną nauką gotowania, pr

Szofer
kawaler z prawem jazdy taksów-
ką, cięciarką, poszukuje posa-
dy zaraz. Adres: Dyl. Dłusk.
poczta Pzydry. zdw 35 468

Kierownik cegielni
poważna siła, żonaty z dłuższą
praktyką, znający najnowszy sy-
stem cegielniany, zmienia posadę
zaraz. Oferty Kurjer zdw 35 383

Posługaczka
szuka posługi lub prania zaraz.
Oferty Kurjer zdw 35 491

Panienska
inteligentna, z wykształceniem
równocześnie siedmiu klasom
gimnazjalnym, poszukuje od dnia
1 kwietnia r. b. posady do (1-2)
dzieci jako bona, najchętniej na
ślasku, w mieście. Oferty Kurjer
zdw 35 487

Młodsza panienska
umiejąca dobrze liczyć szuka po-
sady jako uczennicy w składzie.
Oferty Kurjer zdw 35 488

Dziewczyna
z dobrymi świadectwami z dłuż-
szą praktyką szuka posady od 1.
4. Oferty Kurjer zdw 35 486

Gospodyni - kucharka
samodzielną poszukuje posady
zaraz lub od 1. 4. tylko do sam-
otnej osoby, gdyż już była u
takiej. Ostatnia posada 5 letnia.
Zgłoszenia do Kurjera Poznań-
skiego zdw 35 381

Uczeń
ogrodniczy z 3 letnią praktyką
poszukuje posady zaraz lub 1. 4.
Oferty Kurjer zdw 35 396

Pracznka
poszukuje prania i posługi. Ma-
ciejska. Rybaki 28, u p. Ka-
minskiej w podwórzu. zdw 35 451

Służąca
uczciwa, dobrze polecona, dobrem
gotowaniem, poszukuje posady
do wszystkiego od 1. 4. Łaskawe
zgłoszenia Kurjer zdw 35 449

Dziewczyna
pracowita poszukuje posady od 1.
bez spania. Zgłoszenia Kurjer
zdw 35 447

Szofer - mechanik
z praktyką warsztatową poszu-
kuje prywatnej posady. Miejsc-
owość obojerna. Oferty Kurjer
zdw 35 175

Były
urzędnik państwowy i prywatny
lat 28, z dobrymi świadectwami
i referencjami, władający języ-
kiem polskim i niemieckim,
przyjmie posadę jako kierownik
biura w poważnym przedsiębior-
stwie. Gwarantuje nieruchomości
20 000 zł. Oferty Kurjer
zdw 35 102

Gospodyni - kucharka
do wszystkiego poszukuje posady
do 2 osób lub mniejszej rodziny
od 1. 4. Oferty Kurjer zdw 35 169

Bona
z dobrymi świadectwami poszu-
kuje posady od 1. 4. Oferty Ku-
rjer zdw 35 123

Młodsza
panienka obeznana z pracą bio-
rową, maszyną, poszukuje jakiejk-
olwiek posady. Oferty
Kurjer zdw 35 364

Ogrodnik
kawaler, lat 24, z 9-letnią prak-
tyką, znający dokładnie swój za-
wód, specjalista kwiatciarz, mają-
cy dobre świadectwa, poszukuje
odpowiedniej stałej posady w ma-
jątku od 1. 4. Łaskawe oferty
Kurjer zdw 35 187

Ogrodnik
kawaler, lat 24, z dłuższą prakty-
ką, dzielny w swym zawodzie,
świadectwa dobre, może się rów-
nież zająć innymi pracami poszu-
kuje stałej posady w Poznaniu
przy willi. Łask. oferty Kurjer
zdw 35 186

Młody księgowy
kawaler, lat 28, z długoletnią
praktyką, nadzwyczaj zdolny,
sumienny i obowiązkowy, poszu-
kuje posady w majątku lub mie-
scowości klimatycznej. Łaskawe
zgłoszenia pod zdw 35 342 do ek-
spedycji Kurjera.

Cukiernik
dobrze obeznany w swym zawo-
dzie, szuka posady włącznie z ob-
sługą zaraz lub później. Oferty
Kurjer zdw 35 290

Dzisiaj w kinie

Apollo: „Zaklęta rzeka”.
Casino: „Cohn i Kelly w hare-
mie”.
Colosseum: „Riff i Raff jako
Detektywi”.
Dom Rzemieślniczy (ulica Fr
Ratajczaka): „Deszcz Róż”.
Edison: „Kapitan gwardji
królewskiej”.
Metropolis: „Ona w prawo —
On w lewo”.
Odeon: „Księżna Masza”.
Renaissance: „6 tygodni wśród
apaszów”.
Słońce: „Gehenna Miłości”.
Wilsona: Rapsodia Węgierska

Wdowa
lat 30, z dobrem gotowaniem po-
szukuje posady jako wycepciel-
ka lub gospodyni od 1 kwietnia.
Oferty Kurjer zdw 35 485

Pomocnik ogrodnicy
egzaminowany z ukończeniem 4
klas gimnazjum, dla dalszej prak-
tyki pragnie wstąpić do wiekszo-
go zakładu za wolne utrzymanie.
Oferty Kurjer zdw 35 477

Konstruktor
i długoletni kierownik techniczny
na młocarnie, prasy i elewatory
do słomy w pierwszorzędnym fa-
brykach za granicą przyjmie po-
sadę. Zgłoszenia zdw 35 474

Mistrzini stroju
rutynowana w modelach poszu-
kuje posady. Oferty Kurjer
zdw 35 471

Ogrodnik
szofer, kawaler, poszukuje posady
zaraz lub od 1. IV., z bardzo
dobrymi świadectwami oraz 8-let-
nią praktyką ogrodniczą. Zgło-
szenia Kurjer zdw 35 462

Dziewczyna
samodzielną gotowaniem z do-
brymi świadectwami poszukuje
posady od 1. 4., najchętniej do
samotnej osoby. Oferty Kurjer
zdw 35 585

Praktykant gospodarczy
mający praktyki 2 lata, poszu-
kuje posady jak najprędzej —
Łaskawe zgłoszenia Kurjer
zdw 35 584

Starsza
służąca wiejska poszukuje jakiej-
kolwiek posady tylko za utrzy-
manie, najchętniej u jednej lub
dwóch osób. Łaskawe oferty do
Kurjera Poznańskiego
zdw 35 572

„WIELKIE PRANIE” Druga szopka Poznańska,
w cukierni Dobskiego
Od czwartku, 20 b. m. — Jeszcze tylko przez kilka wieczorów. — Ceny miejsc
znacznie niższe, początek o godzinie 9 wieczór. zdw 22378

Wdowa
inteligentna poszukuje posady
gospodyni w małym gospodar-
stwie domowym o samotnej oso-
bie najchętniej na wsi. Jaknaj-
lepsze świadectwa i referencje.
Oferty Kurjer zdw 35 694

**Zarządczyni-
wychowawczyni**
osoba inteligentna poszukuje sa-
modzielną posadę. Znajomość
dobrej kuchni, szycia i prasowa-
nia. Jaknajlepsze świadectwa.
Wymagania skromne. Oferty
Kurjer zdw 35 693

Kucharka
z długoletnią praktyką dobrze
polecona szuka posady. Oferty
Kurjer zdw 35 697

Marszantka
zdolna poszukuje posady. Zgło-
szenia do Kurjera zdw 35 700

Pomocnik
biurowy wójtostwa z wykształ-
ceniem średnim i kursem bu-
chalteryjnym, który również pra-
cował w urzędzie stanu cywilne-
go, poszukuje zaraz lub później
posady. Oferty Kurjer
zdw 35 353-4

Pracznka
z dobrymi świadectwami poszu-
kuje prania (i sprzątania na
piątki i soboty). Oferty Kurjer
zdw 35 704

Bona
kochająca dzieci, znająca szycie
i robotki poszukuje posady. Miej-
scowość obojerna. Zgłoszenia do
Kurjera Poznańskiego zdw 35 719

Książkowa
dzienka poszukuje zaraz lub od 1.
4. 30. posady Łaskawe zgłoszenia
do Kurjera Poznańskiego
zdw 35 714

Malopolanka
lat 18, poszukuje posady do lep-
szego domu jako początkująca za
pokojówkę lub dziecka za skrom-
nym wynagrodzeniem. Posiada
2 letnie świadectwa. Oferty Ku-
rjer Poznański zdw 35 615

Dziewczyna
młoda szuka posady z cościo-
wem gotowaniem, ewentualnie z
praniem. Oferty Kurjer
zdw 35 610

Zdolny
szofer - mechanik obejmie po-
sadę najchętniej w przedstawiciel-
stwie. Oferty Kurjer jw 3550

Szofer
kawaler z kaucją, rok praktyki
poszukuje posady 1. 4. Miejsc-
owość obojerna. Oferty Kurjer
zdw 35 630

Inteligentna
panna córka urzędnika lat 19,
znająca robotki i umiejąca grać
na fortepianie poszukuje posady
do dzieci, może być także pomo-
cą w odrabianiu lekcji. Zgłosze-
nia proszę skierować do Kurjera
Poznańskiego pod zdw 35 673

Marszantka
samodzielną biegłą w ekspedycji
może się zgłosić. Nowak, Stru-
sia 1. zdw 35 414

Panienska
z lepszemu domu, z wyższym wy-
kształceniem, ładnym charakte-
rem pisma, biegła w rachunko-
wości, potrzebna do biura jako
początkująca. Zgłoszenia z pod-
aniem dokładnego życiorysu do
Kurjera zdw 35 567

Apteka
w Swarzędzu, blisko Poznania,
poszukuje od 1. IV. 30 elewa z
maturą typu humanistycznego.
Zgłoszenia aptekarz Gramse,
Swarzędz. zdw 35 542

Dziennic
Dziennic 50,— zarobku
Poszukuje na Wielkopolskę za-
stępów handlarzy do sprzedaży
niebawem nowości. — Zarobek
pewny. Zadać zaraz informację
od „Iharpol”. Katowice, ul. Ple-
biscytowa 4. zdw 34 653

Od 1 kwietnia
poszukuje panny z lepszym ro-
dziny, która przeszła kurs piele-
gniarski, może być bez egzami-
nów skromnej, czystej, kochają-
cej dzieci, do wychowywania nie-
mowlęcia i 20 miesięcznego
dziecka. Zgłoszenia podaniem
warunków, świadectwami, zycio-
rysem o ile możliwe z fotografią
do Kurjera Pozn. pod zdw 35 378

Stała posada
za wypoczynieniem 1500 złotych z
odciążaniem dzienne od kasy. —
Oferty „5609”. Reklama Polska.
Aleje Marcinkowskiego 6.
zdw 35 558

Niania
do półtararocznego dziecka po-
trzebna od pierwszego lub zaraz.
Wymagane pierwszorządne świa-
dectwa. Zgłaszać się 5-7 wie-
czór. Berwińskiego 1, 1 piętro,
prawo. zdw 35 559

„WIELKIE PRANIE” Druga szopka Poznańska,
w cukierni Dobskiego
Od czwartku, 20 b. m. — Jeszcze tylko przez kilka wieczorów. — Ceny miejsc
znacznie niższe, początek o godzinie 9 wieczór. zdw 22378

Agent
posiadający rozległe stosunki w
branży poczynoskiej z poważne-
mi referencjami potrzebnymi. —
Zgłoszenia firma „Julpol”. Rze-
czypospolitej 3, 10-11 rano.
zdw 35 217

Dziewczyna
młodsza do wszelkich prac domo-
wych, potrzebna zaraz. Piecho-
wiak, ul. Mickiewicza 13.
zdw 35 239

Potrzebna
zaraz lub od 1. 4. 30. dobrze po-
lecona, panienka zdrowa, inteli-
gentna, ze szcylcem do dwójga
dzieci. Oferty z fotografią i od-
pisem świadectw proszę skiero-
wać pod adresem: Franciszek
Szymoniak, Pleszew, ul. Mar-
szałka Piłsudskiego 2.
zdw 35 360

Apteka na Śląsku
poszukuje zaraz młodszego asy-
stenta z egzam. wojew. lub
magistr. kawalera ze znajom.
języka niemieckiego (może być
siła żeńska). Referencje — wa-
runki przy wolnym utrzymaniu,
bez nocnej służby podać pod
zdw 35 357

Ekspedjentka
potrzebna zaraz lub 1 kwietnia
do składu rzeźnicznego. Zgło-
szenia Noculak, Ostrów (Wlkp.).
Kolejowa 26. zdw 35 333

Potrzebni
zaraz kucharka - gosposia re-
stauracyjna, cukiernik, bufetowa
oraz duet do mej nowo urzadow-
nej kawiarni „Grand Caffé”, Ja-
rocin. dw 4 521

Murarka
poszukuje Cegielnia Jeżycka —
Dąbrowskiego 121.
zdw 35 583

Potrzebna
zaraz osoba młoda, na wkrótce
uczciwa, do 2 malych dzieci i
lekich prac domowych — bez
spania — najchętniej z Jeżyc.
Adres wskaże Kurjer zdw 35 696

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz.
Dekubanski. Wierzbice 13.
dom ogrodowy. parter.
zdw 35 699

Ekspedjentka
branży cukierniczej obsługuje ma-
szyny Expresso znająca potrze-
bna zaraz. Zgłoszenia ul. Da-
browskiego 49. od godz. 3-4.
zdw 35 657

Maszyniarka
siła pierwszorządna na płaszczo
damskie potrzebna. Domaszew-
ski, Sew. Mielżyńskiego 22.
zdw 35 705

Krawcowe
samodzielną, na suknie, płaszcze
kostiumy tylko najzdolniejszą
siłą na stałe zatrudnienie po-
trzebne. L. Sawicki, Piekary 1.
zdw 35 618

Chłopiec
do posyłek potrzebny Schubert,
Szewska 20. zdw 35 619

Zdolna
pracownica do wybijania fore-
mek czekoladowych może się
zgłosić Bracia Miethe, Gwarna 8
zdw 35 611

Maszyniarki
wprawne na spodnie przyjmie. —
Nowy Rynek 6. zdw 35 614

Zespół
orkiestry Towarzystwa Powst. i
Wojaków w Lwówku, który ma
do dyspozycji cały komplet in-
strumentów dętych i smyczko-
wych poszukuje dyrygenta Emery-
cy wżgl inwalidzi wojskowi
mają pierwszeństwo. Egzysten-
cja pewna. Zgłoszenia przyjmuj-
cie Leon Bukiewicz, prezes. Lwó-
wek. zdw 35 415

Kasjerki
poszukujemy Pierwszeństwo —
mają panie wymowne, które pra-
cowały również w branży gor-
seciarskiej jako ekspedientki. —
Szczegółowe oferty z odpisem
świadectw do Kurjera
zdw 34 077

Aptekarza
lub magistra z dłuższą praktyką
poszukuje od 1 kwietnia Apteka
pod „Lwem” Królewska Huta
dw 4335

Młodszy robotnik
do rozwożenia towarów samocho-
dem, za pożyczkę 1500 zł. otrzy-
ma stałą posadę. Zgłoszenia Ku-
rjer zdw 35 688

Posługaczka
środa i sobota potrzebna. Łuka-
szewicza 52. parter. prawo.
zdw 35 691

Poszukuje
szofera ślusarza - mechanika z
kaucją na nowy wóz. Adres do
Kurjera zdw 35 674

Dziewczyna
młodsza do wszystkiego potrze-
bna od 1. 4. Ul. Strzelecka 26.
parter. lewo. zdw 35 665

Dziewczyna
na rok nauki potrzebna. Salon
Mód „Mira”. Wrocławska 14.
wys. parter. zdw 35 621

Posługaczka
potrzebna. Adres wskaże „Par”.
Aleje Marcinkowskiego 11.
Pw 10 059-53,484

Dziewczyna
do dzieci potrzebna. Janaszewska.
Ogrodowa 9. zdw 35 640

Uczeń
handlowy potrzebny. Janaszek.
Pocztowa 26. zdw 35 638

Poszukuje
samodzielną, uczciwą kucharkę,
umiejącą bardzo dobrze gotować.
Zgłoszenia wraz z odpisami świa-
dectw uprasza się skierować do
Dr. wej Krzyżanowskiej. Koto-
szyn, Rynek 15. zdw 35 639

Krawiec
do przerobek ubrań potrzebny
prywatnie. Oferty do Kurjera
zdw 35 641

Posługaczka
potrzebna. Niegolewski 2. I.
lewo. zdw 35 643

Chłopiec
(silniejszy) do posyłek potrzebny.
Hotel Victoria. zdw 35 651

Prasowaczka
tylko siła pierwszorządna ul. Jas-
kółca 32. zdw 35 660

Służąca
uczciwa, czysta z dobrymi świa-
dectwami, samodzielną gotowa-
niem, praniem, potrzebna zaraz
do małej rodziny. Szwańcarska 20.
II. piętro, prawo. jw 3545

Elew
gospodarczy z ukończoną prakty-
ką potrzebny od 1. 4. na majątek
1000 móg. Spieszne zgłoszenia z
podaniem warunków Kurjer Po-
znański zdw 35 743

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz.
Św. Józefa 5. Prasowalnia.
zdw 35 752

Ogrodnik
kawaler potrzebny na majątek od
1. 4. Spieszne zgłoszenia Kurjer
Poznański zdw 35 744

Prasowaczka
przyjme. Adres Kurjer
zdw 35 726

Organizatorzy
agenci, agentki losowi oraz po-
sługaczy wysłaliśmy do was
naszego Dyrektora Hotel Monop-
ol 66. zgłoszcie się osobiście mie-
dzy 9-1, od 3-7 i zobaczycie,
które warunki są najlepsze, my
nie obiecujemy, tylko dajemy.
Równocześnie szukamy w każ-
dym wiekszym mieście generalne-
go Organizatora z biurem na bar-
dzo dobrych warunkach. Oferty
tylko pisemnie Dyrektor Keller,
Monopol. zdw 35 473

Marszantka
dyrektorka potrzebna zaraz do
Ostrowa (Wlkp.). Oferty Kurjer
zdw 35 472

Służąca
wiejska samodzielną, znająca się
dokładnie na gospodarstwie do-
mowym, podwórzowym i ogrodzie
potrzebna od 1 kwietnia na wieś.
Požadana osoba czysta, uczciwa,
lat około 30. Pensja 35 do 40 zł.
Zgłoszenia D.rowsa Rydzewska,
Poznań, Szkoła 11. od godz. 2
do 3. zdw 35 460

Solidnych
zastępców sprzedaży obligacji
państwowych na raty poszukuje
jedyna wyłącznie chrześcijańska
i polska instytucja. Gwarantuje-
my dotrzymanie korzystnych wa-
runków. Zgłoszenia do „Spół-
dzielczy Bank dla Eskontu i La-
liczek”. Lwów, ul. Akademicka
10. n w 5 529

2 dziewczynki
młodsze do pomocy w naszej pra-
cowni fotograficznej przyjmie
Camera, ul. Fr. Ratajczaka 3.
Pw 10 088-12,257

Panienska
inteligentna do składu potrzebna
zaraz. Zgłoszenia W. Stajewski,
Stary Rynek 65. rw 9 147

Zdolnych
czcionkoskładaczy przyjmujemy.
Zgłoszenia pod „Niecennikowa”.
Generalna Ekspedycja Ogłoszeń,
Lwów, Legionów 1. n w 9 530

Tancerki
potrzebne ze szkoła. Warunki do
omówienia na miejscu. Zgłosze-
nia codziennie do kierownika ba-
letu od 5 do 8 wieczór. Matejki 4.
front, I. piętro, na prawo.
zdw 35 522

Służąca
umiejąca gotować potrzebna za-
raz lub 1 kwietnia. Pańczak, Św.
Marcin 64. I. front. zdw 35 498

Potrzebny
pracownik kaucją 1000, pensja
300. Oferty Kurjer zdw 35 576

Ucznia ogrodniczo
z dobrej rodziny przyjmie zaraz.
Matyskiewicz, Gostyn, ul. 3 Maja
117. zdw 35 601

Poszukuje
się kilka zdolnych pań i panów
jako handlarzy domokraców do
zbierania zamówień na artykuły
dziennic potrzeby. Na odpowiedź
załączyc znaczek. Zgłoszenia do
Dr. Kwaśnik, Nowy Bieruń, Gór-
ny Śląsk. Pw 9673-71,80

Uczennica
na rok nauki potrzebna. Salon
Mód „Mira”. Wrocławska 14.
wys. parter. zdw 35 621

Posługaczka
potrzebna. Adres wskaże „Par”.
Aleje Marcinkowskiego 11.
Pw 10 059-53,484

Dziewczyna
do dzieci potrzebna. Janaszewska.
Ogrodowa 9. zdw 35 640

Uczeń
handlowy potrzebny. Janaszek.
Pocztowa 26. zdw 35 638

Poszukuje
samodzielną, uczciwą kucharkę,
umiejącą bardzo dobrze gotować.
Zgłoszenia wraz z odpisami świa-
dectw uprasza się skierować do
Dr. wej Krzyżanowskiej. Koto-
szyn, Rynek 15. zdw 35 639

Krawiec
do przerobek ubrań potrzebny
prywatnie. Oferty do Kurjera
zdw 35 641

Posługaczka
potrzebna. Niegolewski 2. I.
lewo. zdw 35 643

Chłopiec
(silniejszy) do posyłek potrzebny.
Hotel Victoria. zdw 35 651

Prasowaczka
tylko siła pierwszorządna ul. Jas-
kółca 32. zdw 35 660

Służąca
uczciwa, czysta z dobrymi świa-
dectwami, samodzielną gotowa-
niem, praniem, potrzebna zaraz
do małej rodziny. Szwańcarska 20.
II. piętro, prawo. jw 3545

Elew
gospodarczy z ukończoną prakty-
ką potrzebny od 1. 4. na majątek
1000 móg. Spieszne zgłoszenia z
podaniem warunków Kurjer Po-
znański zdw 35 743

Dziewczyna
do wszystkiego potrzebna zaraz.
Św. Józefa 5. Prasowalnia.
zdw 35 752

Ogrodnik
kawaler potrzebny na majątek od
1. 4. Spieszne zgłoszenia Kurjer
Poznański zdw 35 744

Prasowaczka
przyjme. Adres Kurjer
zdw 35 726

Organizatorzy
agenci, agentki losowi oraz po-
sługaczy wysłaliśmy do was
naszego Dyrektora Hotel Monop-
ol 66. zgłoszcie się osobiście mie-
dzy 9-1, od 3-7 i zobaczycie,
które warunki są najlepsze, my
nie obiecujemy, tylko dajemy.
Równocześnie szukamy w każ-
dym wiekszym mieście generalne-
go Organizatora z biurem na bar-
dzo dobrych warunkach. Oferty
tylko pisemnie Dyrektor Keller,
Monopol. zdw 35 473

Marszantka
dyrektorka potrzebna zaraz do
Ostrowa (Wlkp.). Oferty Kurjer
zdw 35 472

Służąca
wiejska sam